



MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITON
VUOSIKERTOMUS 2018





MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

MTK-Etelä-Pohjanmaa r.y.

Yhteystiedot 2019

Toimisto avoinna ma-pe klo 8.00-16.00 (kesäaikana ma-pe 8.00-15.15)

Osoite: Huhtalantie 2, 60220 SEINÄJOKI

Puh. 06 416 3111 vaihde, Fax. (06) 416 3348

Sähköposti: etela-pohjanmaa@mtk.fi tai etunimi.sukunimi@mtk.fi

Puheenjohtaja	Emäntä Johanna Kankaanpää 040 7204 322 johanna.kankaanpaa@mtk.fi
Varapuheenjohtaja	Maanviljelijä Timo Kankaanpää 050 5604 258 timokankaanpaa8@gmail.com
Toiminnanjohtaja	Agronomi Yrjö Ojaniemi 040 520 0258
Kenttäpäällikkö	Agrologi Ari Perälä 040 176 6680
Järjestöagrologi	Agrologi (YAMK) Hanna Helander 040 5688 642
Järjestöagrologi <i>(Vanhempainvapaalla 11.3.2019-)</i>	Agrologi (AMK) Katariina Sironen 040 3525 115
Järjestöagrologi <i>(Siroksen sijainen 11.3.2019-)</i>	Agrologi (AMK) Sanna Ojala 040 3525 115
Toimistos sihteeri	Seija Vierula 06 416 3340 / 0400 244 252

Varavoimaa farmarille -hanke

Hankepäällikkö Marja Lamminen
040 1951 174

Varavoimaa farmarille II -hanke

Hanketyöntekijä Raisa Leppänen
4.3.2019-31.12.2020 040 1951 210

Hanketyöntekijä Marja Lamminen
1.5.2019-31.12.2020 040 1951 174

Kannen kuva: Hanna Helander

VUOSIKERTOMUS 2018

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan katsaus	5
1. TALOUSELÄMÄ 2018	
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne	6
1.2. Maataloustuotanto Suomessa	8
2. MAATALOUSTUOTTAJIEN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2018	
2.1. Toimialue	12
2.2. Jäsenet	12
2.3. Hallinto, edustajat ja toimihenkilöt	13
2.4. MTK-Etelä-Pohjanmaan liiton ja tuottajayhdistysten jäsenmäärät vuoden 2017 lopussa	15
3. LIITON TOIMINTA	
3.1. Yleistä	16
3.2. Kokoukset	23
Yleiset kokoukset	23
Kevätkokous	23
Syyskokous	25
Johtokunnan kokoukset 2018	26
Johtokunnan sidosryhmätapaamiset ym.	28
Kirjelmät ja lausunnot ym.	28
Valiokuntien kokoukset	32
3.3. Toimihenkilöiden ja toimiston toiminta 2018	33
3.4. Muu toiminta	34
Hanketoiminta	39
Maaseutu tutuksi -hanke	39
Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla -hanke	39
3.5. Järjestötyö 2018	
Maataloustuottajayhdistysten toiminta	40
Kurssit ja koulutukset	41
Maaseutunuorten toiminta	42
3.6. Liiton talous	44
4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT 2018	
Atrialaisten yhtiöiden vuosi 2018	50
Osuuskunta Maitosuomi ja Valio	51
5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY:N TOIMINTA VUONNA 2018	
6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS	54
Mela-asiamiehet	
7. OSOITE- JA HENKILÖHAKEMISTO 2019	55
Liiton johtokunta 2019	55
MTK:n valtuuskunnan eteläpohjalaiset edustajat 2019	55
Maataloustuottajain yhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit 2019	56
Maaseutunuorten pj:t ja sihteerit, jäsenrekisterin hoitajat = muu kuin mty:n sihteeri	58
Tuottajain tilitoimistot	59
Hyvinvointivastaavat 2019	59
Kuluttajavastaavat 2019	60
Ympäristöasiamiehet 2019	60
Yrittäjävastaavat 2019	61
8. MTK:N JÄSENEDET 2019	62
9. LIITON TOIMINTASUUNNITELMA 2019	67



Puheenjohtajan katsaus

Ei ole vuodet veljeksiä eikä edes veljenpoikia, sanotaan sananlaskussa. Sanonta pitää täsmälleen paikansa, kun verrataan kahta peräkkäistä kesää toisiinsa. Kesä 2017 oli kylmä, pimeä ja märkä, kesä 2018 puolestaan kuuma, aurinkoinen ja kuiva. Kuumuus ja kuivuus aiheuttivat viljelijöille hankaluuksia kuluneella satokaudella. Sato oli suuressa osassa maata hyvin vaihteleva niin määrän kuin laadun suhteen. Myös Etelä-Pohjanmaalla kärsittiin kuivasta kesästä, mutta täällä tilanne ei ollut täysin katastrofaalinen. Hallitus reagoi tilanteeseen jo alkusyksyllä ja myönsi lisäbudjetissa maataloudelle 30 M€:n kriisipaketin, josta 20 M€ jaettiin AB-alueelle ja 10 M€ C-tuki-alueelle. Rutinaa tuli niin kriisipaketin suuruudesta kuin sen jako- ja myöntökriteereistä.

Vuotta 2018 leimasi keskustelu maatalouden kannattavuudesta ja viljelijän asemasta ruokaketjussa. Pääministeri Sipilä asetti kesällä yhden miehen selvitysryhmän hakemaan keinoja, joilla suomalaisen maatalouteen saadaan 500 M€ lisää niin, että se kohdistuu nimenomaan alkutuottajille. Tätä selvitystyötä ryhtyi tekemään vuorineuvos Reijo Karhinen. Hän otti toimintatavakseen osallistaa kaikkia elintarvikeketjun osapuolia keskusteluun ja miettimään yhdessä, mitä pitää tehdä, että tavoitteeseen päästään. Työpajoja pidettiin eri puolilla Suomea ja netissä pääsi jokainen halukas viljelijä osallistumaan keskusteluun. Karhisen raportti valmistui alkuvuodesta 2019. Nyt on aika selvittää, onko löytynyt jotain uutta vai pitääkö tehostaa entisiä toimia.

Kuluneena vuonna eduskunta päätti myös uudesta elintarvikemarkkina-laista, joka pitää sisällään aivan uuden viranomaisen, elintarvikemarkkinavaltuutetun viran. Elintarvikemarkkinavaltuutetun tehtävänä on seurata, että elintarvikeketjussa toimitaan läpinäkyvästi ja reilusti, kaikkia osapuolia kunnioittaen. Valtuutetulla on oikeus päästä näkemään ketjun toimintaa sisältäpäin, mm. kaupan ja tavarantoimittajien välisiä sopimuksia ja käytäntöjä ja puuttua niihin, jos huomautettavaa on. Virka on tarkoitus täyttää niin ikään alkuvuodesta 2019.

Myös EU:ssa valmisteltiin kuluneena vuonna viljelijän asemaa parantavaa epäreilujen kauppatapojen direktiiviä UTP:ta. Nämä kaksi, Suomen elintarvikemarkkinlaki ja UTP, tukevat toisiansa ja parantavat huomattavasti mahdollisuuksia puuttua epäterveisiin käytäntöihin elintarvikeketjussa. Samoin ne tukevat Karhisen työryhmän tavoitetta löytää ruokaketjuun lisää rahaa, joka ohjautuu viljelijöille.

MTK-Etelä-Pohjanmaan 101. toimintavuotta voi kuvata monipuoliseksi. Alkuvuodesta tuli maan hallitukselta tieto, että Altia viedään pörssiin. Maakunnalle tämä uutinen oli toimeenpaneva voima. Monet viljelijöitä lähellä olevat tahot, mukaan lukien tuottajaliitto, tekivät nopeasti päätöksiä ostaa Altian osakkeita. Halu säilyttää Altian omistus kotimaisissa käsissä, turvata Koskenkorvan tehtaan työpaikat ja tulevaisuus, oli vahva.



Liiton kaksi hanketta, Varavoimaa farmarille ja Maaseutu tutuksi, toimivat kuluneena vuonna täysillä. Molemmat hankkeet ovat toimintansa aikana osoittaneet tarpeellisuutensa. Varavoimaa farmarille -hankkeen asiakasmäärä on yli kaksinkertainen alkuperäiseen tavoitteeseen verrattuna. Koska tarve hankkeelle on suuri johtuen maatalouden huonosta kannattavuudesta ja viljelijöiden uupumisesta, päätti MTK-Etelä-Pohjanmaan johtokunta, että hankkeelle haetaan jatkoa tekemällä uusi hankesuunnitelma ja -hakemus. Maaseutu tutuksi -hankkeessa järjestettiin tilavierailuja koululaisille ja päiväkodeille koko kuluneen vuoden ajan. Hankkeessa toteutettiin myös materiaali-pankki tiloille, jotka ottavat vierailuryhmiä vastaan sekä tuottajajyhdistysten kuluttaja- ja kouluvastaaville, jotka menevät kouluihin tms. kertomaan maataloudesta. Muistitikku, jolla materiaali on, jaettiin syyskokouksierroksella kaikille tuottajajyhdistyksille kovaan käyttöön.

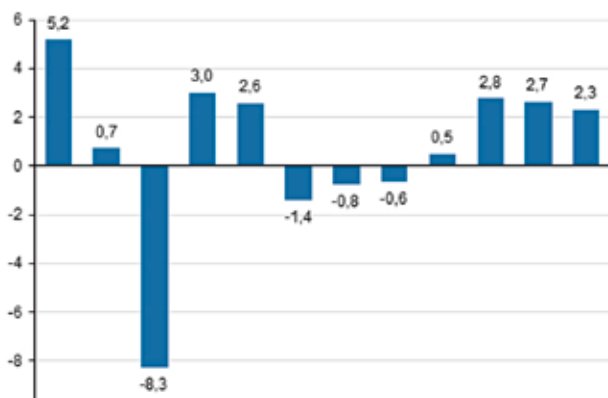
Vuonna 2018 sata vuotta täyttänyt järjestö otti rohkeita askelia kohti uutta toimintamallia järjestöremontin suunnittelulla. Remontti eteni vuoden aikana niin, että syksyllä valmisteltiin uusia mallisääntöjä, jotka esiteltiin MTK:n valtuuskunnan kokouksessa marraskuussa. Varsinaiset päätökset säännöistä on tarkoitus tehdä vuoden 2019 aikana. Järjestöremontti pitää sisällään jäsenmaksujärjestelmän uudistamisen sekä suurimpina ja tärkeimpinä uudistuksina uusien toimintamallien ja jäsenpalveluiden kehittämisen kokiensa koko järjestöä ja kaikkia sen jäseniä. Vuoden 2018 askeleista on hyvä jatkaa matkaa kohti tulevia haasteita, tulevat ne sitten mistä suunnasta tahansa.

Johanna Kankaanpää

1. TALOUSELÄMÄ 2018

1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Suomen talous kehittyi vuonna 2018 edelleen suotuisasti, mutta hieman vuotta 2017 hitaammin. BKT:n kasvu oli kertomusvuoden ennakkotietojen mukaan noin 2,3 prosenttia. Kertomusvuoden bruttokansantuote oli 234 miljardia euroa. Vuosi 2018 oli kolmas peräkkäinen vuosi, kun bruttokansantuote kasvoi selvästi. Tämän kasvun myötä bruttokansantuotteen volyyymi ylitti finanssikriisiä edeltävän huippuvuoden 2008 tason.



Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia.

Tuonnin arvo kasvoi 7,9 prosenttia vuonna 2018. Tuonnin volyyymi nousi 4,2 prosenttia ja tuontituotteiden hinnat nousivat 3,5 prosenttia. Tavaroiden ja palveluiden nettoviennin arvo oli 1,3 miljardia euroa alijäämäinen. Tavaravienti Suomesta kehittyi kuitenkin kertomusvuonna myönteisesti, mutta hieman edellisvuotta hitaammin.

Euron lievä heikentyminen USA:n dollariin nähden paransi Suomen hintakilpailukykyä euroalueen ulkopuolisilla markkinoilla. Ruotsia kruunuun verrattuna euro sen sijaan vahvistui, mikä heikensi erityisesti sahateollisuuden hintakilpailukykyä. Työllisyyden kasvu Suomessa oli hyvin nopeaa, mikä tuki yksityistä kulutusta. Lisäksi matala korkotasoa tuki sekä yksityistä kulutusta että investointeja.

Suomessa toimivan metsäteollisuuden markkinatilanne kehittyi kertomusvuonna myönteisesti. Puupohjaisten tuotteiden osuus Suomen vientituloista kasvoi edelleen. Myönteinen ilmapiiri kotimaisen puun käyttöä lisäävien investointien ympärillä jatkui, vaikka julkisuudessa käytyyn ilmastokeskusteluun nousikin puheenvuoroja puun käytön rajoittamisesta.

Huolimatta hyvästä yleistä taloudellisesta kehityksestä Suomen maatalojen vaikea taloustilanne ei helpottanut kertomusvuonna. Selitys löytyy erityisesti maa-

taloustuotteiden markkinatilanteesta ja keskittyneen kaupan halpuuttamiskampanjoista. Maatalojen ahdingkoa syvensi myös kuivuuden aiheuttama katovuosi.

Selvää positiivista virettä maataloilta toivat kuitenkin metsätalouden kysynnän kasvu ja bionalouden lupaavat näkymät. Yksityismetsien bruttokantorahatulot kasvoivat yksityismetsien markkinahakkuiden kasvun ja puun hinnan nousun myötä vuonna 2018 kokonaisuudessaan noin kaksikymmentä prosenttia edellisvuodesta, ja olivat 2,3 miljardia euroa. Vuonna 2018 keskimääräinen nimellinen kantohintataso nousi 10,5 prosenttia edellisvuodesta.

Puukaupassa ja hakkuissa kaikkien aikojen ennätykset

Metsäteollisuuden tuotantomäärien perusteella puun käyttö vuonna 2018 kasvoi reilut kolme prosenttia eli pari miljoonaa kuutiometriä edellisvuodesta noin 72 miljoonaan kuutiometriin. Puukauppa kävi vilkkaasti ja kiihtyi erityisesti vuoden loppua kohden. Tukkipuun kysyntä oli kuitupuuta parempaa, mutta kuitupuun ja harvennusleimikoiden kysyntä vilkastui loppuvuotta kohden. Yksityismetsien puukauppamäärä oli kaikkiaan 51,3 miljoonaa kuutiometriä. Se oli 19 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017, ja enemmän kuin koskaan aiemmin.

Maailmantalouden kasvuvauhti hiipui

Euroalueen talouskasvu sen sijaan hidastui voimakkaasti kertomusvuoden aikana. Erityisesti ongelmassa euroalueella oli teollisuustuotanto, joka kääntyi alueen suurissa maissa laskuun loppuvuodesta. Teollisuuden ongelmiin vaikutti Yhdysvaltojen aggressiivinen kauppapolitiikka ja brexitin aiheuttama epävarmuus. Euroalue on maailman suurin viejä ja tärkeä osa globaaleja arvoketjuja. Häiriöt maailmankaupassa näkyvät heti myös euroalueen viennissä. Euroalueen kasvun hidastuminen tulee todennäköisesti näkymään myös Suomen kasvun hidastumisena.



Yhdysvaltojen talouskasvu on jatkunut vahvana pidempään kuin muissa maissa. Kertomusvuonna suurvaltapoliittiset jännitteet, kaupan esteiden lisääntyminen ja maailmantalouden heikentyvät kasvunäkymät vähensivät kuitenkin teollisuuden ja muiden toimialojen investointihalukkuutta.

Kiinan talouskasvu hidastui kertomusvuonna todennäköisesti enemmän kuin viralliset bkt-luvut näyttävät. Hidastumisen syynä oli kauppaongelmia enemmän hallinnon yritys hidastaa velan kasvua. Talouskasvun hidastettua Kiinassa on kuitenkin löysätty velkahanoja uudelleen ja aloitettu talouden elvytystoimet.

Työllisyysloikka onnistui

Suomen hallituksen ponnistelut työllisyystilanteen parantamiseksi tuottivat tulosta. Työllisyys kasvoi kertomusvuonna keskimäärin 2,7 prosenttia eli 67 000 henkilöllä. Eniten työllisten määrä kasvoi prosessi- ja kuljetustyöntekijän, asiantuntijan ja erikoisasiantuntijan ammateissa. Sekä palkansaajien että yrittäjien määrä lisääntyi. Vuonna 2018 yrittäjien määrä kasvoi erityisesti sosiaali- ja terveystaloudessa sekä rahoitus- ja vakuutus toiminnassa. Työttömyys laski kertomusvuonna voimakkaasti ja työttömyysaste oli enää 7,3 %.

Hinnat ja palkat

Kuluttajahinnat nousivat kertomusvuonna vain 1,1 prosenttia. Alkuvuonna hintojen nousuvauhti oli hie- man suurempi, mutta tasaantui öljyn hinnan laskun myötä. Kotitalouksien kulutus kasvoi vähemmän kuin ostovoima lisääntyi. Kotitalouksien kulutusmenot olivat 3 prosentin kasvussa ja kotitalouksien säästö kääntyi 0,7 miljardia euroa positiiviseksi. Säästä- misaste oli 0,6 prosenttia.

Työllisyyden kasvun ja palkankorotusten myötä kotitalouksien saamat palkat ja palkkiot kasvoivat vuonna 2018 nimellisesti 4,6 prosenttia. Kotitalouksien oikaistu reaalitylo kasvoi 4,0 prosenttia. Siihen luetaan mukaan myös hyvinvointipalvelut eli julkis- yhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuot- tamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut.

Julkinen talous tasapainoon

Talouden vahvan kasvun ja parantuneen työllisyyden myötä julkisen sektorin tilanne kohentui merkittävästi kertomusvuonna. Tilastokeskuksen mukaan julkis- yhteisöjen alijäämä oli vuoden 2018 lopussa 0,6 pro- senttia suhteessa bkt:seen. Verotulojen kasvun myötä



Puun käyttö kasvoi yli kolme prosenttia edellisvuodesta.

julkisen talouden tila paranee edelleen. Haastavin tilanne on kuntataloudessa, jossa kertomusvuonna kuntien verotulot ja valtionosuudet vähenivät sekä toimintamenot kasvoivat.

(Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankki, Valtiovarainministeriö ja Pellervon Taloudellinen Tutkimuslaitos)



1.2 MAATALOUSTUOTANTO SUOMESSA

Kasvukauden sääolot

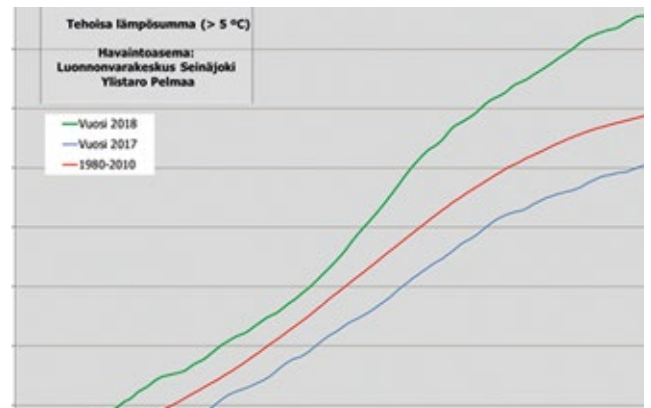
Kertomusvuosi 2018 oli sääolosuhteiltaan poikkeuksellisen kuiva ja kuuma. Ilmatieteen laitoksen tilastojen mukaan vuosi 2018 oli 1-2 astetta tavanomaista lämpimämpi. Näin lämmin vuosi toistuu yli 100 vuoden tilastojen perusteella keskimäärin kerran 10-15 vuodessa. Kasvukaudella 2018 tehoisan lämpötilasummat nousivatkin ennätyslukemiin. Kauhavan mitausaseman mukaan kasvukauden lämpösumma oli ennätyksellinen 1584 (°Cvrk), kun vuosien 1981-2010 keskiarvo on 1201. Etelä-Pohjanmaalla terminen kasvukausi alkoi kertomusvuonna 18. huhtikuuta ja päättyi 22. lokakuuta.

Myös vuotuinen sademäärä oli etenkin maan länsiosissa poikkeuksellisen pieni. Tilastojen mukaan tällainen toistuu harvemmin kuin kerran 30 vuodessa. Useilla havaintoasemilla sademäärä jäi kuivan kesän vuoksi jopa ennätyksellisen alhaiseksi. Ero edelliseen kasvukauteen oli dramaattinen, olihan vuosi 2017 ennätyksellisen sateinen ja kylmä.

MTK-Etelä-Pohjanmaan vuosikertomuksessa ei esitetä enää kattavasti tuotantoa, hintoja, markkinoita ja taloutta koskevia tilastotietoja. Maataloutta koskevia tilastotietoja löytyy muun muassa Luken <http://stat.luke.fi/>, Tilastokeskuksen <http://www.stat.fi/> ja Maanmittauslaitoksen www.maanmittauslaitos.fi internet-sivuilta.

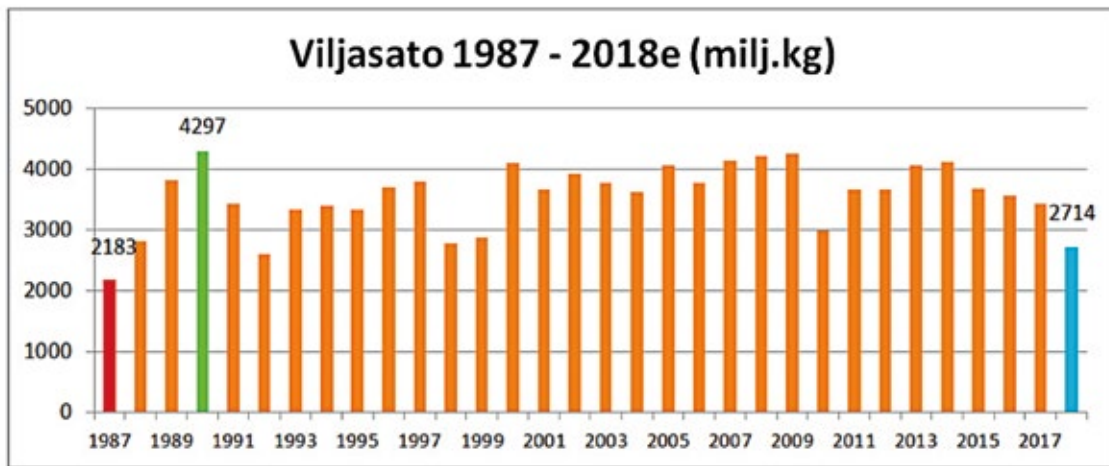
Kevät oli keskilämpötilan osalta tavanomainen tai hieinan tavanomaista lämpimämpi. Etelä-Pohjanmaalla kylvöt sujuivat kohtuullisen hyvissä olosuhteissa, mutta varsinkin myöhemmät kylvökset kärsivät kuivuudesta ja orastuivat epätasaisesti. Kun kuivuus jatkui koko kasvukauden ajan, osalla viljelyksistä korren kasvuvaihe jäi hyvin lyhyeksi. Esimerkiksi kauralla kehitys saattoi edetä pensomisesta suoraan röyhyn ja osalla ohralajikkeista tähkä tuli esiin korren ollessa vasta 20-30 senttistä.

Poikkeuksellinen kuivuus aiheutti myös huolia kasvinsuojeluaineiden käytön ja ajoituksen kanssa. Moni jätti kuivuuden stressaamalla kasvustoilla tautiaineet ja korrensäteet kokonaan laittamatta tai käytti aineita jopa puolet suositusmäärää vähemmän.



Sääolot olivat poikkeukselliset kahtena satokautena peräkkäin: Kesä 2017 muistetaan poikkeuksellisen sateisena ja viileänä, kesä 2018 puolestaan kuivana ja kuumana.



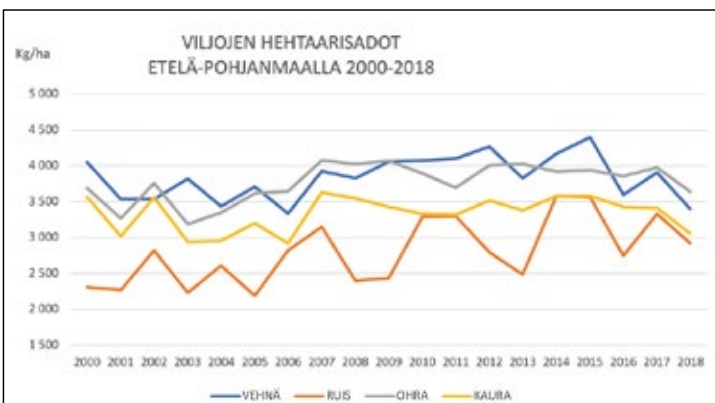


Rikkakasvit pelloilta kuitenkin pääasiassa torjuttiin, mutta osalta ruiskutusikkuna ehti mennä ohi, koska rikkakasvit taimettuivat pitkän ajan kuluessa.

Sadonkorjuu

Kuivuuden vuoksi ensimmäinen nurmisato jäi selvästi tavanomaista pienemmäksi. Kesäkuun loppupuolella sadetta saatiin kuitenkin sen verran, että nurmien kasvu lähti käyntiin. Kuitenkin myös toinen nurmisato kärsi kuivuudesta. Maakunnassa oli suurta vaihtelua jopa saman tilan lohkojen välillä. Parhaiten kuivuutta kestivät nuoret nurmikasvustot.

Kuivuuden vuoksi heinäkuun alussa viljapelloissa saattoi näkyä jopa kolmea eri ikäistä kasvustoa, kun juhannussateet saivat maassa odotelleet siemenet itämään. Kuiva ja kuuma kesä tuleennutti viljat aikaisin. Ylistaron mittauspisteen mukaan kasvukausi oli elokuun puolivälissä lämpösumman perusteella noin kuukauden normaalia edellä. Sadetta oli kuitenkin kertynyt vain alle puolet normaalista. Puinnit Etelä-Pohjanmaalla alkoivat tavanomaista aikaisemmin ja sujuivat varsin hyvin pystyssä ja hyvin tuleentuneessa viljakasvustossa. Joillain lohkoilla jälkiversonnasta johdunut epätasainen tuleentuminen aiheutti kuitenkin ongelmia. Viljan puintikosteudet olivat alhaiset ja kuivatuskustannukset jäivät siten hyvin pieniksi.



Viljelyala

Kertomusvuonna vilja-ala vähentyi noin 3 % edellisvuodesta. Vilja-ala oli 1,04 miljoonaa hehtaaria. Viljalla oli edelleenkin lähes puolet viljelyalasta. Ohran viljelyala kasvoi noin 6 % ja kauran väheni noin 4 %. Rukiin viljelyala väheni edellisen vuoden sateisen ja kylmän syksyn vuoksi 46 % ja ruista kasvoi enää noin 17 000 hehtaarilla. Myös rypsin, rapsin ja härkäpavun viljelyalan putosi edellisvuodesta. Rehunurmella oli peräti 760 000 hehtaaria, mikä on suurin ala yli 20 vuoteen.

Sadot ja laatu

Kertomusvuoden viljasato oli 2,7 miljardia kiloa. Vuosi 2018 oli toinen peräkkäinen huono satovuosi Suomen pelloilla ja huonoin 26 vuoteen. Lämmin ja vähäsateinen kesä kutisti kaikkien peltokasvien satomääriä. Sadon vaihtelu oli lohko-kohtaisesti kuitenkin varsin suurta mm. maalajeista riippuen.

- Ohrasato, 1 336 milj. kg, väheni viime vuodesta 8% eli 124 milj.kg
- Kaurasato, 818 milj. kg, väheni 19 %
- Vehnäsato, 495 milj. kg, väheni 38 %
- Ruissato, 42 milj.kg, väheni 63 %
- Rypsi- ja rapsisato, 71 milj. kg, väheni 22 %
- Perunasato 600 milj.kg, väheni 2 %
- Härkäpapusato (24 milj. kg) väheni 28 %



Kuiva ja kuuma kasvukausi 2018 aiheutti nurmikasveille ja viljoille satomenetyksiä erityisesti Ahvenanmaalla, Varsinais-Suomessa, muulla länsirannikolla, Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa. Paikoin viljojen sato jäi selvästi alle puoleen keskimääräisestä. Kotieläintiloilla kuivuus näkyi nurmien heikkona kasvuna ja uudistumisena. Määrä- ja laatuongelmat heijastuivat myös kotieläinten tuotostasoon. Rehukustannuksen kasvu näkyi kotieläintuotannon taloudessa.

Etelä-Pohjanmaalla tilanne eloperäiset maat säilyttivät kasvien tarvitsemaa kosteutta hieman paremmin, mutta siitä huolimatta kasvustot kärsivät täälläkin kuivuudesta. Yleisesti ottaen kertomusvuonna sato onnistui paremmin Itä- ja Pohjois-Suomessa, kun tilanne oli päinvastainen vuonna 2017.

Kotieläintuotanto

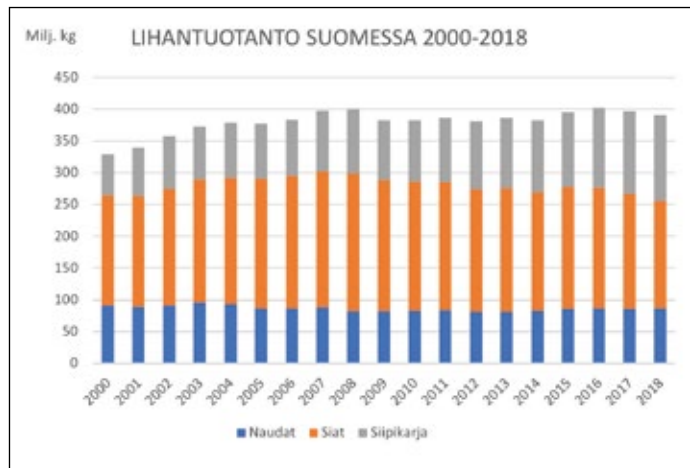
Kertomusvuonna 2018 maidontuotanto jatkoi lievää laskua ja väheni noin puoli prosenttia edellisvuodesta. Maitoa tuotettiin kertomusvuonna 2 285 miljoonaa litraa. Luomumaitoa tuotettiin vajaat 69 miljoonaa litraa, mikä on 10 prosenttia edellisvuotta enemmän. Luomun osuus maidontuotannosta oli runsaat kolme prosenttia.

Maitotilojen määrä väheni kertomusvuonna runsaat 8 %, eli noin 560 tilaa lopetti maidontuotannon. Vuoden lopussa maitotiloja oli 6 250. Myös lypsylehmien määrä väheni ja niitä oli joulukuussa noin vajaat 264 000. Määrä väheni kaikkien Ely-keskusten alueilla. Lypsylehmien keskituotos kohosi reiluun 8 650 litraan.

Lihaa tuotettiin kertomusvuonna 2018 noin 393 miljoonaa kiloa, mikä on noin prosentin vähemmän kuin vuonna 2017. Siipikarjanlihan tuotanto jatkoi edelleen kasvuaan, kun taas sianlihan tuotanto väheni.

Naudanlihan tuotanto lisääntyi prosentilla 87 miljoonaa kiloon. Sonnien ja hiehojen teuraspainot nousivat hieman ja lehmien pysyi samana kuin vuonna 2017.

Sianlihaa tuotettiin kertomusvuonna vajaa 169 miljoonaa kiloa eli 7 % edellisvuotta vähemmän. Lihasian teuraspaino (90,7 kg) oli 0,7 kg viimevuotista suurempi. Sikoja teurastettiin noin 1,8 miljoonaa kappaletta. Sikoja oli joulukuun alussa reilu miljoona, mikä on kuusi prosenttia vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana aikana. Sianlihan tuotannon alamäki heijastui edelleen myös sikatilojen määrään, joka väheni noin 6 % edellisvuodesta.



Siipikarjanlihan tuotanto kasvoi kertomusvuonna 5 % edellisvuodesta. Siipikarjanlihaa tuotettiin runsaat 135 miljoonaa kiloa ja kasvua oli erityisesti broilerissa, mutta myös kalkkunassa. Broilerin teuraspaino (1,7 kg) oli hieman pienempi kuin vuonna 2017.

Kananmunia tuotettiin vajaat 75 miljoonaa kiloa, mikä on kaksi prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Tuotanto vähentyi ensimmäisellä vuosipuoliskolla yhden prosentin ja toisella puoliskolla tuotanto lisääntyi viisi prosenttia. Lattia- ja ulkokanalioissa tuotettujen kananmunien määrä lisääntyi neljä prosenttia ja luomukanalioissa 20 prosenttia. Virikehäkkituotanto väheni prosentin edellisvuodesta.

Maataloustuotteiden markkinat ja hinnat

Kertomusvuonna 2018 maidon hinta pysyi keskimäärin edellisvuoden tasolla. Meijerit maksoivat maidontuottajille vuonna 2018 keskimäärin 38,45 senttiä maitolitralla. Luku ei sisällä jälkiliitä, eikä maidon tuotantotukea.

Sian- ja naudanlihan tuottajahinnat nousivat noin 3 prosenttia edellisvuodesta. Teurastamot maksoivat tuottajille sonnilihasta vuonna 2018 keskimäärin 3,50 euroa kilolta. Lihasiasta maksettiin 1,55 euroa kilolta. Myös broilerinlihan tuottajahinta nousi kahdella prosentilla 1,32 euroon kilolta. Karitsanlihasta maksettiin tuottajalle kertomusvuonna keskimäärin 3,78 euroa kilolta eli kaksi prosenttia edellisvuotta enemmän.

Lattia- ja ulkokanaloiden kananmunien hintatiedot on tilastoitu erikseen vuoden 2018 alusta alkaen. Tuotantotavoittain tarkasteltuna tuottaja sai ulkokanajen munista keskimäärin 1,38 euroa kilolta, lattiakanajen munista 1,09 euroa kilolta ja virikehäkkikanajen munista 0,89 euroa kilolta. Luomukananmunista maksettiin 2,67 euroa kilolta.





Viljojen tuottajahinnat kääntyivät nousuun syksyllä 2018. Viljelijälle maksettiin vuonna 2018 peruslaatusesta leipävehnästä keskimäärin 194 euroa tonnilta, mikä on 24 prosenttia edellisvuotta enemmän. Rehuohran keskimääräinen perushinta vuonna 2018 oli 172 euroa tonnilta, mikä on 32 prosenttia edellisvuotta enemmän. Rukiin tuottajahinta oli keskimäärin 181 euroa tonnilta (+ 10 %). Kauralla vastaava perushinta oli 178 euroa tonnilta (+ 32 %).

Viljojen tuottajahintojen nousu painottui loppuvuoteen 2018 niin, että kuukausittain tilastoitavat hinnat nousivat viljalajista riippuen viiden tai kuuden vuoden takaiselle tasolle. Ruokaperunan vuositason keskimääräinen tuottajahinta oli 0,19 euroa kilolta, mikä on hieman edellisvuotta enemmän.

Luvussa 1.2 maataloustuotantoa ja markkinoita kuvaavien tietojen lähteinä on käytetty seuraavia: Luke, Tilastokeskus ja Ilmatieteen laitos.

Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys

Luonnonvarakeskuksen alustava ennuste maatalojen vuoden 2018 tuloksista kertoi maatalojen keskimääräisen yrittäjätulon tippuneen 11 300 euroon. Ennusteet on laadittu joulukuussa 2018 kirjanpitoiltojen aikaisempien vuosien tietojen perustella. Ennusteissa on otettu huomioon sekä tuotteiden että tuotantopanosten hintamuutokset ja maataloustuissa tapahtuneet muutokset. Tilakohtaiset tulokset on painotettu kuvaamaan noin 35 500 suurimman maatalous- ja puutarhayrityksen keskiarvotuloksia.

Viime vuosina sekä ennusteet että lopulliset (yleensä vuoden viivellä) saatavat tilinpäätöksien mukaiset tiedot ovat olleet haarukassa 10 000 - 15 000 euroa tilaa kohti. Näin alhainen yrittäjätulo on kattanut enää

20-30 prosenttia tavoitteena olleista korvauksista yrittäjäperheen työlle ja yritykseen sijoitetulle omalle pääomalle. Luvut kertovat maatalojen taloustilanteen olevan keskimäärin erittäin huonon.

Vuoden 2018 kuivuus vaikuttaa merkittävästi tuloksiin. Huolimatta hinnannoususta viljatilojen ennestäänkin heikko kannattavuus jää nolnaan. Ennusteen perusteella puolet viljanviljelijöistä ei saa ollenkaan korvausta omalle työlleen ja omalle pääomalle. Myös muiden kasvinviljelytilojen kannattavuus pysyy heikkona.

Maitotilojen kannattavuuskerroin alenee 0,34:ään. Myös muun nautakarjatalouden kannattavuus heikkenee hieman kertoimen ollessa 0,40. Kannattavuutta painaa alaspäin muun muassa heikko sato ja sen myötä kasvavat ruokintakustannukset. Sikatalouden kannattavuuskerroin pienenee 0,54:ään.

Ennusteen mukaan siipikarjatalouden kannattavuus romahtaa nollan tuntumaan rehukustannuksen kasvun vuoksi. Toisaalta siipikarjatalouden kannattavuusennuste on muita tuotantosuuntia epävarmempi, koska otos on pieni ja kannattavuus on erittäin herkkä pienillekin tuotteiden tai tuotantopanosten hintamuutoksille.

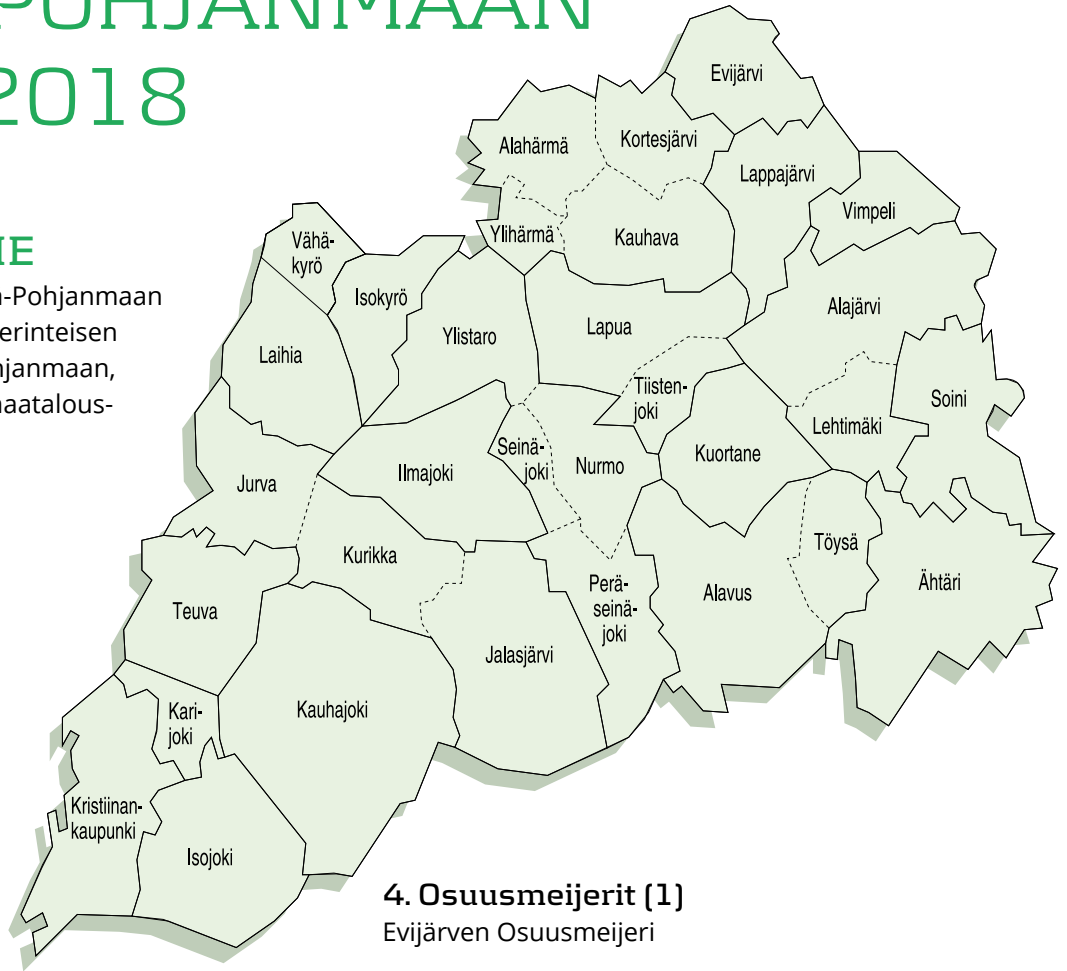
Viimeisimmät päivitykset ennusteeseen voi tarkistaa Luken Taloustohtori-verkkosivustossa osoitteessa <https://portal.mtt.fi/portal/page/portal/taloustohtori>

Lähde: Luke

2 MAATALOUSTUOTTAJAIN ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO 2018

2.1 TOIMIALUE

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan liiton toimialue käsittää perinteisen suomenkielisen Etelä-Pohjanmaan, jonka alueella toimii 32 maataloustuottajain yhdistystä.



2.2 JÄSENET

1. Kunniajäsenet

Martta Ahonen	emäntä	Evijärvi
Antti Franssila	agrologi	Alajärvi
Reino Penttilä	maanviljelysneuvos	Nurmo
Simo Vaismaa	toiminnanjohtaja	Isokyrö

2. Maataloustuottajain yhdistykset (32)

Maataloustuottajain Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Korttesjärven, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Kristiinan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Tiistenjoen, Töysän, Vimpelin, Vähäkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtärin yhdistykset.

3. Manttaalikunnat (26)

Alahärmän, Alajärven, Alavuden, Evijärven, Isojoen, Isonkyrön, Jalasjärven, Jurvan, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kuortaneen, Kurikan, Laihian, Lappajärven, Lapuan, Lehtimäen, Nurmon, Peräseinäjoen, Teuvan, Töysän, Vimpelin, Vähäkyrön, Ylihärmän, Ylistaron ja Ähtärin manttaalikunnat.

4. Osuusmeijerit (1)

Evijärven Osuusmeijeri

5. Osuuskunnat (2)

Itikka Osuuskunta ja Osuuskunta Maitosuomi

6. Muut yhteisöjäsenet (2)

Evijärven Peruna Oy ja LähiTapiola

1. Johtokunta

Tehtävässä
vuodesta

Puheenjohtaja:

Johanna Kankaanpää, Ähtäri

2006
(johtok. 2000)

Varapuheenjohtaja:

Timo Kankaanpää, Ilmajoki

2016
(johtok. 2008)

Jäsenet

Kai Kytölä, Jalasjärvi	2008
Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki	2000
Sami Eerola, Nurmo	2018
Jyrki Malm, Karijoki	2007
Marja-Leena Laakso, Vimpeli	2007
Anni Yli-Hynnä, Kuortane	2017
Harri Takala, Ylihärmä	2007



2.3 HALLINTO, EDUSTAJAT JA TOIMIHENKILÖT

2. Maitovaliokunta

Puheenjohtaja: Kai Kytölä

Jäsenet: Juha Vuorela, Tiina Peltonen,
Jari Laukkonen, Anna Penttala,

Mervi Piispanen, Jyrki Malm, Juhani Pitkäranta

Asiantuntijat: Juha Kantoniemi ja Reima Luomala

Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

3. Lihavaliokunta

Puheenjohtaja: Sami Yli-Rahnasto

Jäsenet: Tero Ojala, Sami Eerola, Mikko Yliluoma,
Janne Autio, Pasi Pärnänen, Antti Talvitie, Ahti Ritola

Asiantuntijat:

sikakerho: Tero Ojala, nautakerho: Ari Nortunen,

lammaskerho: Aki Kaitamäki,

broileriasiantuntija: Juha Kiviniemi

MTK:n johtokunta: Mauno Ylinen

Sihteeri: Ari Perälä

4. Hyvinvointivaliokunta

Puheenjohtaja: Marja-Leena Laakso

Jäsenet: Arja Nokso, Asko Ojala, Iira Sulkava,
Marja Aurala, Jaana Tuhkasaari

Sihteeri: Katariina Sironen

5. Maaseutunuorten valiokunta

Puheenjohtaja: Vuokko Yli-Kesäniemi

Varapuheenjohtaja: Matti Kortesmäki

Jäsenet: Juha-Matti Toppari, Teemu Pihlaja, Johannes
Sipilä, Juulia Kuja-Luopa, Atte Sulkava, Mikko Saarijärvi

Johtokunnan edustaja: Anni Yli-Hynnillä

MTK:n valiokunta: Kaisa Pihlaja

MTK:n johtokunta: Jenna Rantanen

Sihteerit: Hanna Helander ja Katariina Sironen

6. Kuluttajatyöryhmä

Puheenjohtaja: Tommi Laine

Jäsenet: Milla Mattila, Liisa Vuorela, Kati Kohtakangas,
Mari Lahti, Marja-Leena Laakso, Anni Yli-Hynnillä,
Jenna Rantanen, Vuokko Yli-Kesäniemi

Sihteerit: Hanna Helander ja Katariina Sironen

7. Elinkeinopolitiikka ja Yrittäjyysvaliokunta

Puheenjohtaja: Hannu Uitto

Jäsenet: Arto Huhtala, Ari Hyvölä, Heikki Jaakola

Sihteeri: Ari Perälä

8. Kasvintuotantovaliokunta

Puheenjohtaja: Harri Takala

Jäsenet: Esa Similä, Kari Vaismaa, Jussi Kangas, Veli-
Pekka Aila, Timo Kankaanpää, Heikki Kuusisto, Veli
Yli-Hannula, Heikki Tuomela

Asiantuntija: Henri Honkala ja Ilpo Ulvinen

Sihteeri: Ari Perälä

9. Työvaliokunta

Puheenjohtaja: Johanna Kankaanpää

Varapuheenjohtaja: Timo Kankaanpää

Jäsenet: Kai Kytölä, Harri Takala

Sihteeri: Yrjö Ojaniemi

10. Metsävaliokunta

Puheenjohtaja: Veijo Leino

Jäsenet: Johanna Kankaanpää, Sami Eerola,
Kai Kytölä, Jyrki Malm, Jari Lehtinen,

Tepa Reinikainen, Jarmo Lahdenmaa,

Asiantuntija: Yrjö Ojaniemi

Sihteeri: Mikko Syri

11. Pohjanmaan ympäristö- ja maapoliit- tinen valiokunta

Puheenjohtaja: Jari Laukkonen

Varapuheenjohtaja: Vesa Paavola

Jäsenet: Arto Ahola, Jan Slotte, Bjarne Mara

Asiantuntija: Timo Torppa

Sihteeri: Mikko Syri

12. Edustajat

MTK:n valtuuskunta:

Jari Laukkonen, Korttesjärvi

Suvi Rantala, Lapua

Hannu Uitto, Laihia

Kati Kohtakangas, Isojoki

Arto Huhtala, Jalasjärvi

Tero Ojala, Ilmajoki

Johanna Kankaanpää, Ähtäri, puheenjohtaja
varalla

Harri Sippola, Kauhava

Mervi Piispanen, Kauhajoki

Jaakko Ranto, Ilmajoki

Terho Mäkelä, Alajärvi

Antti Yli-Hynnillä, Kuortane

Marko Kriikkula, Kurikka

Timo Kankaanpää, Ilmajoki, varapuheenjohtaja

MTK:n johtokunta

II Puheenjohtaja

Mauno Ylinen, Alahärmä

Maaseutunuorten

Jenna Rantanen, Ähtäri

edustaja

MTK:n Säätiön hallintoneuvosto

Yrjö Ojaniemi, Lapua

MTK:n valiokunnat

Peltokasvit

Puheenjohtaja	Esa Similä, Laihia
Jäsen	Harri Takala, Ylihärmä

Verkoston puheenjohtaja

Mallas	Esa Similä, Laihia
Erikoiskasvit	Heikki Kuusisto, Ilmajoki

Verkoston varapuheenjohtaja

Tärkkelysperuna	Ilpo Ulvinen, Lapua
------------------------	---------------------

Liha

Itikka Osk(Atria ryhmä)	Ahti Ritola, Jalasjärvi
MTK johtokunta	Mauno Ylinen, Alahärmä
Munakunta Osk.	Pasi Pärnänen, Peräseinäjoki

Verkoston puheenjohtaja

Siipikarja	Juha Kiviniemi, Jalasjärvi
-------------------	----------------------------

Elinkeinopolitiikka- ja Yrittäjäyys

Hannu Uitto, Laihia

Osaaminen ja Hyvinvointi

Varajäsen	Marja-Leena Laakso, Vimpeli
Varajäsen/MHY	Veijo Leino, Ähtäri
Varajäsen/MTK johtok.	Jenna Rantanen, Ähtäri

Ympäristö- ja maankäyttö

Jari Laukkonen, Korteesjärvi

Nuorten

-MTK johtokunta	Kaisa Pihlaja, Jalasjärvi Jenna Rantanen, Ähtäri
-----------------	---

Jäsenpalvelu

Johanna Kankaanpää, Ähtäri
Helena Mörö, Seinäjoki

Maanomistajien Arviointikeskus Oy

yhtiökokousedustaja	Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla	Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Lakeudentorni Oy

yhtiökokousedustaja	Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla	Ari Perälä, Lapua

Apetit / Lännen Tehtaat Oyj

yhtiökokousedustaja	Ari Perälä, Lapua
varalla	Jussi Hantula, Seinäjoki

Ilkka-Yhtymä Oyj

yhtiökokousedustaja	Ari Perälä, Lapua
varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua

Atria Oyj

yhtiökokousedustaja	Johanna Kankaanpää, Ähtäri
varalla	Sami Eerola, Nurmo

Raisio Oyj

yhtiökokousedustaja	Timo Kankaanpää, Ilmajoki
varalla	Sami Yli-Rahnasto, Kauhajoki

Viria Oyj

yhtiökokousedustaja	Ari Perälä, Lapua
varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua

E-P:n Elinkeinotalo Kiint. Oy

yhtiökokousedustaja	Yrjö Ojaniemi, Lapua
varalla	Ari Perälä, Lapua

Hirvenkaatolupien neuvottelukunta

Timo Kankaanpää, Ilmajoki
Ari Perälä, Lapua

Muut mahdolliset

varalla	Yrjö Ojaniemi, Lapua Ari Perälä, Lapua
---------	---

Alueellinen Riistaneuvosto

Timo Kankaanpää, Ilmajoki

Sokerijuurikasneuvottelukunta

varalla	Alasaari Kari, Lapua Korteesmäki Jaakko, Seinäjoki
---------	---

Pohjanmaan alueen Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta

Jari Laukkonen, Korteesjärvi

13. Tilintarkastajat

varalla	KHT Tatu Huhtala, Ernst&Young Oy HT Jani Mäkelä, Ernst&Young Oy Tilintarkastusyhteisö Ernst&Young Oy
---------	--

14. Toimihenkilöt

Yrjö Ojaniemi	agronomi, toiminnanjohtaja	1.1.2001-
Ari Perälä	kenttäpäällikkö	1.1.2014-
Miia Mannila	järjestöagronologi	1.9.2007-31.8.2018 (Toimivapaalla 1.10.2017-31.8.2018)
Hanna Helander	järjestöagronologi	1.2.2011- Vanhempainvapaalla 27.6.2014-8.6.2016, 9.6.2016- 19.8.2018
Sanna Ojala (Helanderin sijainen)	järjestöagronologi	1.5.2017-31.3.2018
Katariina Sironen (Mannilan sijainen 31.8 saakka ja vakituinen 1.9.2018 alkaen)	järjestöagronologi	1.11.2017-
Seija Vierula	toimistos sihteeri	19.2.1990-



2.4 MTK-Etelä-Pohjanmaan liiton ja tuottajayhdistysten jäsenmäärät vuoden 2018 lopussa

Yhdistys	TILOJEN LUKUMÄÄRÄ PELTOKOKOLUOKITTAIN											METSÄTILAT	TILOJA YHTENSÄ	VASTUHENKILÖT	YHTENSÄ	PEREEN- JASENIA	MITTA HENKILÖI	JASENIA 2018	JASENIA 2017	MUTOS ED. VUOD.
	0,01-9,99	10-24,99	25-49,99	50-99,99	100-149,99	150 >														
ALAHÄRMÄN YHDISTYS	15	65	51	47	11	6	45	240	258	486	9	753	781	-28						
ALAJÄRVEN YHDISTYS	56	67	45	31	5	3	54	261	272	310	20	602	630	-28						
ALAVUDEN YHDISTYS	61	95	61	36	15	5	42	315	320	455	14	789	805	-16						
EVIJÄRVEN YHDISTYS	19	24	23	14	2	6	29	117	123	306	12	441	511	-70						
ILMAJOEN YHDISTYS	38	70	70	58	25	20	103	384	404	709	33	1146	1133	13						
ISOJOEN YHDISTYS	25	40	29	22	8	3	36	163	163	304	5	472	474	-2						
ISONKYRÖN YHDISTYS	17	73	54	48	17	7	38	254	266	363	12	641	653	-12						
JALASJÄRVEN YHDISTYS	44	76	69	67	23	19	64	362	387	647	33	1067	1074	-7						
JURVAN YHDISTYS	23	28	19	21	6	6	41	144	146	209	3	358	373	-15						
KARIJOEN YHDISTYS	9	12	14	18	6	5	44	108	116	173	10	299	310	-11						
KAUHJOEN YHDISTYS	36	62	68	67	23	16	84	356	361	578	18	957	977	-20						
KAUHAVAN YHDISTYS	11	32	34	23	10	6	29	145	152	176	16	344	360	-16						
KORTESJÄRVEN YHDISTYS	13	34	38	33	8	6	28	160	169	413	6	588	610	-22						
KUORTANEEN YHDISTYS	43	43	35	27	5	5	63	221	235	331	22	588	628	-40						
KURIKAN YHDISTYS	30	37	49	42	10	8	39	215	222	263	14	499	528	-29						
LAIHIAN YHDISTYS	17	78	79	40	10	7	112	343	346	552	8	906	928	-22						
LAPPJÄRVEN YHDISTYS	15	32	17	18	7	3	53	145	152	263	7	422	427	-5						
LAPUAN YHDISTYS	49	110	92	74	23	8	104	460	469	781	22	1272	1295	-23						
KRISTIINAN YHDISTYS	4	8	13	16	1	0	3	45	48	40	14	102	108	-6						
LEHTIMÄEN YHDISTYS	14	17	14	15	0	5	15	80	85	124	6	215	284	-69						
NURMON YHDISTYS	11	29	31	18	6	6	32	133	137	216	8	361	412	-51						
PERÄSEINÄJOEN YHDISTYS	20	33	27	28	12	5	36	161	164	198	4	366	390	-24						
SEINÄJOEN YHDISTYS	6	10	8	9	6	3	8	50	54	99	18	171	174	-3						
SOIJIN YHDISTYS	28	28	13	9	5	1	20	104	106	181	10	297	302	-5						
TEUVAN YHDISTYS	35	45	32	40	12	10	48	222	231	333	19	583	592	-9						
TIISTENJOEN YHDISTYS	16	32	27	21	5	5	58	164	178	261	1	440	453	-13						
TÖYSÄN YHDISTYS	26	43	22	18	6	3	12	130	132	138	5	275	280	-5						
VIMPELIN YHDISTYS	11	13	8	14	5	3	11	65	72	75	11	158	157	1						
VÄHÄNKYRÖN YHDISTYS	9	37	27	18	6	8	11	116	122	125	7	254	254	0						
YLIHÄRMÄN YHDISTYS	18	22	26	22	6	4	27	125	129	193	4	326	330	-4						
YLLISTARON YHDISTYS	18	54	63	46	13	9	44	247	255	515	16	786	819	-33						
ÄHTÄRIN YHDISTYS	24	45	21	12	4	5	41	152	159	241	6	406	409	-3						
Yhteensä	761	1394	1179	972	301	206	1374	6187	6433	10058	393	16884	17945	-1061						

Puhtaat metsätilat on eritelty omana ryhmänään. Ryhmässä muut henkilöjäsenet on mukana muiden henkilöjäsenten lisäksi yhdistysten kunnia-, opiskelija- ja yhteisöjäsenet.

3. LIITON TOIMINTA 2018

3.1 YLEISTÄ

Vuosi 2018 oli liiton 101. toimintavuosi. Kertomusvuoden kuluessa tapahtui paljon sekä maatalouspolitiikassa että muillakin MTK:n jäsenkunnan kannalta keskeisillä sektoreilla. Tärkeitä vuoden 2018 edunvalvonta-asioita olivat mm. kuivuudesta johtuneet kriisitoimenpiteet, kriisipakettien toimeenpano, ruokamarkkinoiden erityislaki, markkinoiden toiminta, lomituslain uudistus, eläinsuojelulain uudistus, CAP-uudistuksen valmistelu ja monet maa- ja ympäristöpolitiikan kysymykset. Kaikki nämä näkyivät myös liiton omassa edunvalvontatyössä.

Liitto oli vahvasti mukana vaikuttamassa elintarvikeketjua ja maaseutua koskevassa maakunnallisessa valmistelutyössä. Näistä mainittakoon mm. maakuntauudistuksen alueellinen valmistelutyö, riista- ja petoasiat, maakuntakaavoitus (vaihekaava III, turvetuotanto), vesienhoito-ohjelmat, lukuisat tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeet sekä lähiruuan ja julkisten hankintojen kehittämistyö. Kertomusvuonna jatkuvat liiton kaksi hanketta; Varavoimaa Farमारille Etelä-Pohjanmaalla ja Maaseutu Tutuksi -hankkeet.

Seuraavissa kohdissa kuvataan hieman tarkemmin kertomusvuoden aikana esillä olleita edunvalvontakysymyksiä ja selvitetään niiden taustoja. Monet kertomusvuoden kansainväliset tapahtumat heijastuivat tai tulevat lähivuosina heijastumaan myös eteläpohjalaisten mautilojen toimintaympäristöön. Tämän vuoksi seuraavassa esitetään myös muutamien kansainvälisten ym. tapahtumien tai ilmiöiden etene mistä kertomusvuonna. Tuottajaliiton omaa toimintaa, mm. kokouksia, lausuntoja ja muita aktiviteetteja edunvalvontatyössä ja järjestötyössä selvitetään yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdissa 3.2-3.5. Liitto esittää parhaat kiitokset kaikille järjestön jäsenille ja viljelijöiden hyväksi työtä tehneille luottamushenkilöille.

Kuuman ja kuivan vuoden kriisipaketti

Kertomusvuosi 2018 oli sääolosuhteiltaan jo toinen peräkkäinen vaikea vuosi. MTK neuvotteli valtion kanssa toimenpiteistä kasvukauden kuivuuden ja pitkään jatkuneen kannattavuuskriisin helpottamiseksi. Haettujen toimenpiteiden keskeisinä lähtökohtina ovat tukivälineiden mahdollisimman hyvä vaikutus ja nopea toimeenpano.

MTK:n ja valtion välillä käytyjen neuvottelujen perusteella hallitus päätti syksyn budjettiriihen yhteydessä osoittaa maatalouden kuivuus- ja kannattavuusongelmien lievittämiseen yhteensä 86,5 miljoonaa euroa. Paketti jakautui seuraavasti: 30,0 miljoonaa euroa kansalliseen tukeen, 27,5 me luonnonhaittakorvaukseen, 20,0 me energiaverojen palautukseen ja 9,0 me jakautuen useisiin toimenpiteisiin.

C-tukialueella osa kriisituesta päätettiin toteuttaa kotieläintalouden tukien korotuksena. AB-alueella Etelä-Suomessa kriisituki jouduttiin toteuttamaan uutena kansallisena de minimis tukijärjestelmänä, koska kokonaan kansallisia tukivälineitä ei ole Etelä-Suomessa käytettävissä nykyisessä tukikokonaisuudessa.

Hallituksen kehysneuvottelun yhteydessä päätetyn luonnonhaittakorvausten 10 miljoonan euron ja budjettiriihessä vahvistetun 21,5 miljoonan euron määrärahan lisäyksen lisäksi valmisteltiin kuivuuspaketin osana 6 miljoonan euron lisäkorotusta. Näillä yhteensä 37,5 miljoonan euron lisäyksillä vuoden 2019 luonnonhaittakorvauksen tukitasot palautuvat vuosien 2015-2017 tasolle.

Muita suoraan tilatasoa koskevia toimenpiteitä kriisipaketissa olivat lainojen valtiontakaukset, vakuutusmaksuveron poistaminen satovahinkovakuutuksilta, energiaveron palautuksen korotus ja tasausvarauksen enimmäismäärän korotus (osa toimenpiteistä ei kuitenkaan päätöksistä huolimatta edennyt vielä kertomusvuonna toivotusti).

Pakettiin sisältyi lisäksi useita muita toimenpiteitä. Välitä viljelijästä -toiminnan jatkorahoitus turvattiin vuosille 2019-2020. Myel-maksujen viivästyskoron tilapäistä alentamista jatkettiin vuosille 2019-2020. Tilus-



järjestelyjen määrärahaa tarkistettiin. Lisäksi kriisipakettiin sisältyi panostaminen elintarvikeviennin ja biotalouden innovointien edistämiseen.

Kriisipaketin yhteydessä sovittiin lisäksi, että perustettavan elintarvikemarkkinavaltuutetun toimiston kuluihin osoitetaan määrärahaa. Nykyisen kilpailulain vaikutuksista elintarvikeketjun toimintaan teetetään riippumaton selvitys. Selvityksestä tulisi käydä ilmi, vastaavatko Suomen kilpailuviranomaisten tulkinnat nopeasti muuttuvassa taloudessa yritysten todellista kilpailuympäristöä ja onko kilpailulain käytännön tulkinta samanlaista EU-jäsenmaiden välillä.

Elintarvikemarkkinalaki

MTK:n vaatimukset ”reilun kaupan asiamiehestä” ja elintarvikemarkkinalaista etenivät kertomusvuonna. Hallitus antoi esityksen elintarvikemarkkinalaista kertomusvuoden syyskuussa. Eduskunta vahvisti lain joulukuussa ja laki astuu voimaan 1.1.2019. Lain tavoitteena on parantaa elintarvikemarkkinoiden toimivuutta ja turvata elintarvikeketjussa heikoimmassa asemassa olevien toimijoiden asemaa.

Elintarvikemarkkinalaissa säädettiin myös elintarvikemarkkinavaltuutetusta, jonka tehtävä on valvoa lakiin kirjattujen vaatimusten ja kieltojen noudattamista. Valtuutettu voi puuttua elintarvikeketjun epäreiluihin kauppatapoihin. Elintarvikemarkkinavaltuutetun virka sijoitetaan uuteen Ruokavirastoon, joka aloittaa toimintansa 1.1.2019. Valtuutetun rekrytointi aloitettiin keväällä 2019.

Elintarvikemarkkinalailla varmistetaan tuottajille mahdollisuus saada maataloustuotteiden myyntiä koskevat sopimukset kirjallisina. Lisäksi pyritään estämään kohtuuttomien ehtojen ja hyvän liiketavan vastaisten tai muuten toisen osapuolen kannalta sopimattomien menettelyjen käyttöä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kaupassa.

Erityislain taustalla on Suomen poikkeuksellisen keskittyneen päivittäistavarakaupan ylivalta markkinoilla ja mm. halpuuttamiskampanjojen aiheuttama alkutuottajan ahdinko. Tuottajan heikko asema elintarvikeketjussa on todettu useissa sekä kotimaisissa että EU:n tasolla tehdyissä selvityksissä.

MTK-Etelä-Pohjanmaa toi kertomusvuonna omissa toiminnassaan halpuuttamisen vastapainoksi esille suomalaisen ruoan laatua, turvallisuutta sekä ekologista ja eettistä tuotantotapaa, jotka myös nostavat alkutuotannon tuotantokustannuksia. Liitto kampan-



Maaseutu Tutuksi -hanke kampanjoi osaltaan halpuutusta vastaan. Joulukuisessa kuluttajatyökoulutuksessa sai tauon aikana tutustua kuluttajatyömateriaaliin, jota liiton toimistolta voi lainata.

joi erilaisissa tapahtumissa, mm. Sarkamessuilla sekä sosiaalisessa mediassa kotimaisen laadukkaan tuotannon puolesta. Liiton Maaseutu Tutuksi -hankkeen toiminta tuki osaltaan tätä työtä.

EU:n UTP-direktiivi

Tuottajan aseman parantaminen elintarvikeketjussa eteni kertomusvuonna myös koko EU:n tasolla. Komissio julkaisi keväällä 2018 esityksen epäreiluja kauppatapoja ehkäiseväksi direktiiviksi (UTP= Unfair Trading Practices). Direktiivin tarkoituksena on määrittää reilun kaupankäynnin vähimmäisvaatimuksia, listata kiellettyjä epäreiluja kauppatapoja ja vahvistaa kauppakäytäntöjen valvontaa. Komission ehdotus rajasi direktiivin suojan koskemaan vain pienten ja keskisuurten tavarantoimittajien ja suurten ostajien välistä kauppaa.

Kertomusvuoden lokakuun alussa EU:n parlamentin maatalousvaliokunta julkaisi oman kantansa direktiiviesityksestä. Valiokunnan kannanotossa esitettiin useita uusia asioita kiellettyjen kauppatapojen listalle. Maatalousvaliokunta katsoi myös, että direktiivin tulee tarjota turvaa kaikenkokoisille, myös suurille tavarantoimittajille. Valiokunta myös vaati, että tuotteiden myynti alle tuotantokustannusten pitäisi kieltää direktiivillä. Lakiesityksen käsittely jatkui parlamentissa vielä loppuvuoden ajan ja tavoitteena on saada ratkaisut vielä kevään 2019 kuluessa.

Vientiponnistelut ja markkinatoimet

Kertomusvuonna MTK ponnisteli yhdessä valtiovalan ja alan yritysten kanssa uusien vientikanavien löytämiseksi. Toukokuussa yritysten ja valtionhallinnon Team Finland -matka suuntautui Kiinaan. Suomalais-tuotteiden vientiä edistettiin viranomaisneuvottelujen lisäksi Aasian suurimmilla elintarvikemessuilla Suomi-paviljongissa.

Kertomusvuonna MTK solmi sopimuksen maailman suurimpien ruokamessujen eli Berliinissä pidettävän Grüne Wochen kanssa. MTK on tammikuussa 2019 pidettävän tapahtuman pääyhteistyökumppani. Kertomusvuonna myös tuottajaliitot tekivät töitä kannustukseen alueensa yrityksiä osallistumaan tapahtumaan ja tukeakseen tapahtuman onnistumista.

Keskusliitto ja tuottajaliitot ovat tehneet pitkään työtä parempien alkuperämerkintöjen puolesta. Kertomusvuonna eteni asetus, joka velvoittaisi ravintoloita ilmoittamaan näkyvästi kalan ja lihan alkuperämaan tarjoilupaikoissa. Asetus tulee voimaan keväällä 2019. Alkuperämerkintävaatimuksella halutaan edistää kuluttajan edellytyksiä tehdä tietoisia ja vastuullisia valintoja ravintoloissa. Vastaava asetus on jo voimassa koskien valmiiksi pakattujen elintarvikkeiden alkuperämerkintöjä.

Muista kertomusvuoden markkinatoimista mainittakoon Viljatori.fi ja RuokaaSuomesta.fi markkinapaikkojen edistäminen. Järjestö oli kaikilla tasoilla myös aktiivinen kuluttajatyössä.



Maakuntaudistus

Maakunta- ja sote-järjestämislakipaketti annettiin eduskunnalle 2.3.2017 ja uudistusta käsiteltiin eduskunnassa asiantuntijakuulemisineen ja lakiesitysten tarkentamisineen koko kertomusvuoden 2018.

Tavoite uudistuksen voimaantulolle siirrettiin vuoden 2021 alkuun.

Maakunnissa uudistuksen valmistelu eteni hyvin kertomusvuonna 2018. Liitolla oli edustajia maakuntaudistusta valmistelemissä työryhmissä Etelä-Pohjanmaalla ja liitto osallistui aktiivisesti asiaa koskeviin muihinkin tilaisuuksiin.

Kertomusvuoden aikana näkemys vielä oli, että lait saadaan hyväksytyä ennen kevään 2019 eduskuntavaaleja. Tämä ei kuitenkaan toteutunut ja maakuntaja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu lopetettiin 8.3.2019 Sipilän hallituksen erottua.

Lomituslain uudistus

Vuoden 2017 keväällä lomituspalvelujen uudistamistyöryhmä antoi loppuraporttinsa, mitä seurasi lausuntokierros. Liitto antoi lausuntonsa jo vuoden 2017 puolella. Lomituslain valmistelua jatkettiin kertomusvuonna 2018 ja lakiesitys oli tarkoitus lähettää eduskunnalle syksyllä 2018. Perhe- ja peruspalveluministeri päätti kuitenkin lykätä hallituksen esityksen antamista vuodelle syksyyn 2019, mutta maakuntaja sote-uudistuksen kaatuminen 8.3.2019 koskettaa myös lomituslakia.

Eläinten hyvinvointilain uudistus

Kertomusvuonna jatkui edelleen jo pitkään valmistelussa ollut eläinsuojelulain uudistustyö. Valmistelutyössä laki sai uuden otsikon "laki eläinten hyvinvoinnista". Luonnos lakiesityksestä lähti lausuntokierrokselle vuoden 2017 lopulla ja liitto antoi siitä lausunnon kertomusvuoden 2018 helmikuussa. Liiton lausunnona tarkemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.2.

Lausuntokierroksen jälkeen esitys annettiin eduskunnalle syyskuussa. Laki oli tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2021 alusta samanaikaisesti maakuntaudistuksen kanssa. Myös tämän lain eteneminen pysähtyi vuoden 2019 puolella sote/maakuntaudistuksen kaatumiseen.

MTK vaikutti kaikilla tasoilla lain valmisteluun niin, että laista saataisiin toimiva ja mahdollisimman hyvä tuottajan, eläimen ja kotieläintuotannon kannalta. Sen sijaan julkisuudessa erityisesti eläinaktivistijärjestöt hyökkäsivät lakiluonnosta vastaan. Julkisessa keskustelussa annettiin virheellisesti se kuva, että Suomi olisi jotenkin eläinten hyvinvoinnin takapajula, vaikka asia on todellisuudessa päinvastoin. Huolella ja laajapohjaisesti valmistellun lakiesityksen mukaan Suomi on edelleen selvä edelläkävijä eläinten hyvinvointia kos-



kevassa lainsäädännössä. Käytännössä tämä tarkoittaa erittäin tiukkaa lainsäädäntöä, mutta kuitenkin sellaisia ratkaisuja, joiden toteuttaminen ei estä kotieläintuotannon harjoittamista maassamme.

Peto- ja riistapolitiikka

MTK-Etelä-Pohjanmaa toimi kertomusvuonna aktiivisesti myös riista- ja petopolitiikan kysymyksissä. Alueemme maanomistajaedustajat riistanhoitohalituksissa ja alueen riistaneuvostossa pidettiin ajan tasalla ajankohtaisista kysymyksistä. Järjestetyistä tilaisuuksista tarkemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4.

Liitto vaikutti keväällä 2018 hirvitalousalueen kann tavoitteiden määrittämiseen. Tavoiteasetantaa täsmennettiin MTK:n aloitteesta siten, että tavoiteikkunaa kavennettiin 0,5 hirveen/1000 ha. Noin puolessa Suomen 59 hirvitalousalueista hirvikantatavoitteiden ylärajoja alennettiin. MTK vaikutti myös metsästysaikoihin hirvieläinten kannansäätelyn tehostamiseksi. Hirvenmetsästysaikaa jatkettiin kahdella viikolla tammiin puoliväliin ja valkohäntäpeuran sekä metsäkauriin metsästysaika helmikuun puoliväliin saakka. Naakka siirrettiin vihdoin luonnonsuojelulain piiristä metsästyslain rauhoittamattomien lajien luetteloon.

Lisääntyneen valkohäntäpeurakannan vuoksi MTK on tehnyt Maa- ja metsätalousministeriölle useita lainsäädännön muutosaloitteita kannansäätelyn tehostamiseksi. Vaikuttaminen on ollut aktiivista myös riistahallinnon ja metsästäjäorganisaation suuntaan.

Petokeskustelu jatkui kertomusvuonna edelleen kiihvaana. Syynä on erityisesti voimakkaasti kasvanut susikanta. MTK vaikutti kansallisella ja EU-tasolla, että suden kannanhoidollisen metsästys voisi jatkua. MTK osallistui suden kannanhoidosuunnitelman valmisteluun tuoden esille erityisesti elinkeinotoimintaan liittyvät haasteet. Muita riista- ja petopolitiikan edunvalvontatoimia tehtiin järjestön kaikilla tasoilla mm. Afrikkalaisen sikaruton leviämisen pienentämiseksi, villisikakannan alentamiseksi ja petovahinkojen korvausten parantamiseksi.

CAP-uudistuksen eteneminen

EU:n seuraavan ohjelmakauden maatalouspolitiikan valmistelu jatkui edelleen kertomusvuonna 2018. Kertomusvuoden 2018 toukokuussa EU-komissio julkaisi budjettiraamiesityksen vuosille 2021-2027. Budjettiesitys perustui 1,11 % maksuun jäsenmaiden bruttokansantuotteesta. MTK katsoi, että tämä tarkoittaa

viljelijöiden tulojen alentamista ja vaati osuuden nostamista 1,2 %:iin.

Kertomusvuoden kesäkuussa EU-komissio julkaisi uudistukseen liittyvän lakipakettiesityksen. Esityksen pääkohdat esitellään vähän jäljempänä. MTK:n julkaisema tiedote otti lakipakettiin kantaa hyvin kriittisesti. MTK:n tiedotteen otsikkona oli ytimekkäästi ”EU-komissio unohti viljelijöiden taloudellisen ahdingon ja maatalouspolitiikan yksinkertaistamisen”.

MTK:n tiedote jatkui seuraavasti: ”Komission tiedonanto viime marraskuussa lupaili yksinkertaistamista ja jäsenmaalle mahdollisuuksia paremmin oloihin sopivaan maatalouspolitiikkaan. Valmistelussa nämä ovat unohtuneet. Tiukat ohjeet kansallisen strategian valmisteluun minimoivat kansallisen liikkumätilan ja lisäävät viljelijöihin kohdistuvia vaatimuksia. Samalla komission monivuotinen rahoituskehyskehdotus leikkaisi kovalla kädellä Suomen EU-rahoitusta. Tätä on mahdotonta hyväksyä, kun maataloustuottajat kärsivät jo ennestään historiallisen heikosta kannattavuudesta.”

Liitto informoi tuottajayhdistyksiä CAP-esityksestä tuoreeltaan seuraavasti: ”Rahoituksen leikkaukset iski-sivät komission mallilla kipeästi Suomeen. Nykyisen ympäristötuen toimenpiteitä tulisi osaksi CAP:n velvoitteita. Lupailtu ”kansallinen päätösvalta” on osoit-tautumassa hyvin byrokraattiseksi komission sanelemaksi malliksi. Jäsenmaakohtainen jousto jäisi melko vähäiseksi ja kansallinen strateginen suunnitelma tulisi olemaan erittäin monimutkainen ja yksityiskohtainen.”

Liiton infopakettissa yhdistyksille todettiin lopuksi: ”Jäsenmaat ja EU-parlamentti ovat jo nyt varsin kriittisiä komission esitystä kohtaan, joten muutoksia tulee varmasti. MTK:lta tämä vaatii kyllä sitkeää vääntämistä kaikilla mahdollisilla tahoilla. Tätä työtä tehdään koko ajan.”

MTK oli tiiviisti Brysselin toimiston, järjestön asiantuntijoiden ja Copa-Cogegan avulla vaikuttamassa valmisteluun. CAP-uudistuksen valmistelu edellytti myös liiton tasolla seuranta- ja analysointia siitä, mitä erilaiset uudet vaihtoehdot tarkoittaisivat eteläpohjalaisten viljelijöiden näkökulmasta. CAP-valmistelua käsiteltiin myös liiton alueen MTK-yhdistysten kevät- ja syyskokouksissa sekä liiton eri sidosryhmätapaamisissa. Mm. alueemme kansanedustajat pidettiin kertomusvuoden aikana ajan tasalla valmistelun etenemisestä.

CAP-lakipakettiesitys

Kesäkuussa julkaistussa komission lakipaketissa esitetään CAP:n rakenteen muuttamista monilta osin. Uutta on sisällyttää CAP:n molempiin pilareihin maa-kohtainen strategia/ohjelma. Tämä muistuttaa jossain määrin nykyistä 2-pilarin mukaisen maaseutuohjelman laatimista. Ohjelma hyväksyttäisiin komissiossa ja ohjelman tulisi sisältää tavoitteet, saavutettavat tulokset ja miten niitä mitataan (ja valvotaan). Ohjelman laatiminen ja toteuttaminen on komission tarkoittamaa "kansallista päätösvaltaa", mutta käytännössä komissio haluaa pitää asiat tiukasti omissa ohjauksessaan.

Ohjelman osana jäsenmaan tulee laatia SWOT-analyysi; tilannekarttoitus ja näkymät tulevaisuudessa. Sen perusteella jäsenmaa laatii tärkeimmät tavoitteet ja esittää, mitä ohjauskeinoja halutaan käyttää tavoitteiden saavuttamiseksi. CAP-suunnitelmaan valittujen kehittämistoimenpiteiden tulee perustua tarveanalyysiin (art 96). CAP-suunnitelman tarveanalyysissä tulee kuvata paikallisia olosuhteita ja arvioida millaisia tarpeita yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteisiin kohdistuu. Jäsenvaltion on käytettävä tarveanalyysissä uusimpia ja luotettavimpia tietoja.

Komission lakipakettiesityksen mukaan nykyiset EU-tukien saamisen ehtona olevat täydentävät ehdot ja viherryttäminen korvattaisiin uudella "ehdollisuuden järjestelmällä" (engl. enhanced conditionality). Kaikkien EU- ja osarahoitteisten tukien saamisen ehtona olisi ehdollisuuden vaatimusten noudattaminen. Kuten täydentävät ehdot, myös ehdollisuus sisältäisi hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia ja lakisäätteisiä hoitovaatimuksia, jotka ovat ympäristöä, kansanterveyttä, kasvien terveyttä sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevan unionin lainsäädännön vaatimuksia.

Ehdollisuus sisältäisi enemmän vaatimuksia kuin täydentävät ehdot ja viherryttämistuki yhteensä. Osa olisi täysin uusia vaatimuksia, joita asetettaisiin erityisesti ympäristö- ja ilmastotavoitteiden edistämiseksi. Näitä olisivat muun muassa kosteikkojen ja turvemaiden tarkoituksenmukainen suojelu, kieltä pitää maaperää paljaana talvella, viljelykierto sekä ravinteiden käytön suunnittelua.

Ehdotuksen mukaan viljelijälle myönnettävien suorien tukien määrää alennetaan silloin kun myönnettävien suorien tukien määrä on 60 000 - 100 000 euroa. Yli 100 000 euron suoriatukia ei enää maksettaisi ollenkaan.

CAP:n tuotantosidonnaisen tulotuen käyttömahdollisuudet säilyisivät ennallaan. Suomen osalta tämä tarkoittaisi 19,6 %. Tässä yhteydessä on kuitenkin muistettava, että Suomen suorat tuet kokonaisuudessaan alenevat budjettiehdotuksen mukaan, joten euromääräisesti ei ole mahdollista maksaa tuotantosidonnaisia tukia aivan nykyisessä laajuudessa.

Kertomusvuoden aikana EU-parlamentti käsitteli CAP-uudistusta valiokunnissa ja pakettiin tehtiin yli 6000 muutosesitystä. Äänestykset parlamentissa tapahtuvat vuoden 2019 keväällä. Suomessa aloitettiin kansallisen CAP-suunnitelman/ohjelman valmistelu heti komission lakipaketin julkistamisen jälkeen. Todennäköisesti CAP-ratkaisun syntyminen vaatii vielä useita ja vaikeita kompromisseja neuvoston, parlamentin ja komission välillä. Tämä tarkoittaa, että aikataulu tulee venymään siten, että todennäköisesti vuodet 2021-22 ovat siirtymäkautta ja uusi CAP tulisi käyttöön vasta vuonna 2023.

Nykyisen ohjelmakauden erityiskysymykset

Nykyisen EU-ohjelmakauden (2014-2020) lähestyessä loppuaan, ministeri Leppä toi MTK:n valtuuskunnan syyskokoukseen ikäviä uutisia. Ministeriö oli valmistellut ympäristökorvausjärjestelmää ja rahoitusta koskevaa ohjelmamuutosta. MTK:n valtuuskunta antoi heti julkilausuman, jossa muutosta hyväksyttiin. Valtuuskunta edellytti, että hallitus kantaa vastuunsa ympäristönsuojelusta ja ryhtyy välittömiin toimenpiteisiin puuttuvan rahoituksen löytämiseksi, ottaen huomioon myös maatalouden heikon maksuvalmius- ja kannattavuustilanteen sekä luomutuotannon kasvavan kysynnän.

Rahoitusvajeen taustalla on vuoden 2014 siirtymäjakso ja vuonna 2015 "yllättänyt" rahanmenekki erityisesti kerääjäkasveihin ja suojavyöhykenurmiin. Ohjelmakaudelle käytettävissä oleva summa oli 211 miljonna euroa vuodessa ja toteutunut menekki 240-265 me/v, joten ohjelmakauden viimeiselle vuodelle (v. 2020) käytettävissä oleva summa supistui 84 miljonaan euroon. Sisäisten budjettisiirtojen ja ohjelman leikkaamisen jälkeen käytettävissä olisi vuonna 2020 noin 154 me.

Ministeriö antoi asiasta tiedotteen joulukuussa, jossa todettiin, että EU:lle tehtävällä muutosesityksellä sopeutetaan toimintaa vuonna 2020 jäljellä oleviin rahoituskehyskehyksiin. Ympäristökorvausten uusien sitoumuksia tai sopimuksia ei tehdä vuonna 2020.



Vuonna 2015 alkaneita sitoumuksia ja sopimuksia jatketaan yhdellä vuodella vuonna 2020. Muutosesitys koski mm. luomun, suojavyöhykenurmien, LHP-nurmien, monimuotoisuuspeltojen, viherlannoitusnurmien ja saneerauskasvien toimenpiteitä ja korvaustasoja.

Vuoden 2019 kansallisen tuen ratkaisu

MTK ja valtio neuvottelivat syksyllä 2018 vuoden 2019 kansallisista tuista. Neuvotteluiden perusteella valtioneuvosto antoi tarvittavat asetukset vuoden 2019 puolella.

Kansallisten tukien kokonaismäärä säilyy entisellään. Pohjoisen tuen määrä säilyy samalla tasolla kuin vuonna 2018. Etelä-Suomen kansallisen tuen määrä vähenee noin kahdeksalla prosentilla EU-komission vahvistaman tukiohjelman mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö perusteli kansallisen tuen päätöstä tiedotteessaan seuraavasti: "Kansalliset maataloustuet täydentävät EU:n yhteisiä tukijärjestelmiä, ja EU:n maatalouspolitiikka asettaa tiukoja rajoitteita kansallisten varojen käytölle maatalouden tukemisessa. EU-komission hyväksymät Suomen kansalliset tukimuodot perustuvat pohjoisiin tuotantotapoihin ja niistä aiheutuviin korkeisiin tuotantokustannuksiin. Suomessa maatalouden tukien merkitys on erittäin suuri maatalojen kannattavuudelle ja siten kotimaisen ruuantuotannon ylläpitämiselle. Ilman tukivälineitä ruuan alkutuotanto olisi Suomen olosuhteissa nykyistä paljon vähäisempää ja voimakkaasti keskittynyttä, sillä pelkästään markkinatuotoilla ei pystytä kattamaan tuotantokustannuksia."

Pohjoisen emolehmien ja emolehmähiehojen tuet, sonnien ja härkien tuet sekä teurastettujen hiehojen ja sonnien tuet nousevat vuoden 2018 alkuperäisestä tasosta. Myös uuhien ja kuttujen tuet ovat hieman korkeammat kuin vuoden 2018 alkuperäiset tasot.

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetussa pohjoisessa tuessa tukitaso on alle 200 eläinyksikön viitemäärien osalta noin kaksi prosenttia alempi kuin vuoden 2018 alkuperäinen taso. Rajoitteen ylittävien viitemäärien tukitaso alenee voimakkaammin ja tukitaso on laskennallisesti samalla tasolla kuin Etelä-Suomessa.

Pohjoisessa hehtaariuessa sokerijuurikkaan, tärkkelysperunan ja avomaan vihanneksien tukitaso nousee edellisestä vuodesta ja muissa tuotteissa tukitasot säi-

lyvät vuoden 2018 tasolla. Yleisessä hehtaariuessa tukitaso säilyy samana kuin vuonna 2018. Nuorten viljelijöiden hehtaarikohtaisessa pohjoisessa tuessa tehdään 10 euron korotus hehtaarilta.

Etelä-Suomen kansallista tukea maksetaan sika- ja siipikarjataloudelle sekä puutarhatuotannolle Euroopan komission päätöksen mukaisesti. Komission hyväksymä Etelä-Suomen kansallinen tuki alenee nopeasti ja tukiohjelma on voimassa vuoden 2020 loppuun asti.



Kauppapoliittiset neuvottelut

Kauppapoliittisissa neuvotteluissa tehtävät ratkaisut vaikuttavat EU:n maatalousmarkkinoihin ja maatalouspolitiikkaan ja sitä kautta niillä on olennainen merkitys myös eteläpohjalaisille maataloille. EU:n jäsenmaat tarvitsevat uusia vientimahdollisuuksia Venäjän markkinoiden sulkeuduttua, mutta samalla pitäisi pystyä puolustamaan omia markkinoita ja eurooppalaisia käytäntöjä elintarvikehygieniassa, turvallisuudessa, tuotantotavoissa ja kestävyudessa. Kauppasopimukset yleensä avaavat EU:n markkinoita tuontielintarvikkeille. Eurooppalaiselle maataloudelle erittäin vaikeita kysymyksiä olivat mm. muuntogeeniset elintarvikkeet, kasvuhormonien käyttö, eläinten kloonaukset, lihan desinfiointi klooriliuoksella ja tuotteiden alkuperämerkinnät.

Viime vuosina laajoista monenkeskisistä kauppaneuvotteluista on siirrytty kahdenvälisiin neuvotteluihin. Monenkeskiset WTO-neuvottelut on käytännössä haudattu ja USA on jäädyttänyt riitojenratkaisuelimen tuomarinimitykset. Trumpin kausi on merkinnyt epävarmuutta kansainvälisessä kauppapolitiikassa. Kerptomusvuonna 2018 USA ja EU antoivat kauppapolitiik-

kaa koskevan julkilausuman, mutta EU:n parlamentti ei ole antanut komissiolle mandaattia kauppasopimukselle. EU ei tee kauppasopimuksia sellaisten maiden kanssa, jotka eivät ole hyväksyneet Pariisin ilmasopimusta tai sitoutuneet kestävän kehityksen tavoitteisiin.

Kertomusvuonna EU:n parlamentti hyväksyi Japanin kauppasopimuksen. Mercosur -maiden kanssa neuvottelut jatkuivat. Neuvotteluja on käyty myös Uuden-Seelannin ja Australian kanssa. Kertomusvuonna jatkuivat Brexit-neuvottelut, joissa tavoitteena oli rakentaa sellainen erosopimus Britannialle, joka kelpaisi molemmille osapuolille. Mikäli kova Brexit toteutuu, Britanniaan vienti tapahtuu WTO:ssa määritellyillä tullitasolla. Britannia ei voi myöntää EU-tuonnille alempia tulleja, vaan kaikelle tuonnille tullit ovat samat. Esim. naudanlihalle tulli olisi keskimäärin 58 %, sianlihalle 23 %, siipikarjanlihalle 41 % ja juustolle 48 %.

MTK:n ilmasto-ohjelma

Kertomusvuonna MTK otti erittäin aktiivisen roolin ilmastopolitiikassa. Kertomusvuoden lokakuussa hallitusten välinen ilmastopaneeli julkaisi ilmastoraportin, jonka pääviesti oli dramaattinen: Ihmiskunnan on pysäytettävä ilmaston lämpeneminen 1,5 asteeseen, muuten seuraukset maapallolla ovat hyvin vakavia. Lähes 90 prosenttia ilmakehän hiilidioksidipäästöistä tulee fossiilisen energian käytöstä, mutta valitettavasti joillain tahoilla syylliseksi on haluttu nostaa maa- ja metsätalous.

MTK julkaisi joulukuussa 2018 järjestön oman ilmastohjelman. Haluamme turvata oman kestävän maa- ja metsätaloutemme ja toimia ilmastopolitiikassa ratkaisijan roolissa, emme syntipukkina. Suomen hiilidioksidipäästöt ovat noin tuhannesosa koko maailman päästöistä. Suomen maa- ja metsätaloudessa fotosynteesi sitoo hiiltä kasvien biomassaan. Siltä osin kun tämä hiili myöhemmin pellon satoa tai puuta korjattaessa ja käytettäessä vapautuu ilmakehään, se sitoutuu taas uuden kasvun kautta takaisin biomassaan.

Järjestön viesti oli selvä: Viljelijät ja metsänomistajat ovat ilmastosankareita, joiden on saatava myös korvaus tekemästään hiilensidonnasta. Vaihtoehtona on, että pahimmillaan meille sälytetään vain rajoituksia ja velvoitteita ja samalla joudumme kansakuntana keskieurooppalaisten ja merentakaisen maiden hiilidioksidipäästöjen maksumieheksi. Ohjelma sai hyvän vastaanoton niin jäsenten kuin muunkin yhteiskunnan taholta.

Järjestöremontti etenee

MTK:ssa jatkettiin kertomusvuoden aikana ”järjestöremontiksi” nimettyä jäsenpalveluiden, järjestön toimintamallien ja jäsenmaksujärjestelmän uudistamista. Tavoitteena on rakentaa nykyistä paremmin toimiva jäsenmaksumalli ja entistä paremmat jäsenpalvelut. Keskeiset strategiset linjaukset järjestöremontista tehtiin jo syksyn 2017 valtuuskunnassa. Kertomusvuonna 2018 MTK:n valtuuskunta teki kevään ja syksyn kokouksissaan yksityiskohtaisempia linjauksia järjestöremontin etenemisestä ja sisällöstä.

MTK-Etelä-Pohjanmaa oli kertomusvuonna kiinteästi mukana järjestöuudistuksen valmistelutyössä. Liitolla oli edustajat valmistelutyötä tehneissä taloustyöryhmässä, jäsenpalveluvaliokunnassa ja sääntötyöryhmässä. Lisäksi järjestöremonttia on käsitelty liiton järjestämällä tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteereiden koulutuspäivillä ja liiton muissakin tilaisuuksissa.

MTK:n valtuuskunnassa keväällä 2018 käsiteltiin järjestön toiminnan ja jäsenpalveluiden kehittämistä ja päätettiin uuden jäsenmaksujärjestelmän valmistelun jatkamisesta. Jäsenmaksujärjestelmän osalta kevään valtuuskunnassa esiteltiin jo esimerkkejä uuden edunvalvontamaksun rakenteesta, johon liittyen valtuuskunta antoi evästyksiä jatkovalmistelua varten.

Syksyn valtuuskunnassa päätettiin, että jäsenen maksama kokonaisjäsenmaksu muodostuu yhteiseen edunvalvontaan kerättävästä edunvalvontamaksusta ja paikallisyhdistysten kokonaan omaan käyttöön saamasta yhdistyksen jäsenmaksusta. Edunvalvontamaksun perusteet ovat yhtenäiset koko maassa ja pohjana ovat luokitellut tiedot pelto- ja metsäpinta-aloista, eläinmääristä ja muun yritystoiminnan osalta työpanoksesta.

Syksyn valtuuskunnan päätöstä edelsi koko järjestökentän vahva osallistaminen keskustelulle järjestelmän yksityiskohdista. Kysymyksessä on niin iso uudistus, että valtuuskunnan päätöksen mukaisesti se edellyttää myös järjestön kaikkien yhdistysten sääntöjen uudistamista. Tämä mallisääntöjen uudistamiseen liittyvä työ aloitettiin myös 2018. Sääntöluonnokset olivat lausunnoilla liitoissa ja yhdistyksissä alkuvuodesta 2019.

Syksyn valtuuskunnassa päätettiin myös käynnistää MTK-liittojen, MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten kehittämisohjelma. Keskeistä näissä ohjelmissa on hakea erilaisia yhteistyömahdollisuuksia yli organi-



saatorajojen, parantaa jäsenpalveluita ja lisää jäsenyytyväisyyttä. Lisäksi tavoitteena on rakentaa sellaisia toimintamalleja edunvalvontaan ja erityisesti kuluttajatyöhön, joilla pystytään hyödyntämään koko jäsenkunnan osaaminen. Myös teknisesti kyse on erittäin isosta muutoksesta ja se edellyttää myös järjestön jäsenrekisterin uudistamista.

3.2. KOKOUKSET

YLEISET KOKOUKSET

Kevätkokous

Liiton kevätkokous pidettiin Seinäjoella Seinäjoen salissa 21.4.2018. Kokoukseen osallistui noin 125 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 99. Tuottajayhdistyksistä oli 97 kokousedustajaa ja lisäksi jäsenosuuskunnista ja yhteisöjäsenistä oli paikalla yhteensä 2 kokousedustajaa. Kokouksessa ajankohdaisista asioista alusti MTK:n tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Johanna Kankaanpää. Avauspuheensa aluksi Kankaanpää selvitti EU:n seuraavan ohjelmakauden valmistelua. Järjestön kanta on, että EU:n kaavailmiin uusiin tehtäviin tulee löytyä uutta rahoitusta. Suomen taloustilanne on parantunut, mutta viljelijöiden tulotilanne on heikko ja kaupan asema on liian vahva muihin verrattuna. Valmistelussa olevat elintarvikemarkkinalain muutos ja ruokavaltuutetun virka ovat tärkeitä.

Seuraavaksi Kankaanpää nosti esille peto- ja riistakysymyksen. Petojen ja hirvien aiheuttamiin ongelmiin on saatava nopeasti ratkaisuja. On väärin, että susi on kohta yleisin eläin kotipihoilla ja että hirviä säästetään susien ruoaksi. Tämän jälkeen Kankaanpää käsiteli maakuntauudistuksen etenemistä ja muistutti tulevien maakuntavaalien tärkeydestä. Puheenvuoronsa lopuksi Kankaanpää kertoi MTK:n valtuuskunnan kokouksen kuulumisista, mm. henkilövalinnoista ja järjestöremontin jatkamisesta.

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistosihteeri Seija Vierula jakoivat Tasavallan Presidentin viime itsenäisyyspäivänä myöntämät Suomen Leijonan ansioristi SL Ar Marko Suokolle Lapualta ja Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi SVR Ar Sami Yli-Rahnastolle Kauhajoelta. Sami Yli-Rahnasto kiitti mitalien saajien puolesta.

Kokouksessa jaettiin myös vuoden työssäoppimistilan palkinto, jonka sai Markus Mantelan ”Mantela Power”-niminen maatila Korttesjärveltä. Tila on työssäoppimistilana Koulutuskeskus Sedun (Ilmajoen maatalousoppilaitos) oppilaille.

Puheenjohtaja Johanna Kankaanpää ja toimistosihteeri Seija Vierula jakoivat liiton toimintakilpailun palkinnot. Toimintakilpailussa kolme palkittua yhdistystä olivat seuraavat: Jalasjärvi (1 343 pist.), Kauhajoki (693 pist.) ja Ilmajoki (635 pist.). Kilpailu ratkesi tänä vuonna Jalasjärveläisten hienoon tila/kouluvierailujen määrään.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Janne Autio Korttesjärveltä ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Hannu Uitto Laihialta ja Hannu Pirttinen Korttesjärveltä.

Sääntömääräisinä asioina kokouksessa käsiteltiin johtokunnan kertomus edellisen vuoden toiminnasta sekä liiton tilinpäätös. Vuoden 2017 tilinpäätös vahvistettiin ja johtokunnalle ja tilivelvollisille myönnettiin tileistä vastuuvapaus.



Tasavallan presidentin itsenäisyyspäivämerkit luovutettiin liiton kevätkokouksessa Sami Yli-Rahnastolle ja Marko Suokolle.

Ajankohtaiskatsauksen kokouksessa piti MTK:n tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen. Puheensa aluksi Lappalainen esitteli lukuja maatalouden tulo- ja kannattavuustilanteesta. Kannattavuusluvut ovat erittäin heikot kaikissa tuotantosuunnissa. Tämä johtuu erityisesti alhaisista tuottajainnoista kustannuksiin verrattuna. Tämän jälkeen Lappalainen käsitteli maatalouspolitiikan tulevia aikatauluja. EU:n maatalouspolitiikan nykyinen ohjelmakausi jatkuu vielä vuodet 2018-2020. Vuosi 2020 ja vuodet 2021-22 tulevat todennäköisesti olemaan siirtymäkautta seuraavaan 2021-2027 ohjelmakauteen. Tilannetta monimutkaistavat Brexit (2019) ja vuoden 2019 EU-parlamentti-vaalit ja komission vaihtuminen.

Seuraavaksi Lappalainen arvioi kuluneen ohjelmakauden onnistumista. Tulotukien leikkaukset ovat perustellusti aiheuttaneet kritiikkiä, mutta investointitukijärjestelmää on pidetty toimivana. Jos tarkastellaan tukikehikkoa pidemmällä jaksolla, suuri muutos oli vuonna 2007 käyttöön otettu tukien irrottaminen tuotannosta. Tämän jälkeen tukipolitiikalla ei ole ohjattu markkinoita aikaisempaan tapaan. Tämä on vaikuttanut dramaattisesti maatalouden toimintaympäristöön.

Tämän jälkeen Lappalainen esitteli komission marraskuun CAP-tiedonannon keskeisiä linjauksia, EU-tason elintarvikemarkkinalainsäädännön valmistelua, talven aikana sovittua ns. Omnibus-ratkaisua sekä siihen liittyvää tuottaja-organisaatiolainsäädäntöä.

Lappalaisen alustuksen jälkeen kokouksessa käytiin vilkas yleiskeskustelu. Terho Mäkelä Alajärveltä ja Esko Pellinen Korttesjärveltä kysyivät Brexitin vaikutuksista. Jaakko Isomäki Korttesjärveltä oli huolissaan kuultuaan, että tekeillä olisi laskelmia tuotannosta irrotetun tuen vaihtoehdoista. Lappalainen vastasi kysymyksiin ja totesi mm, että Britit ovat sitoutuneet maksamaan tämän ohjelmakauden rahoitusta, mutta tulevan ohjelmakauden rahoituksessa on vajetta Brexitin ja uusien EU:n toimintatarpeiden takia, mitkä luovat painetta leikata mm. suoria tukia.

Yleiskeskustelussa Jari Laukkonen nosti esille luopumisjärjestelmän jatkotarpeen ja eläkejärjestelmän sudenkuopat. Sami Yli-Rahnasto kommentoi Lappalaisen esittämiä kannattavuus- ja yrittäjätulotilastoja – kevätkylvöille tuntuu raskaalta lähteä. Yli-Rahnasto oli myös huolissaan petotilanteesta. Myös Terho Mäkelä Alajärveltä paheksui peto- ja riistatilannetta. Harri Takala Ylihärmästä peräänkuulutti viljelijöiden jaksamista mutta ihmetteli samalla korkeita vuokrahintoja.

Jari Laukkonen Korttesjärveltä oli huolissaan maidon hinnan alentamisesta ja huonoista tuottajainnoista kaikissa tuotteissa. Laukkonen otti esille myös viljelijäperheiden sosiaaliturvaan liittyviä kysymyksiä. Puheenvuoronsa lopuksi Laukkonen selvitti, että jatkossa tietyin kokoisille kotieläintalouden hankkeille ei tarvita ympäristölupaa, vaan riittää ilmoitus kuntaan. Laukkonen oli huolissaan, jos kuntiin tehtäville ilmoituksille tulee niin tiukat normit, että ilmoitusmenetelystä tulee tiukempi kuin lupamenetelystä.

Valion hallintoneuvoston uusi puheenjohtaja Esa Kotala Lapualta vastasi keskustelussa esille nousseisiin kysymyksiin. Valio ei voi kilpailuviranomaisten vuoksi tiedottaa maidon hinta-asioista. Osuuskunnat kertovat hintaratkaisuista omille tuottajilleen. Lisäksi Kotala kertoi ajankohtaisista markkinakysymyksistä.

Itikan hallituksen uusi puheenjohtaja Ahti Ritola Jalasjärveltä selvitti lihasektorin markkinatilannetta. Atria hakee uusia vientimarkkinoita hintatason turvaamiseksi. Ruotsissa kauppa lähti yhdeksi veturiksi nostamaan ruotsalaisen lihan arvostusta, mutta hintataso ei auta enää nostamaan romahtanutta tuotantoa uudelleen. Tämän jälkeen Ritola selvitti salmonella-tapauksen vaikutuksia.

Jaakko Isomäki Korttesjärveltä kysyi, että ovatko uhkakuvat niin synkkiä kuin etujärjestö MTK arvioi ja toivoi, että uutiset olisivat tulevaisuudessa parempia. Hannu Uitto Laihialta toi esille, että vuositasolla 40 euron lisäys tarkoittaisi 5 miljoonalta kuluttajalta maataloudelle 200 miljoonaa euroa vuodessa, mikä olisi lähes 50 %:n korotus nykyiseen alhaiseen maataloustuloon.

Esko Pellinen Korttesjärveltä nosti esille hallinto-oikeustestamentin tärkeyden, mutta oli huolissaan siitä, että verottaja on katsonut sellaisessa tilanteessa, etteivät lapset saa jatkajalle kuuluvia verohuojennuksia. Lisäksi Pellinen toivoi, että maakuntauudistuksessa kaikkea ei keskitetä Seinäjoelle. Ismo Jätteenmäki Lapualta nosti esille, että pelloista maksetaan liian korkeita ha -hintoja. Yleiskeskustelun päätteeksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi vastasi keskustelussa esille nousseisiin kysymyksiin.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Seinäjoki-salissa 24.11.2018. Kokoukseen osallistui yhteensä noin 145 henkilöä, joista virallisia edustajia oli 118 henkeä. Tuottajayhdistyksistä oli virallisia kokousedustajia 114 henkeä ja lisäksi paikalla oli manttaalikunnista, yhteisöjäsenistä ja jäsenosuuskunnista yhteensä 4 edus-



tajaa. Kokouksessa ajankohtaisista asioista alusti MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen.

Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja emäntä Johanna Kankaanpää. Avauspuheessaan Kankaanpää käsitteli mm. kasvukauden olosuhteita, kriisipakettia, ilmasto-keskustelua ja muita ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä. Lisäksi Kankaanpää selvitti MTK:n järjestöremontin etenemistä.

Tämän jälkeen kokouksessa oli muutama huomionosoitus. Esa Similää Laihialta onnitteltiin valinnasta MTK:n metsävaltuuskunnan varapuheenjohtajaksi. Jenna Rantasta Ähtäristä kiitettiin 3 vuoden kaudesta keskusliiton johtokunnassa nuorten edustajana. Kaisa Pihlajaa Jalasjärveltä onnitteltiin kukkasin valinnasta nuorten edustajaksi MTK:n johtokuntaan. Lopuksi maakuntalehdestä eläkkeelle siirtynyttä toimittaja Arto Takalampea kiitettiin hyvästä yhteistyöstä ja laadukkaasta journalismista.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Juha Kiviniemi Jalasjärveltä ja sihteeriksi liiton toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Asko Ojala ja Timo Keski-Vakkuri molemmat Kauhajoelta. Tämän jälkeen valittiin 8 henkilöä kokouksen ääntenlaskijoiksi.

Syyskokouksen varsinaisina sääntömääräisinä asioina käsiteltiin aluksi luottamushenkilöiden kulukorvaukset ja palkkiot vuodelle 2019, jotka hyväksyttiin kokouksessa yksimielisesti johtokunnan esityksen mukaisina.

Johtokunnan jäsenten vaalissa erovuoroista Jyrki Malm Karijoelta ja Marja-Leena Laakso Vimpelistä valittiin yksimielisesti uudelleen johtokuntaan. Erovuoroinen Harri Takala ei ollut enää käytettävissä. Hänen tilalleen johtokuntaan valittiin uutena Kaija Aro Kauhavalta.

Liiton tilintarkastajiksi vuodelle 2019 valittiin liiton johtokunnan esityksen mukaisesti KHT-tilintarkastaja Tatu Huhtala ja HT-tilintarkastaja Jani Mäkelä sekä varalle Tilintarkastusyhteisö Ernst&Young Oy.

MTK:n valtuuskunnan varsinaisista jäsenistä erovuorossa olivat Suvi Rantala Lapualta, Hannu Uitto Laihialta ja Tero Ojala Ilmajoelta, jotka kaikki valittiin yksi-



Kokouksen välissä on hyvä verryttellä. Liiton syyskokouksessa kokousväen hyvinvoinnista piti huolta Kaisa Pihlaja puheensa alussa pitämänsä taukojumpan avulla.

mielisesti uudelleen valtuuskuntaan kaudeksi 2019-2020. Myös erovuorossa olleet varajäsenet Mervi Piispanen Kauhajoelta, Antti Yli-Hynnillä Kuortaneelta ja Harri Sippola Kauhavalta valittiin uudelleen.

Tämän jälkeen käsiteltiin liiton vuoden 2019 toimintasuunnitelma sekä liiton talousarvio ja jäsenmaksut vuodelle 2019, jotka hyväksyttiin yksimielisesti esitysten mukaisina.

Ajankohtaiskatsauksen kokouksessa esitti MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Eerikki Viljanen. Katsauksen aluksi Viljanen selvitti CAP-uudistuksen valmistelutilannetta. MTK:n tavoitteet ovat yksinkertaistaminen, riittävä rahoitus molemmissa pilareissa, tuotannon säilyttäminen kaikilla EU:n alueilla, viljelijöiden aseman parantaminen, ja elinkeinon rakennehityksen nuorten ja elävän maaseudun turvaaminen. Ympäristö- ja ilmastopolitiikan paineet heijastuvat myös CAP-valmisteluun.

Tämän jälkeen Viljanen käsitteli Lutun ja lomituksen tilannetta. Tilojen jatkuvuuden ja sukupolvenvaihdoksen turvaamiseen tarvitaan uudenlaisia toimenpiteitä. Maakuntauudistus vaikuttaa lomituksen tulevaisuuden järjestelyihin. Puheenvuoronsa lopuksi Viljanen nosti esille markkinaedunvalvonnan. MTK on ollut aktiivinen markkinaedunvalvonnassa ja nyt pitkäaikainen vaikuttamistyö tuottaa tulosta.

Yleiskeskustelun aluksi Raimo Peltokangas Kuortaneelta kysyi MTK:n osallistumisesta Finnpulpin tehdashankeeseen. Jaakko Isomäki Korttesjärveltä tiedusteli Viljaselta mielipidettä tukien alueellisesta jakautumisesta. Kansanedustaja Harry Wallin kertoi, että pidetyssä CAP-seminaarissa kaikki puolue-

eet tukivat maamme CAP-tavoitteita. Wallin tiedusteli Viljaselta, miten hän näkee väestön vähenemisen ja keskittymisen. Kari Järviolahti Alavudelta kysyi, miten järjestö huolehtii oikean tiedon välittämisestä ympäristöasioissa. Nytkin on esitetty, että lanta valuu suoraan vesistöihin. Aki Ylinen Nurmosta nosti esille ilmastokeskustelun. Nyt on paineita kieltää lannan syyslevitys, mutta MTK:n tulisi puolustaa tätä mahdollisuutta. Keskustelun kuluessa Viljanen ja MTK:n 2. puheenjohtaja Mauno Ylinen vastasivat esitettyihin kysymyksiin.

Liiton johtokuntaan valittu Kaija Aro Kauhavalta kiitti luottamuksesta ja kertoi maatilastaan, perheestään ja kokemuksestaan järjestössä eri tehtävissä. Kansanedustaja Lasse Hautala kiitti liittoa aktiivisuudesta kansanedustajien suuntaan. Eteläpohjalaiset ovat hyvin edustettuina eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnassa ja siellä on viime aikoina keskusteltu mm. maakunnan susikysymyksestä. Alueemme edustajat puolustavat vahvasti alueemme ihmisten ja elinkeinojen oikeuksia. Hautala selvitti CAP-uudistuksen tilannetta ja erityisesti Itä-Euroopan maiden vaikutusta kilpailutilanteeseen.

Kaisa Pihlaja Jalasjärveltä kiitti muistamisesta ja veti kokoukselle pienen taukojumpan. Pihlaja kertoi, että nuorten edustajan MTK:n johtokunnassa hän haluaa katsoa tulevaisuuteen. Tärkeää on, että maatilamme menestyvät, on sitten kyse nuorista tai muistakin yrittäjistä. Lisäksi Pihlaja korosti koulutiedottamisen ja kuluttajatyön tärkeyttä.

Jenna Rantanen Ähtäristä kiitti saamistaan kiitoksista MTK:n johtokuntakauden päättyessä ja totesi, että nuorten saaminen mukaan järjestön toimintaan alkaa innostamisesta ja ystävyydestä. Sen jälkeen mukaan lähteneiden kouluttamisesta ja siitä, että tarjotaan

vähitellen joitain tehtäviä järjestössä. Kiitos myös liittoa merkittävistä satsauksista maaseutunuorten toimintaan.

Esa Similä Laihialta kiitti saamistaan onnittelusta ja siitä, että hänelle on osoitettu luottamusta eri tehtäviin valittaessa. Lisäksi Similä esitteli kokousväelle viljatorin toimintaa ja tavoitteita. Liisa Vuorela Jalasjärveltä kiitti liittoa vahvasta panostuksesta koulutiedottamiseen ja kuluttajatyöhön. Liiton Maaseutu Tutuksi-hanke on ollut tärkeä. Vuorela totesi, että meidän kaikkien tehtävä on jakaa oikeaa tietoa maataloudesta ja meidän on oltava aktiivisia myös somessa ja yleisessä keskustelussa. Risto Lahti Ilmajoelta (ministeri Lepän erityisavustaja) kiitti Liisa Vuorelaa aktiivisuudesta kuluttajatyössä. Lahti piti edunvalvonnan näkyvyyttä tärkeänä ja piti hyvänä, että MTK on aktiivinen myös ilmastokeskustelussa. Käännetään vastustajan hyökkäykset omaksi eduksi kuten painissa.

Sami Yli-Rahnasto Kauhajoelta nosti esille viljelijöiden syyllistämisen ympäristöasioissa. Nyt on aika kääntää asiat toisinpäin, sillä me viljelijät teemme ilmastotehtäviä. Lisäksi Yli-Rahnasto nosti esille huonon kannattavuuden. Sen taustalla on keskittyneen kaupan ylivalta. Sieltä olisi saatava riittävät korotukset kustannuksien katteeksi. Kaupalla on vastuu siitä, voidaanko tässä maassa jatkossakin tuottaa ruokaa.

JOHTOKUNNAN KOKOUKSET 2018

Liiton johtokunta piti vuoden 2018 aikana 8 kokousta. Lisäksi johtokunta piti yhden sähköpostikokouksen. Liiton henkilöstöasiat, toimihenkilöiden sijaisuudet ja rekrytoinnit (mm. järjestöagrologi ja hankepäälikkö) olivat usean kokouksen asialistalla. Johtokunta kokoontui lisäksi useaan otteeseen erilaisten sidosryhmätapaamisten ja muiden tilaisuuksien merkeissä. Seuraavaan luetteloon on kirjattu oleellimmat johtokunnan varsinaisissa kokouksissa vuonna 2018 käsitellyt asiat.

9.1.

- Järjestäytymiskokous, liiton puheenjohtajaksi valittiin edelleen Johanna Kankaanpää ja varapuheenjohtajaksi Timo Kankaanpää.
- Liiton omien valiokuntien valinnat.
- Valittiin edustajia eri yhteisöihin vuodeksi 2018.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.

	9.1.	8.2.	23.2.	20.3.	13.4.	23.8.	5.10.	8.11.	Yhteensä
KANKAANPÄÄ J	1	1	1	1	1	1	1	1	8
KANKAANPÄÄ T	1	1	1	1	1	1	1	1	8
EEROLA	1	1	1	1	1	1	1	1	6
KYTÖLÄ	1	1	1	1	1	1	1	1	5
LAAKSO	1	1	1	1	1	1	1	1	4
MALM	1	1	1	1	1	1	1	1	8
TAKALA	1	1	1	1	1	1	1	1	6
YLI-HYNNILÄ	1	1	1	1	1	1	1	1	4
YLI-RAHNASTO	1	1	1	1	1	1	1	1	7
Yhteensä	8	7	6	7	8	7	6	7	56

Osanotto johtokunnan kokouksiin 2018





Johtokunnan jäsenet vasemmalta katsottuna: Anni Yli-Hynnä, Jenna Rantanen, Sami Yli-Rahnasto, Sami Eerola, Timo Kankaanpää, Johanna Kankaanpää, Kai Kytölä, Marja-Leena Laakso ja Jyrki Malm. Kuvasta puuttuu Harri Takala ja Mauno Ylinen.

- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. CAP-uudistus, vesienhoito-ohjelmat, eläinsuojelulain uudistus, riista- ja petokysymykset, lomituksen tilanne ja MTK:n järjestöuudistus.

8.2.

- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Käsiteltiin liiton toiminta-aikatauluja ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. liikenneväylien runkoverkot, MTK:n järjestöuudistus, suokaavan valmistelutilanne, maakuntauudistus, sähköverkkojen kaapelointi, CAP-valmistelutilanne, käynnissä olevat erilaiset ympäristöhankkeet, lomituksen ajankohtaiskysymykset ja Nurmoon suunnitellut ulkoilureitistöt.
- Päätettiin tehdä esitys MTK:lle kaapelinäytöistä ja kaapelisijaintikartoista
- Valmisteltiin liiton lausuntoa Eläinten hyvinvointilaista.
- Käsiteltiin Maaseutu Tutuksi -hankkeen ajankohtaisasioita.
- Käsiteltiin MTK:n EU-avustajavakuutuksen korvauskattojen ylityksen rahoitusta.
- Käsiteltiin Mavin hehtaaritietojen päivytystä ja liittojen taloushallinnon ohjelmistojen uudistamista.

23.2.

- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.

14.3.

Päätettiin sähköpostikokouksen päätöksellä osallistua Altian osakkeiden merkintään.

20.3.

- Käsiteltiin Altian osakkeiden merkintää.
- Päätettiin osallistua SeAmkin varainkeruukampanjaan.
- Päätettiin liiton stipendirahaston käytöstä.
- Käsiteltiin liiton tilinpäätös ja talousasioita.
- Käsiteltiin liiton hankkeiden taloutta.
- Päätettiin antaa liiton hyvinvointivalio kunnalle pohdittavaksi pysyvän toimintamallin luominen kriisitilojen auttamiseksi
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. valiokuntien kokoukset, liittojen puheenjohtajien Ruotsin matka, maakuntauudistuksen tilanne, CAP-uudistus, riista- ja petokysymykset ja MTK:n järjestökoulutus.
- Käsiteltiin järjestön osallistumista Grüne Woche -messuille.

10.4.

- Käsiteltiin liiton kevätkokouksen asioita. Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. CAP-uudistus, vientiponnistelut, elintarvikemarkkinalain valmistelu, riista- ja petokysymykset ja jätevesilietteen erilaiset myrkkyytym. jäämät.
- Päätettiin tietosuoja-asetuksen edellyttämistä toimista liitossa ja yhdistyksissä. Päätettiin maaseutuun uorten vaikuttajavalmennuksesta.
- Päätettiin liiton stipendirahaston käytöstä.
- Käsiteltiin MTK:n valtuuskunnan kokousasioita.
- Käsiteltiin maakuntauudistuksen valmistelutilannetta, josta alusti Ritva Rinta-Pukka Ely-keskuksesta /Maakuntaliitosta.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenien kanssa.

23.8.

- Päätettiin ostaa Elinkeinotalon 3. kerroksen toimistohuoneisto nro 11.
- Valittiin Maaseutu Tutuksi -hankkeelle hankepäällikkö hankkeen 6 kk:n loppuajaksi.
- Päätettiin liiton järjestöagrologin valinnasta.
- Päätettiin valmistella ja hakea "Varavoimaa II" -hanketta.
- Päätettiin tehdä opintomatka Grüne Woche -messuille.
- Päätettiin liiton taloushallinto-ohjelmistojen uudistamisesta.

- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. liiton valiokuntien kokoukset, kuivuustilanteen edellyttämät toimet, MTK:n Viljatori ja Ruokaa Suomesta nettikauppa, liiton järjestölehden teemat, petotilanne ja petoaidat sekä ympäristölupajärjestelmän muutokset.
- Käsiteltiin pohjavesien turvaamista pääomasijoittajien kaappaukselta.
- Päätettiin liiton linjauksista vesienhoito-ohjelmiin.

5.10.

- Päätettiin liiton esityksistä MTK:n valiokuntiin ja verkostoihin.
- Käsiteltiin ehdotukset Lapuan Perunan viljelijätoimikuntaan.
- Päätettiin ProAgria EP:n kanssa yhteisestä kannanotosta maakuntauudistuksen rahoituksesta.
- Päätettiin liiton vuoden 2019 jäsenmaksuesityksistä.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Hyväksyttiin ja päätettiin Varavoimaa II -hankkeen hankehakemuksesta ja budjetista.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Esillä olivat mm. MTK:n järjestöremontin tilanne, CAP-valmistelutilanne ja kuivuuskriisipaketti.
- Käsiteltiin Varavoimaa -hankkeen edistymistä.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenen kanssa.
- Kokouksen yhteydessä oli Osk Maitosuomen hallituksen tapaaminen.

8.11.

- Päätettiin esityksestä liiton talousarvioksi vuodelle 2019
- Käsiteltiin liiton muita talousasioita
- Päätettiin esityksestä liiton toimintasuunnitelmaksi vuodelle 2018.
- Käsiteltiin liiton henkilöstöasioita.
- Käsiteltiin liiton hankkeiden edistymistä.
- Käsiteltiin liiton syyskokouksen asioita.
- Käsiteltiin MTK:n syksyn valtuuskunnan kokouksen asioita.
- Käsiteltiin liiton toimintaa ja edunvalvontakysymyksiä.
- Osaksi yhteiskokous MTK:n valtuuskunnan jäsenen kanssa.

JOHTOKUNNAN SIDOSRYHMÄTAPAAMISET YM.

Kertomusvuoden aikana liiton puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja osallistuivat liiton edustajina useisiin valtakunnallisiin mm. MTK:n järjestämiin tapaamisiin ja tilaisuuksiin. Näissä tilaisuuksissa tavattiin mm. ministereitä, virkamiehiä, kaupan ja teollisuuden edustajia ja erilaisten muiden sidosryhmien edustajia. Lisäksi liiton johtokunta osallistui kertomusvuoden 2018 aikana useisiin muihin liiton tilaisuuksiin, joista kerrotaan yksityiskohtaisemmin vuosikertomuksen kohdassa 3.4 ”muu toiminta”.

25.9. Liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat ProAgrian hallituksen ja avaintoimihenkilöitä Elinkeinotalolla Seinäjoella. Tapaamisessa käsiteltiin mm. kuivuuskriisin toimenpiteitä, rehutilannetta, peto- ja riistakysymyksiä sekä molempien organisaatioiden ajankohtaisia asioita. Päätettiin antaa yhteinen lausunto maakuntauudistuksen rahoituksesta.

25.9. liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Osuuskunta Itikan hallituksen Sorsanpesällä Seinäjoella. Tapaamisessa käsiteltiin lihaosuuskunnan ja lihamarkkinoiden ajankohtaisia kysymyksiä. Esillä olivat myös maatalouspolitiikan ajankohtaiset kysymykset.

5.10. Liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Osuuskunta MaitoSuomen hallituksen. Tilaisuudessa käsiteltiin mm. MaitoSuomi-ItäMaito fuusiota, maitomarkkinoiden ajankohtaista tilannetta, edunvalvonnan painopisteitä ja toimia kannattavuuskriisin helpottamiseksi.

8.11. Liiton johtokunta ja valtuuskunnan jäsenet tapasivat Helsingissä vaalipiirin kansanedustajia. Tilaisuuteen osallistui 10 vaalipiirin kansanedustajaa. Tapaamisen asialistalla olivat mm. ruokamarkkinalaki ja ruokavaltuutetun viran perustaminen, EU:n UTP-direktiivi, ympäristölupauudistus, ilmastopolitiikka, verokysymykset, eläinten hyvinvointilaki ja CAP-uudistuksen valmistelu.



KIRJELMÄT JA LAUSUNNOT YM.

Lausunto merenhoitosuunnitelmasta

Helmikuussa liitto antoi lausunnon Suomen merenhoitosuunnitelman ensimmäisen osan tarkastuksesta. Koska maataloutta on erityisesti julkisessa keskustelussa syyllistetty Itämeren tilanteesta, liiton lausunnossa pureuduttiin perusteellisesti lausunnolla olleen asiakirjan sisältöön.

Liitto katsoi, että asiakirjan aineistossa on laaja ja monipuolinen kuvaus merien tilasta. Asiakirja antaa siten hyvän lähtökohdan seuraavan toimenpideohjelman valmistelulle. Liito kuitenkin muistutti siitä, että vesienhoidon asiakirjoissa on varsin vahvasti korostettu Suomen maatalouden osuutta Itämeren ravinekuormituksesta. Tämä on johtanut siihen, että erityisesti julkisessa keskustelussa viljelijöitä syyllistetään kohtuuttomasti ja tällainen keskustelu voi johtaa yhteiskunnassa kalliisiin virheratkaisuihin.

Liitto vaati, että asiakirjassa pitää tuoda painokkaammin esille maataloudessa jo pitkään vesienhoidon hyväksi tehtyjä merkityksellisiä ja laajoja toimenpiteitä. Samalla asiakirjassa tulee tuoda selkeästi esille, että maatalouden vesienhoitotyö on erittäin pitkäjänteistä ja monien toimenpiteiden vaikutukset vesien tilassa näkyvät vasta viiveellä. Liitto muistutti lisäksi, että omalla ruokatuotannolla on maassamme erittäin suuri merkitys niin aluetalouteen kuin koko kansantalouteen. Oman ruokatuotannon heikentyminen johtaa tuonnin lisääntymiseen ja maamme entistä syvempään velkaantumiseen. Vesienhoitotyötä tulee tehdä vaarantamatta ihmisten elinkeinoja ja alueiden taloudellista kehittymistä.

Liitto katsoi, että ensin tulee tehdä toimet, joilla saavutetaan suurimmat hyödyt pienimmin kustannuksin. Yhteiskunnan tukimahdollisuudet ovat rajalliset, eikä kaikkia toimenpiteiden kustannuksia voi maksattaa toimijoilla.

Aikaisemmissa vesienhoidon asiakirjoissa on käytännössä kokonaan sivuutettu ns. sisäinen kuormitus. Lausunnolla olevan asiakirjan johdanto-osassa mainittiin Itämeren sisäinen kuormitus, pohjasedimenttien hapettomuus, kerroksellisuus ja ravinteiden mobilisointuminen. Liiton näkemyksen mukaan sisäisen kuormituksen kuvaaminen on jäänyt kuitenkin varsin vähäiseksi, eikä sen vaikutuksia ole suhteutettu Itämeren

kokonaiskuormitusarvioihin. Liitto vaati, että asiakirjasta tulisi paremmin käydä esille sisäisen kuormituksen vaikutus Suomenlahden veden laatuun ja leväkukintojen esiintymiseen.

Lausunnossa liitto katsoi, että Itämeren fosforisedimenttien pitkäaikaisempaa syntyhistoriaa ja alkuperää ei ole käytännössä tutkittu vielä ollenkaan. Tarvittaisiin riippumatonta tutkimustietoa siitä, miten ja millä aikavälillä Itämeren pohjasedimenteissä olevat ravinteet ovat sinne joutuneet ja mikä selittää jo satoja vuosia sitten esiintyneet leväongelmat.

Liiton lausunnossa pureuduttiin moniin asiakirjan yksityiskohtiin. Liito piti puutteena mm, että asiakirjassa ja tausta-aineistossa ei ole käytännössä suhteutettu Suomen arvioituja kuormituslukuja muiden Itämeren maiden kuormituslukuihin. Tämän lisäksi asiakirjassa tulisi esittää arviot 2000-luvulla ”yllätyksenä löydettyjen” Venäjän ja Puolan lannoitetehtaiden ym. fosforikuormituslukuista. Nämä luvut ovat useimmiten puuttuneet Itämeren virallista tilastoista ja kuormitusarvioista.

Koska asiakirjassa korostettiin aikaisempien asiakirjojen tapaa ravinteiden käytön vähentämistä, liitto muistutti, että hyvässä kasvukunnossa oleva pelto, elinvoimainen kasvusto ja hyvä ja laadukas sato auttavat käyttämään ravinteita tehokkaasti hyväksi. Kasvien tarpeen mukainen lannoitus on siten myös vesienhoidon näkökulmasta perusteltua.

Lausunto eläinten hyvinvointilaista

Helmikuussa liitto antoi lausunnon eläinsuojelulain uudistusta koskevasta lakiesityksestä. Laki oli nimetty uudella nimellä ”laki eläinten hyvinvoinnista”. Liiton lausunnossa pidettiin perusteltuna, että lakiluonnos pohjaa määräyksensä faktoihin ja tutkimuksissa todettuihin tuloksiin eikä ideologisiin näkökulmiin, joita eläinten hyvinvointilain ympärillä käydyssä julkisessa keskustelussa on ahkerasti esitetty.

Liiton lausunnossa todettiin, että julkisessa keskustelussa vaadittu käsite ”eläimen itseisarvo” huomioidaan vain lain tavoitteissa, eikä uusia ja tuntemattomia käsitteitä nosteta lakitekstiin. Liiton lausunnossa puolustettiin turkistuotannon säilyttämisen tärkeyttä. Liitto ehdotti myös, että luvaton eläinsuojiiin tunkeutuminen määriteltäisiin eläinten hyvinvointisäännösten rikkomiseksi.

Liiton lausunnossa käytiin perusteellisesti läpi lakiesityksessä olevia kohtia ja kommentoitiin mm. seuraavia kohtia; vedensaanti, ruokinta ja juotto, parsinavetat, sikojen tiineyshäkit ja petokysymykset. Liitto kannatti lakiluonnoksen kirjausta, ettei parsinavetoita ja porsitushäkkejä kielletä ja tiineyshäkkien käytöstä luovuttaisiin siirtymäajalla.

Lausunto vesienhoidon työohjelmasta

Heinäkuussa liitto antoi lausunnon asiakirjasta "Vesienhoidon keskeiset kysymykset ja työohjelma Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella 2022-2017". Liitto piti työohjelman osallistumismenettelyjä asiallisena.

Asiakirjan sisältöä koskien liitto toi lausunnsaan esille mm. seuraavaa:

"MTK-EP haluaa korostaa, että eri toimenpiteiden kustannustehokkuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. MTK-EP on huolissaan siitä, että vesienhoidossa vaaditaan julkisuudessa usein hyvin radikaaleja toimenpiteitä, joiden tehoa ja vaikutuksia ei ole riittävästi selvitetty. Samoin eri toimenpiteiden hyöty/kustannusvaikutuksia ei välttämättä selvitetä riittävästi.

Vesienhoidon suunnittelussa arviot maatalouden aiheuttamasta kuormituksesta perustuvat mallintamiseen. MTK-EP katsoo, että mallintamisessa on edelleenkin paljon parantamista, vaikka mallien rakentamisessa käytetty aineisto on aikaisempaa tarkempi ja laajempi. Katsomme erityisesti, että maatalouden vesistökuormitusta arvioitaessa lähtökohtana käytetyt tutkimusaineistot ja -menetelmät eivät ota riittävästi huomioon niitä monia toimenpiteitä, joita maataloudessa on vuodesta 1995 alkaen toteutettu maatalouden ympäristöohjelmaan perustuen. Lisätietoa tarvittaisiin myös esim. ravinteiden liukoisuuden, pellon vesitalouden, satopotentiaalin ja kasvipeitteisyyden merkityksestä."

Liitto muistutti lausunnossaan myös sisäisen kuormituksen roolista rehevöittämisen ylläpitäjänä. Liitto katsoi, että sisä- ja rannikkovesiemme sedimenttien kuormituspotentiaali olisi välttämätöntä tutkia perusteellisesti ennen kuin maa- ja metsätalouden ravinteita kiintoainekuormaa korostetaan ja pidetään syynä toteutumattomiin tavoitteisiin.

Liiton lausunnossa pureuduttiin maatalouden vesienhoidon toimenpiteiden lisäksi asiakirjassa esitettyihin metsätalouden toimenpiteisiin, vesielinympäristön parantamiseen ja tulvasuojeluun, pohjavesien laadun ja määrän turvaamiseen, jätevesikysymyksiin, turve-

tuotannon vesiensuojelun tehostamiseen, happamien sulfaattimaiden haittojen vähentämiseen ja ilmastonmuutoksen vesistövaikutuksiin varautumiseen ja valumavesien hallintaan.

Lausunto ilmoitusmenettelystä

Elokuun lopussa liitto antoi lausunnon lakiesityksestä "Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ilmoituksenvaraisista eläinsuojista". Liitto totesi lausuntonsa aluksi, että valmistellun ilmoitusmenettelyn tarkoituksena on ollut purkaa normeja ja keventää erittäin raskasta ympäristölupabyrokratiaa. Ilmoitusmenettelyyn siirtymiseen on ollut vahva poliittinen tahtotila.

Liitto katsoi, että lausunnonalla ollut asetusluonnos oli hyvistä tavoitteista huolimatta valitettavasti epäonnistunut. Liiton näkemyksen mukaan asetusluonnos lisää byrokratiaa, poistaa tapauskohtaisen harkintamahdollisuuden, estää merkittävän osan kotieläintalouden kehittämishankkeista (erityisesti laajennuksista) ja heikentää osaltaan maaseudun elinkeinojen tilannetta. Tämän vuoksi liitto vaati, että hyvistä tavoitteista huolimatta asetuksen sisältö on valitettavan huono ja se pitää palauttaa uuteen valmisteluun.

Liiton lausunnossa todettiin mm. seuraavaa:

"MTK-EP:n näkemys on, että yksinkertaisin keino norminpurkuun olisi nostaa reilusti lupamenettelyn eläinyksikkörajoja, nostaa ilmoitusmenettelyssä merkittävästi kunnan viranomaisten toimivaltaraajoja ja jättää kunnille riittävä mahdollisuus käyttää paikallista asiantuntemusta. MTK-EP haluaa myös muistuttaa, että naapurisuhteet tulevat riittävästi otetuksi huomioon rakennusluvan käsittelyn yhteydessä.

MTK-EP toteaa, että suurin osa nykyisessä lupamenettelyssä käytetyistä, mutta nykyisin kuitenkin ohjeen tyyppisistä ehdoista on siirretty ehdottomana määräyksenä esitettyyn asetusluonnokseen. Tämän lisäksi useita nykyisiä ohjeluontoisia ehtoja on myös perusteettomasti asetukseen siirrettyä tiukennettu entisestään. MTK-EP katsoo, että asetuksessa esitetyt tiukennetut ehdot ovat monelta osin käytännölle vieraita ja tulisivat johtamaan tulkinnanvaraisuuteen ja vaikeisiin oikeuskäsittelyihin. Asetusluonnoksessa on paljon käytännölle vieraita, epäselviä ja vaikeasti tulkittavia sanavalintoja ja määritelmiä.

MTK-EP katsoo, että asetusluonnoksessa todella paljon toiminnanharjoittajien toimintamahdollisuuksia perusteettomasti rajoittavia tekijöitä. Asetusluonnoksessa on esitetty ehdottomia etäisyysvaatimuksia,



mitkä eivät sovellu paikallisiin vaihteleviin olosuhteisiin. Soveltuvan lannanlevitysalan hyväksyminen fosforilukujen kautta johtaisi järjestömään byrokratian lisäykseen. Muutenkin erilaisen raportoinnin ja tiedon toimittamisen vaatimukset kasvaisivat asetusluonnoksen mukaan entisestään.

MTK-EP toteaa, että esitetyn muotoinen ilmoitusmenettely estää lähes kaiken kunnallisen liikkumavaran ja paikallisen asiantuntemuksen hyödyntämisen kunnassa. Asetuksen valmistelu on epäonnistunut ja kuntien ja toiminnanharjoittajien näkemyksiä ei ole otettu riittävästi huomioon.”

Tämän jälkeen liiton lausunnossa otettiin kantaa asetustekstin seuraaviin yksityiskohtiin: Soveltamisala, asetuksen tarkoitus, määritelmät, vähimmäisetäisyydet, haju- ja ilmapäästöt, lannan hyödyntäminen, jätevesien käsittely, jätteiden ja kuolleiden eläinten käsittely, toiminnan seuranta ja raportointi sekä asetuksen voimaantulo.

Valtioneuvosto antoi lausuntokierroksen perusteella korjatun asetuksen tammikuussa 2019.

Kannanotto maakuntauudistuksen rahoituksesta

Lokakuussa liitto antoi yhdessä ProAgria Etelä-Pohjanmaan kanssa kannanoton maakuntauudistuksen rahoituksesta.

Yhteinen lausunto oli kokonaisuudessaan seuraava:

”MTK-Etelä-Pohjanmaan johtokunta ja ProAgria Etelä-Pohjanmaan hallitus ovat huolissaan maakuntauudistuksen rahoituksen riittävydestä maaseutuhallinnon tehtävien hoitamiseen. Rahoituksen laskentaperusteissa pitää ottaa huomioon alueelliset eroavaisuudet. Maataloushallinnon ja lomituksen rahoituksen laskennassa maatalojen määrän ja maatalouden suuren painoarvon aluetaloudessa on oltava kriteerinä rahoituksen tasossa.

Maakuntauudistuksen viimeisimmissä rahoituslaskelmissa muiden kuin sote-tehtävien rahoitukseen osoitetaan Etelä-Pohjanmaalla 12 miljoonaa euroa nykyistä vähemmän. Vaikka maakunnalla tulee olemaan päätösvalta yleiskatteellisen rahoituksen kohdentamisesta, rahoituksen tulee olla jossain suhteessa todellisiin lähtökohtiin nähden. Rahoituslaskelmat perustuvat suurelta osin väkilukuun, eivätkä ne ota esimerkiksi elinkeinorakennetta riittävästi huomioon.

Suomen maakunnista Etelä-Pohjanmaalla on eniten maatiloja. Maaseutuhallinnon osalta väestömäärään perustuva laskennallinen jako johtaa siihen, että Etelä-Pohjanmaan rahallinen menetys on Suomen maakunnista kaikkein suurin. Etelä-Pohjanmaan kuntien maaseutuhallinnon menot ovat tällä hetkellä noin kaksi miljoonaa euroa, ja maakuntien rahoituslaskelmissa Etelä-Pohjanmaalle olisi kohdentumassa ainoastaan noin 700 000 euroa, millä summalla palvelujen tuottaminen nykyisen tasoisina on mahdotonta.

MTK-Etelä-Pohjanmaa ja ProAgria Etelä-Pohjanmaa katsovat, että rahoituksen laskentaperusteet eivät ota riittävästi huomioon eri maakuntien palvelutarpeiden erilaisuutta. Vahvassa maatalous- ja elintarvikemaakunnassa häviäjien joukossa ovat maaseutuhallinnon lisäksi pelastustoimi. Etelä-Pohjanmaalla koko aluetalouden merkittävältä osin riippuvainen elintarviketurvan menestyksestä, joten maatalouden lakisääteisiin palveluihin, kuten esimerkiksi viljelijätukiin liittyviin tehtäviin, tulee varata riittävä rahoitus.”

Lausunto MTK:n ilmasto-ohjelman luonnoksesta

Marraskuussa liitto antoi lausunnon MTK:n ilmasto-ohjelman luonnoksesta. MTK julkaisi ohjelman lausuntokierroksen jälkeen joulukuussa 2018.

Liitto piti lausunnossaan hyvänä, että järjestö on laatimassa omaa ilmasto-ohjelmaa. On tärkeää, että järjestömme on aloitteellinen ilmastokeskustelussa ja tuo oikeaa tietoa ja ratkaisuehdotuksia muulle yhteiskunnalle.

Liitto piti myönteisenä, että ohjelmassa painotettiin maa- ja metsätalouden antamia realistisia mahdollisuuksia hiilensidonnassa. Liiton näkemyksen mukaan luonnoksessa oli hyvää myös lähtökohta, että hiilensidontakeinoilla pyritään luomaan edellytyksiä maa- ja metsätalouden kannattavalle jatkumiselle tulevina vuosina. Liitto muistutti kuitenkin, että erityisesti turvepeltojen viljelyä, turpeen käyttöä ja maankäyttömaksua/metsitystä koskevissa asioissa tulee vielä käydä järjestön sisällä perusteellista keskustelua ennen järjestön tavoitteiden julkistamista. Yksityiskohtaisessa lausunnossa liitto kommentoi useita luonnoksessa olleita yksityiskohtia ja esitti niihin täsmennyksiä tai huomioita. Liitto kannusti järjestöä olemaan aktiivinen julkisessa keskustelussa ja nostamaan esille globaaleja mahdollisuuksia hiilensidontaan ja samalla suhteuttaa meidän omia toimen-

piteitä siihen, mitä kansainvälisesti on mahdollista saada aikaiseksi. Näin voidaan osin suunnata maasamme käytävää julkista keskustelua niihin kysymyksiin, joissa ongelmat ja mittakaavat ovat globaalisti merkittäviä.

Liiton lausunnossa pidettiin maatilamittakaavan bio-kaasutuotannon edistämistä erittäin tärkeänä. Liikennebiokaasulle olisi paljon potentiaalia ja että siihen tarvittaisiin "biokaasun kokonaisohjelma". Lisäksi liitto katsoi, että luonnoksessa pitäisi vielä enemmän korostaa hajautetun energiantuotannon malleja. Liitto esitti, että tilakohtaisen sähköntuotannon ja omavaraisuuden ylittävän sähkön "netottamisen" / sähkön myynnin mahdollisuuksia tulisi kehittää. Sähkön siirtomaksut ja sähkön hinnoittelu ovat tässä selvitettäviä asioita. Liitto muistutti myös, että aurinko-sähköpaneelien lisäksi maaseudun rakennuksissa on mahdollisuuksia perinteisiin aurinkokeräimiin (ilma/nestekeräimet), joiden soveltamisessa hyötykäytössä olisi edelleenkin kehittämismahdollisuuksia.

VALIOKUNTIEN KOKOUKSET

Liiton valiokunnat ovat kokoontuneet kertomusvuoden aikana jäljempänä esitetyllä tavalla. Kokouspäivien yhteyteen on luetteloitu myös tärkeimmät kokouksissa käsitellyt asiat.

Maitovaliokunta

Liiton maitovaliokunta ei kokoontunut kertomusvuonna. Liiton johtokunta tapasi MaitoSuomen hallituksen syyskuussa, mikä korvasi suunnitellun kokouksen.

Lihavaliokunta

28.3.

Lihavaliokunta kokoontui hiukan uudistuneella kokoonpanolla Elinkeinotalolla ja käytiin läpi lyhyt esittäytyminen.

- Käsiteltiin eläinten hyvinvointilakia ja todettiin, että lakiesitys on saatu pahimmilta osin korjattua ja tässä muodossa se on hyväksyttävissä. Yksittäiset kohdat voivat toki olla hankalia tuottajilla toteuttaa ja aiheuttavat lisäksi kustannuksia
- MTK osallistuu pääyhteistyökumppanina maailman suurimmille ruokamessuille ja meidänkin alueelta olisi sinne saatava yrityksiä. Grune Woche -messuille pyritään aktivoimaan yrityksiä tiedotustilaisuudella ja auttamalla rahoituksen järjestämisessä.

- Kuultiin eri sektorien kuulumisia. Valiokunnassa ihmeteltiin Ruotsin jo pitkään jatkunut mutta hyvää hintatasoa, joka koskee lähes koko lihantuotantoa.

1.11.

Valiokunta kokoontui Hankkijan rehutehtaalla Seinäjoella

- Jari Sivunen esitteli Hankkijaa ja erityisesti sen rehutoimialaa. Hankkija on Suomen suurin rehualmestaja ja Suomen Rehu tuotemerkistä on siirretty Hankkijaan. Rehujen osuus liikevaihdosta noin 200 miljoonaa. Valmistusmäärä vuosittain noin 240.000 tonnia ja tästä nauta-, poro- ja turkisrehuja noin 80 % ja sika- ja lihasiipikarjarehuja noin 20 %. Tehdas käyttää noin 100 miljoonaa kiloa viljaa/vuosi. Hankkija kuuluu nykyään 4,7 miljardin liikevaihdon tekevään Danish Agro-ryhmään.
- Keskusteltiin kohonneesta viljan hinnasta ja sen vaikutuksesta lihan hintaan. Todettiin hinnan menevän aina viiveellä läpi ketjussa, mutta myös yleensä laskevan hitaammin. Tarjontajakso ulottuu tammikuun lopulle ja vasta tästä eteenpäin on mahdollista yrittää saada kohonneita kustannuksia eteenpäin ketjussa. Hintapaineita olisi ollut jo ilman kohonneita kustannuksiakin.
- Sektorikohtaisessa katsauksessa todettiin broilerituotannon pyörivän täysillä HK:n ongelmien vuoksi. Rehupula tulee näkymään lisääntyvinä teurastuksina varsinkin nautapuolella, mutta ehkä jonkin verran myös sikapuolella. Munapuolella rehujen lisäkustannusta on vaikea saada hintoihin. Lampaiden teurastukset ovat myös ruuhkautuneet ja hinta huono.

Elinkeinopolitiikka- ja yrittäjyysvaliokunta

20.6.

Valiokunta kokoontui kesäisessä säässä Ähtärissä, Hyvölään Talon päärakennuksessa

- Tilan yrittäjä Ari Hyvölä kertoi yrityksen toiminnasta ja pandojen vaikutuksesta alueen matkailuun. Lyhyellä kokemuksella tilanne näyttää hyvältä, mutta tulijamäärää rajoittaa jo majoituskapasiteetti sesonkina. Tavoitteena tasoittaa matkailijavirtaa tasaisemmaksi. Majoitukset varataan pääosin netissä.
- Valiokunta keskusteli maaseudun digitalisaation edistämisestä ja päätti tehdä aloitteen liittyen tarkennussignaalin saatavuuteen ajouraopastimissa.



- Keskusliiton valiokunnan kuulumisia kertoi Hannu ja Johanna. Isoimpana hankkeena on jäsenpalveluiden kehittäminen.

Hyvinvointivaliokunta

6.2.

- Eläinsuojelulain uudistusta koskevan lausunnon käsittely
- Valiokunnan kesäretken suunnittelu
- Koulutusten ja tapahtumien suunnittelu
- Keskustelua Suupohjan alueen lomituksessa havaituista ongelmista
- Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla -hankkeen kuulumiset

13.6.

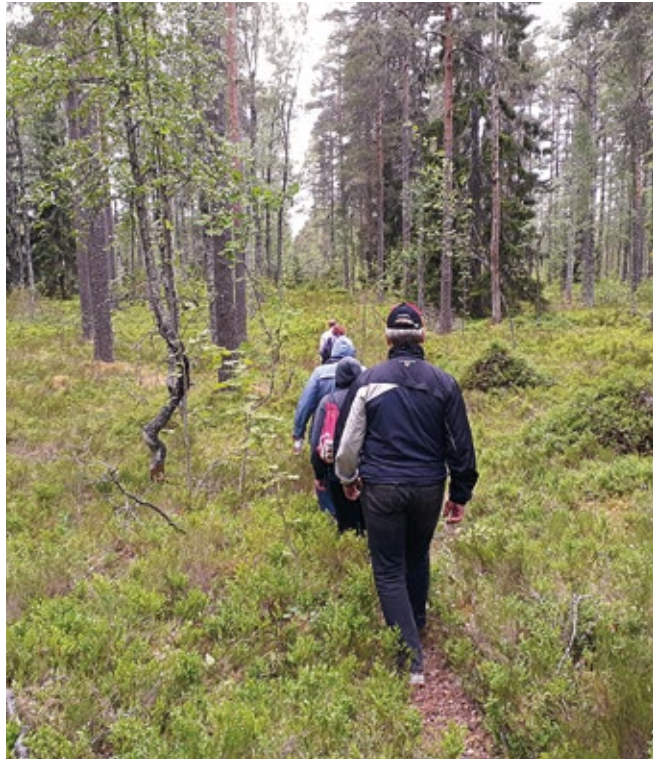
- Keskustelua keskusliiton osaamis- ja hyvinvointivaliokunnalle tehtävästä lomitus-aloitteesta
- Loppuvuoden toiminnan suunnittelua
- Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla -hankkeen ajankohtaiskatsaus
- HYMY-hyvinvointia maatilayrittäjille -hankkeen kuulumiset

Kasvintuotantovaliokunta

26.7.

Kasvintuotantovaliokunta tutustui Pohjanmaan Peltopäivään Ylistarossa ja piti kokouksen Perunantutkimuslaitoksen tiloissa.

- Keskusteltiin Viljatorin käytöstä ja mahdollisuudesta päästä "kurkkimaan" tilannetta ilman kirjautumista.
- Päätettiin järjestää yhdessä ProAgrian kanssa viljapäivä vielä syksylläkin. Tilaisuudessa käytäisiin läpi sato- ja markkinatilannetta ja mainostettaisiin Viljatoria
- Sihteeri esitteli poikkeuksellisen kuumaa ja kuivaa kesän kylvöaloja, lämpösummaa ja sademääriä
- Keskusliiton kuulumisia toi Esa Similä ja hän kertoi haetuista tukitoimista. Näitä on energiaveron palautus, sekä valiokunnan vaatima kuivuustuki 100 e/ha. Tämän lisäksi tukiennakoiden määrää ollaan saamassa suuremmaksi. Keskusteluun oli noussut myös, tarvitaanko jatkossa peltopuolen tuissa monenlaisia tukialueita.
- Tärkkelysperuna-alan kuulumisia kokoukseen toi Ilpo Ulvinen. Kuivuus on koetellut perunaa, mutta rutto pysynyt hyvin hallinnassa.



Hyvinvointivaliokunnan kesäkokouksen yhteydessä oli valiokunnan retki Isojoelle ja Honkajoelle. Pieni patikkalenkki Lauhavuoren kansallispuiston maisemissa virkisti.

- ProAgrian henkilöstömuutoksista ja talousluvuista kertoi tuore toimitusjohtaja Henri Honkala. Varsinkin luomuneuvonnan tarve on kasvanut ja talousvaikeudet näkyvät myös neuvonnan tarpeissa.
- Gammayökkönen oli ajankohdan akuutti uhka ja siitä kävi valiokunnalle kertomassa Matias Rönqvist Berneriltä. Tämä meillä harvinainen tuholainen on saanut pahaa jälkeä aikaiseksi härkäpapu- pelloilla ja meilläkin niitä on jo nähty.

Etelä-Pohjanmaan metsävaliokunta (yhteinen)

16.3.

Kokouksessa valiokunta käsitteli riistapolitiikkaa, hirvikannan tavoiteasetantaa ja siihen vaikuttamista. Lisäksi keskusteltiin päivitetystä alueellisin metsäohjelman toimenpiteistä, puumarkkinatilanteesta, sekä Metso-ohjelman toteutuksesta. Myös metsäverotuksen muutoksista käytiin keskustelua.

12.10.

Valiokunnan kokous keskittyi yksinomaan MTK:n järjestöuudistuksen käsittelyyn. Kokous toteutettiin laajennettuna siten, että tilaisuuteen oli kutsuttuna myös Keski-Pohjanmaan metsävaliokunta sekä metsänhoitoyhdistysten toiminnanjohtajat ja puheenjohtajat molempien maakuntien alueelta. Tilaisuudessa käytiin vilkasta keskustelua ja oioittiin vääriä mielikuvia ja käsityksiä, joita järjestöuudistukseen monella tuntui liittyvän. Edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen piti tilaisuudessa esityksen järjestöuudistuksen toteutuksesta.

Pohjanmaan maa- ja ympäristöpoliittinen valiokunta (yhteinen)

12.3.

Vaasassa ÖSP:n tiloissa pidetyssä kokouksessa käsiteltiin mm. eläinsuojelulain uudistusta, maa- ja rakennuslain uudistusta, ympäristölupamenettelyä ja ilmoitusmenettelyä. Lisäksi asialistalla olivat vesilaki ja ohitushankkeet, ajankohtaiset kaavoitusasiat sekä luonnonhoito ja metsäasiat. Pyydettyä vieraana kokouksessa oli kansanedustaja Susanna Koski, joka kertoi tuoreimmat kuulumiset eduskunnasta.

17.12.

Valiokunta kokoontui vuorotteluperiaatteen mukaisesti Kokkolassa, MTK Keski-Pohjanmaan tiloissa. Kokoukseen pyydettyä vieraan oli ELY-Keskuksesta johtaja Aulis Rantala. Rantalan esitys käsitteli ympäristölain uudistusta. Lisäksi kokouksessa käsiteltiin MTK:n valtakunnallisen ympäristövaliokunnan kuulumiset, maankäyttö ja rakennuslain tilanne, MTK:n ilmasto-ohjelma sekä lunastuslakiin liittyviä asioita.

Maaseutunuorten valiokunta

24.1.

- Valiokunnan järjestäytyminen
- Kevään 2018 toiminnan suunnittelu
- Maaseutu Tutuksi -hankkeen kuulumiset
- Keskusliiton johtokunnan kuulumiset Jenna Rantaselta

7.3.

- Kummitilatoiminnan suunnittelu
- Huhtikuisen sähköturnauksen järjestelyä
- Keskustelua KÖSEP-reissusta ja Kevätkirjaus-risteilystä

4.4.

- Keskustelua Aamulypsy-radio-ohjelman kutsumisesta eteläpohjalaiselle lypsykarjatilalle
- Kesätapaamisen ja kummikansanedustajatapaamisen suunnittelu
- Maaseutu Tutuksi -hankkeen ajankohtaiskatsaus
- Keskusliiton nuorten valiokunnan kuulumiset Kaisa Pihlajalta

17.9.

- Keskustelua maaseutunuorten kerhojen tapahtumista maakunnassa
- Presidentti Niinistölle tarjotun kummivasikka-asian raportointi sekä presidentin tulevan tapaamisen esittely
- KÖSEP-reissun alustava esittely
- Pohdintaa keskusliiton johtokunnan nuorten edustajan paikasta
- Keskustelua syysparlamentista, piispan tapaamisesta ja pikkujouluista
- Keskusliiton nuorten valiokunnan kuulumiset Kaisa Pihlajalta
- Liiton johtokunnan terveiset Anni Yli-Hynniltä
- Tarinallistamisen koulutuksen sekä ELY-keskukseen ja Mavi-vierailun alustava suunnittelu

14.11.

- Keskusliiton johtokunnan nuorten edustajaksi valittu Kaisa Pihlaja
- Piispan tapaamisen ja pikkujoulujen järjestelyä
- ELY- ja Mavi-vierailun sekä KÖSEP-reissun tarkempi suunnittelu
- Keskusliiton nuorten valiokunnan terveiset Kaisa Pihlajalta
- Keskusliiton johtokunnan terveiset Jenna Rantaselta

Kuluttajatyöryhmä

5.3.

- Kuluttajavastaavien maakuntamatkan suunnittelu
- Maaseutu Tutuksi -hankkeen kuulumiset
- Kuluttajatoiminnan ja -materiaalin ideointia
- Keskustelua opettaja-päiville osallistumisesta

11.12.

- Maaseutu Tutuksi -hankkeen koulutuspäivän läpikäynti
- Maakunnallisten kuluttajatyötempausten esittely
- Kevään 2019 toiminnan suunnittelu
- Keskustelua sosiaalisen median kanavien hyödyntämisestä kuluttajatyössä



3.3 TOIMIHENKILÖIDEN JA TOIMISTON TOIMINTA 2018



YRJÖ OJANIEMI



ARI PERÄLÄ



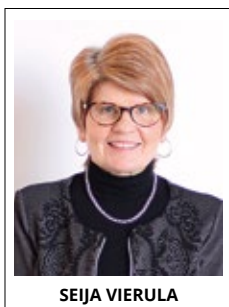
HANNA HELANDER



KATARIINA SIRONEN



SANNA OJALA



SEIJA VIERULA



MARJA LAMMINEN



KATARIINA LATVA

Liiton toimisto on toimintavuonna sijainnut Elinkeino-talossa Seinäjoella osoitteessa Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki. Puhelin vaihteeseen on 06-416 3111. Ker-tomusvuonna lähetettiin tuottajayhdistyksille 6 kier-tokirjettä ja lukuisia sähköpostitiedotteita sekä maa-seutunuorten kerhoille 3 kiertokirjettä. Kaikkiaan toi-mistosta lähetettiin vuoden 2018 aikana 437 liiton kirjelähetystä. Saapuneita kirjeitä oli 375.

Toiminnanjohtajana on toiminut **Yrjö Ojaniemi**. Ojaniemen tehtäviin on kuulunut liiton toiminnan yleinen johtaminen johtokunnan alaisuudessa. Samalla hän on toiminut muiden toimihenkilöiden esimiehenä. Toiminnanjohtajan vastuulle ovat kuuluneet liiton yleiset kokoukset, johtokunnan sekä maito- ja metsävaliokunnan kokoukset. Erityisalueina ovat olleet maatalouspolitiikka, suhteet sidosryhmiin, liiton talous sekä maa- ja ympäristöpolitiikka. Lisäksi hän on osallistunut liiton edustajana esimerkiksi erilaisiin työryhmiin ja neuvottelukuntiin sekä erilaisten hankkeiden ohjausryhmiin.

Kenttäpäällikkö Ari Perälän tehtävänä on ollut tuot-tajayhdistysten järjestötoiminnan suunnittelu ja johto, jäsenasioiden hoito sekä kurssi- ja koulutustoiminta. Kokouksista hänen vastuulla ovat olleet liha-, kasvin-tuotanto- ja maaseutuyrittäjävaliokunnan kokoukset.

Järjestöagrologi Hanna Helanderin tehtäväalueena on ollut kuluttajatyö, koulutus- ja tiedotustoiminta, julkaisut, maaseutunuorten toiminta sekä yleinen jär-jestötyö. Kokouksista hänen vastuullaan ovat olleet

maaseutunuorten valiokunnan ja kuluttajatyöryhmän kokoukset. Lisäksi hän on osallistunut liiton edusta-jana erilaisiin työryhmiin ja hankkeiden ohjausryh-miin. Osan kertomusvuonna Helander oli vanhem-pain-/hoitovapaalla ja hänen sijaisenaan toimi **Sanna Ojala**.

Järjestöagrologi Miia Mannilan ja järjestöagrologi **Katariina Sironen** tehtäviä ovat olleet sosiaalipoli-tiikka, maaseutunuorten toiminta ja yleinen järjestyö. Kokouksista heidän vastuulla ovat olleet hyvin-vointi- ja maaseutunuorten valiokunnan sekä kulutta-jatyöryhmän kokoukset. Kertomusvuonna Mannila oli toimivapaalla ja irtisanoutui tehtävästään 31.8.2018. Hänen sijaisenaan toimi Katariina Sironen. Sironen valittiin hoitamaan järjestöagrologin tehtävää 1.9.2018 alkaen vakituisesti.

Toimistos sihteeri Seija Vierulan tehtäviin ovat kuu-luneet mm. kirjanpito, palkanlaskenta, jäsenrekisterin hoito, monistus ja postitus, arkistointi sekä erilaiset toimiston juoksevat asiat.

Hankepäällikkö Marja Lamminen on toiminut Vara-voimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla -hankkeessa. Hankkeesta lisää osiossa 3.4.

Hankepäällikkö Helena Mörö on toiminut Maaseutu tutuksi -hankkeessa 31.7.2018 saakka. 1.8.-31.12.2018 toimi hankepäällikkönä **Katariina Latva**. Hankkeesta lisää osiossa 3.4.



Sali pullisteli täyteläisyyttään syksyisen viljapäivän antia kuunnellen. Esa Similä kertoi päivässä Viljatorin toiminnasta.



Liiton tiedotuslehti julkaistiin kuluneen vuoden aikana kaksi kertaa.



3.4 MUU TOIMINTA

Veropäivä

Liitto järjesti 30.1. perinteisen maakunnallisen veropäivän poikkeuksellisesti Ilmajoen maatalousoppilaitoksella. Tilaisuuden avasi MTK:n verovaliokunnan jäsen Hannu Uitto. Ajankohtaisia verosasioita kävivät läpi Timo Sipilä MTK:sta ja Petriina Lahti Etelä-Pohjanmaan Verotoimistosta. Lisäksi verohallinnon edustaja Heikki Koiste kävi läpi sähköisiä lomakkeita. Tilaisuuteen osallistui 80 henkilöä.

Ympäristöasiamiespäivä

Pohjanmaan alueen ympäristöasiamiespäivät pidettiin Kälviällä 1.2.2018. Tilaisuuteen osallistui yhdistysten ympäristöasiamiehiä Etelä- ja Keski-Pohjanmaalta ja myös ÖSP:n alueelta. Tilaisuudessa käsiteltiin mm. vesilain perusasioita, pohjavesialueiden uudelleen määrittämistä, sähkö- ja vesijohtojen rakentamista ja yksityistielain uudistusta. Lisäksi osallistujille annettiin tietopaketti ympäristölupajärjestelmän uudistamisesta ja uudesta ilmoitusmenettelystä.

Maaseutu Tutuksi - koululähteläisvalmennus

Maaseutu Tutuksi -hanke järjesti Seinäjoella 7.2. koululähteläisvalmennuksen, missä MTK:n koulutussuunnittelija Sakari Alasuutari opetti yrittäjiä puhumaan eri-ikäisille koululaisille tämän päivän suomalaisesta maataloudesta sekä kotimaisen ruuan tuottamisesta. Keskusteltiin muun muassa siitä, miten luodaan suhteet kouluihin ja miten toimia, kun kouluun tulee tilavierailulle. Paikalla oli 12 innokasta uutta koululähteläistä.

Varaudu valvontaan -koulutus

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti yhdessä HYMY-hyvinvointia maatilayrittäjille -hankkeen kanssa Varaudu valvontaan -koulutuksen 8.2. Kauhajoella. Koulutuksessa keskusteltiin muun muassa viranomaisten toimintavallasta ja sen eri näkökulmista sekä eri tuotantosuuntien tyypillisimmistä tarkastuksista. Puhujina olivat MTK-asiantuntija Leena Suojala, lakimies ja varatuomari Lauri Pakka sekä järjestöagrobiologi Katriina Sironen.

MTK 3 -kurssi

14.-15.2. pidetyn MTK:n Koululähteläisvalmennuksen tavoitteena on antaa valmiuksia puhua eri-ikäisille koululaisille oman maatilan arjesta ja innostaa heitä osallistumaan keskusteluun. Valmennukseen osallistui 13 henkilöä.

Maatilayrittäjien ystävänpäivä

MTK-Etelä-Pohjanmaa ja HYMY-hyvinvointia maatilayrittäjille -hanke järjestivät yhdessä ystävänpäivänä 14.2. maatilayrittäjille suunnatun hyvänmielen illan Härmän kuntokeskuksessa. Illan aikana päästiin tutustumaan työssäjaksamisen ulottuvuuksiin tanssin ja liikkeen keinoin Luovuuden Lakeus ky:n ohjaajana toimivan Sonja Jokirannan opastamana. Illanviettoon osallistui noin 10 henkilöä.

Puheenjohtajien ja sihteerien koulutuspäivä

Tuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien tapaaminen järjestettiin 19.2. Seinäjoella Elinkeino-talon salissa. Tilaisuudessa tutustuttiin Maaseutu Tutuksi hankkeen tekemään kuluttajatyömateriaaliin sekä tietosuoja-asetuksen velvoitteisiin Vesa Malilan johdolla.



Syksyn koulutuspäivä pidettiin Elinkeinotalolla 10.10 ja esillä oli liiton ajankohtaisasioiden lisäksi normaalia vahvemmin ajankohtainen maatalouspolitiikka, jota avaamassa oli MTK:n toinen puheenjohtaja Mauno Ylinen. Lisäksi tutustuimme hankkeen tuottamaan kouluvierailumateriaaliin.

Sarka-messut

MTK-Etelä-Pohjanmaalla oli tuttuun tapaan oma osasto Sarka-messuilla 2.-3.2. Messuilla otettiin ensi kertaa käyttöön liiton hankkima onnenpyörä, joka veti väkeä osastolle aina jonoksi asti. Lisäksi MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti yhdessä Maaseutu Tutuksi -hankkeen kanssa Seinäjoen alueen alakoululaisille suunnattuja, opastettuja esittelykiertoja messuilla. Ryhmien vetäjinä toimivat Liisa Vuorela ja Helena Mörö.

Luento vuorovaikutuksesta

Varavoimaa Farmarille -hanke järjesti 21.2. Kuortaneella tilaisuuden, jossa Marianne Takalan (psykoterapeutti/työnohjaaja) johdolla pohdittiin vuorovaikutustaitojen kehittämistä. Tilaisuuteen osallistui 30 henkeä.

Pohjanmaan riistakeskusalueen maanomistajien edustajien riistapäivä

Alueen maanomistajien edustajille järjestetty tilaisuus 7.3. keskittyi riista-asioihin maanomistuksen näkökulmasta. Tällä hetkellä maanomistajilla on tunne, ettei heitä kuunnella tarpeeksi. Päivän aikana kävimme läpi vaikuttamistapoja ja prosessin kulkua. Riistapäällikkö esitteli maakunnan hirvtilannetta ja hirvenkaatolupien mitoitus.

MTK-esittelyt IMOlla

Ari Perälä kävi esittelemässä MTK:n toimintaa oppitunnin verran Ilmajoen maatalousoppilaitoksella 10. maaliskuuta. Samaisen esittelyn järjesti IMOlla myös Katariina Sironen 24.4.

Viljapäivät

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti alueellisen viljapäivän 13.3. Framilla. Tilaisuuteen saimme mukaan kaikki merkittävät viljan ostajat ja käyttäjät alueeltamme. Tilaisuudessa käytiin myös läpi markkinatilannetta vilja-asiamies Max Schulmannin toimesta ja markkinoitiin viljan sähköistä markkinapaikkaa Viljatoria Similän Esan puheenvuorossa. Paikalla oli noin 70 viljan viljelijää.



Toimintavuoden aikana perinteisiä Hyvän mielen lounaita järjestettiin kaksi. Syyspuolen lounas järjestettiin Töysässä, Heikin Tuvalla hyvän ruoan ja seuran merkeissä.

Syksyllä olimme mukana ProAgrian järjestämässä viljapäivässä 2.11. Elinkeinotalolla, missä käytiin läpi poikkeuksellista satokautta. Lisäksi tilaisuudessa kuulumme LähiTapiolan asiantuntijaa satovakuuttamisen mahdollisuuksista meillä ja maailmalla. MTK:n panostusta markkinoiden toimivuuden kannalta pyrittiin tuomaan esiin esittelemällä Viljatorin mahdollisuuksia.

MTK-Pohjois-Savon johtokunnan vierailu

MTK-Pohjois-Savon johtokunta oli opinto- ja kokousmatkalla Etelä-Pohjanmaalla 13.3.2018. Vieraat tutustuivat Etelä-Pohjanmaan Elinkeinotaloon ja liiton toimistoon. Lisäksi vieraille kerrottiin ajankohtaisista liiton kuulumisista. Liiton puolelta vieraita isännöi liiton toiminnanjohtaja.

Liiton tiedotuslehti

Liiton tiedotuslehti "Etelä-Pohjanmaan maataloustuottaja" julkaistiin kaksi kertaa vuoden aikana. Kevään lehti esitteli MTK-Etelä-Pohjanmaan luottamushenkilöiden toimintaa ja syksyn lehti puolestaan oli teemalla "Yrittäjän oma polku".

Parisuhteen peruspilarit

Varavoimaa farmarille -hanke järjesti 15.3. tapahtuman, jossa Jari Hautamäki psykoterapeutti/työnohjaaja, luennoi hyvinvoivan parisuhteen peruspilareista Ylistarossa. Tilaisuuteen osallistui 20 henkeä.

Hyvän Mielen Lounas

Perinteisiä Hyvän Mielen Lounas -tilaisuuksia järjestettiin 24.3. Seinäjoen seurakuntakeskuksessa sekä 28.10. Töysässä Maatilamatkailu Heikin tuvassa. Ruokailun lomassa kuunneltiin puheenvuoroja ja



Kuluttajavastaavien tapaaminen pidettiin Närpiössä, jossa tuomailtiin uusia kuluttajatyödeitoja porukalla.



Hanhikoskella järjestetyssä Lasten maatalousnäyttelyssä näyttelyvieraat saivat tutkia maatalousaiheista rekvisiittaa ja arvuutella, mitä niillä tehdään.

nautittiin elävästä musiikista. Puhujina tilaisuuksissa oli muun muassa Seinäjoella piispa Simo Peura ja Töyssässä kirkkoherra Jussi Peräaho. Tilaisuudessa oli noin 50 osallistujaa.

Kuluttajavastaavien tapaaminen, Närpiö

Kuluttajavastaavien tapaaminen järjestettiin 7.4. Närpiössä, Lind's kök -ravintolassa. Tapaamisessa tutkittiin tarjolla olevia kuluttajatyömateriaaleja ja pohdittiin uusia kuluttajatyömateriaalitarpeita. Lisäksi ohjelmassa oli yhdistysten omien kuluttajatyösuunnitelmien tekoa. Kuluttajavastaavien tapaamiseen osallistui 23 henkilöä.

Kuluttajatyömatka Skotlantiin

Maaseutu Tutuksi-hanke järjesti 9.-12.4. kuluttajatyömatkan Skotlantiin. Matkan kohteina oli muun muassa, RHET - The Royal Highland Education Trust. Organisaatio on perustettu vuonna 1999 ja se toimii täysin vapaaehtoisperiaatteella. RHET tarjoaa kouluille ilmaisia opettavia aktiviteetteja, jotka on linkitetty opetussuunnitelmaan. Mahdollisuuksia toimintaan on monenlaisia, kuten maatilavierailuja, kouluvierailijoita, opetusmateriaalin jakoa, ulkoilmaopetusta, kisoja ja projektien järjestämistä kouluille sekä opettajien ja maatiloiden koulutusta. Vuoden suurin tapahtuma on The Royal Highland Show, joka on suuri maatalousnäyttely jonne RHET mahdollistaa satojen lasten pääsyn ja opastetut kierrokset alueella. Kohderyhmänä on 3-18 vuotiaat lapset ja nuoret koko Skotlannin alueella. Joka lukuvuosi RHET mahdollistaa yli 16 500 lapsen käymisen maatilalla. Maatalousnäyttelyssä kesäkuussa käy joka vuosi noin 300 kouluryhmää kiertämässä.

Lisäksi matkalla nähtiin erilaisia maatilakohteita, tilajuustola, viskitislaamo sekä paikallisia nähtävyyksiä kuten linna. Matkalla oli mukana 30 henkilöä.

C-alueen liittojen yhteistyö v. 2018

Vuonna 2018 pohjoisen tukialueen eli C-alueen kokouksia pidettiin kaksi. Toimielimen puheenjohtajana toimi Atso Ala-Kopsala Keski-Pohjanmaalta. Sihteerin tehtäviä hoiti MTK-Keski-Suomen toiminnanjohtaja Anja Kettunen. Kokouksiin on kutsuttu MHY ja MTK -liittojen valtuuskunnan jäsenet sekä ja alueen edustajat MTK johtokunnassa.

Kevään kokous pidettiin 12.4.2018 Uudistalolla Jännevirralla Pohjois-Savossa. MTK:n valtuuskunnan puheenjohtajaehdokkaat olivat esittäytymässä ja kokousedustajien tentattavana. Ehdokkaista C-alueelta olivat Matti Heikkilä MHY-Siikalakeus ja Tommi Lunttila MTK-Keski-Suomi sekä Uudeltamaalta oleva Eerikki Viljanen. Kokouksen osallistujat kyselivät ja keskusteluttivat ehdokkaita mm. valtuuskunnan roolista, yhteydestä kenttään ja ajan käyttöä valtuuskunnan puheenjohtajan tehtävään.

Kokous käsitteli myös MTK:n edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkösen alustuksen pohjalta järjestöremonttia. Lopuksi kokouksessa käytiin läpi valtuuskunnan esityslistan muita asioista ja keskusteltiin valtuuskunta-aloitteista.

C-liittojen toinen kokous pidettiin 14.11. Ylivieskassa. Kokouksessa esittäytyivät MTK:n johtokuntaan ehdolla olleet Eija Komulainen Kuhmosta, Asko Miettinen Joensuusta ja Markku Kiljala Reisjärveltä. Kokouksen osallistujat tenttasivat ehdokkaiden näkemyksiä edunvalvonnasta ja maaseudun ajankohtaisista kysymyksistä.

MTK:n edunvalvontajohtaja Perttu Pyykkönen esitteli järjestöremontin sisältöä, taustaa, tavoitteita ja toteutustapaa. Remontin tavoite on oikeudenmukaisuus





Maaseutu tutuksi -hankkeen Skotlannin matkalle lähti mukaan 30 innokasta reissaajaa tuliaisinaan kuluttajatyön uusia tuulia.

Maaseutu tutuksi -hankkeen elämyspihan puuhapäivässä polkutraktorista otettiin mittaa polkutraktorirallissa.

ja paikallisen sekä maakunnallisen toiminnan vahvistaminen. Metsänhoitoyhdistysten ja MTK-liittojen ja -yhdistysten yhteistyö kaipaa tiivistymistä ja nämä kaikki osallistavia toimintamalleja. Pyykkönen selvitti, että perustana on myös toimintaa aktivoiva rahoitusmalli sekä osaamisen ja resurssien entistä parempi hyödyntäminen. Keskustelussa oli esillä käytännön esimerkkejä ja ongelmakohtia. Järjestöremontti herätti kokouksessa vilkkaan keskustelun.

Kokouksessa käsiteltiin tämän jälkeen MTK:n syksyn valtuuskunnan kokouksen muita asioita. Kokouksen lopuksi keskusteltiin C-liittojen kokouskäytännöistä.

Hyvinvoinnin ABC

MTK-Etelä-Pohjanmaa järjesti yhteistyössä Melan Väliä viljelijästä projektin kanssa 19.-20.4. Maatalousyrittäjän hyvinvoinnin ABC -tilaisuuden Kuortaneella. Kurssilla keskityttiin mielen hyvinvointiin ja sen kehittämiseen muun muassa tunne-, vuorovaikutus- ja selviytymistaitoja opiskelemalla. Kurssille osallistui 15 henkeä.

Grune Woche

MTK lähti pääyhteistyökumppaniksi maailman suurimmalle ruoka- ja matkailualan messuille. Berliinin messukeskuksessa järjestettävän suurtapahtuman pääyhteistyökumppani on normaalisti jokin maa, mutta tällä kertaa päävastuun kantoi MTK toki ministeriön vahvalla avustuksella. Tähän loistavaan mahdollisuuteen liittyen teimme omia info tilaisuuksia alueellamme 24.4., houkutellaksemme alueemme yrityksiä mukaan messuille. Järjestön panos mahdollisti yritysten osallistumisen matalalla kynnyksellä ja muutamia yrityksiä saimmekin mukaan messuille.

Laitumelle lasku -tilaisuus

Laitumelle lasku -tilaisuus järjestettiin 27.5. Huhtalan tilalla Kauhavalla. Tilaisuudessa oli oma piste MTK-Etelä-Pohjanmaalla. Pisteellä sai tutustua maidontuotantoon liittyviin asioihin, kuten miten paljon lehmät lypsävät ja millaista ruokaa ne syövät.

Lasten maatalousnäyttely

Seinäjoen Hanhikoskella järjestettiin perinteinen lasten maatalousnäyttely 9.6. MTK-Etelä-Pohjanmaalla oli tapahtumassa oma piste Maaseutu tutuksi -hankkeen tiimoilta. Pisteellä oli esillä maatalousaiheista rekvisiittaa, joiden käyttötarkoitusta sai arvuutella. MTK-Ylistaro oli hankkinut osastolle vinon pinon arvontapalkintoja.

Lasten tapahtuma Ylistaron 4H:lla

Ylistaron 4H-elämyspihalla järjestettiin 29.6. Maaseutu tutuksi -hankkeen puitteissa lasten tapahtuma useiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tapahtumassa oli mm. vapaa pääsy kotieläinpihalle, alkusammutus-harjoituksia, nähtävillä oli eläinkuljetusauto sekä talustrastastusta ja polkutraktoriralli. Tarjolla oli makkaraa ja mehua.

MTK:n Metsäjohtokunta E-P:lla

MTK:n metsäjohtokunnan kesäretki suuntautui tällä kertaa Etelä-Pohjanmaalle 22.-23.8. Metsäjohtokunta vieraili Keitele Timberin Alajärven sahalla tutustuen sahan uuteen tuotantolinjaan ja investointeihin. Seuraavana vierailukohteena oli Hoisko CLT ja tutustuminen CLT-rakentamiseen. Ruokamaakunnan anti-mia metsäjohtokunnalle tarjottiin Isossakyrössä Kyrö Distilleryn ja Juurella -ravintolan toimesta. Kesäretken yhteyteen yhteistyössä Suomen metsäkeskuksen kanssa laaditussa miniseminaarissa käsiteltiin Suometsien puunkorjuuta ja turvemaiden metsänhoitoa,



Seinäjoen keskustassa järjestetyissä Ruokakarkeloissa MTK:n osastolla kävi kuhina. Ruokavisan ja onnenpyörän taakse kerääntyi väkeä jonoksi asti.



Yhdessä apua E-P:n viljelijöille -tilaisuudessa mietittiin ratkaisuja auttamiseen ja ennaltaehkäisyyn.

sekä suometsien hiilitasetta ja vesienhoitoa. Vieraillevina asiantuntijoina olivat Timo Silveri ja Soili Kojola Lukesta, Kari Minkkinen Helsingin yliopistosta sekä Samuli Joensuu Tapiosta.

Ruokakarkelot

Seinäjoen Lakeuden puistossa vietettiin 25.8. Ruokakarkeloita. MTK-Etelä-Pohjanmaa oli omalla osastolla tapahtumassa mukana. Onnenpyörän ja arvonnän viittäminä kuluttajien kanssa pääsi hyvin juttuun suomalaisen ruoan merkityksestä.

Osta tilalta -päivä

Osta tilalta päivässä oli 15.9. mukana maakunnan alueelta 14 kohdetta. MTK-Etelä-Pohjanmaa oli kuluttajatyöosastolla Nurmossa, Katilan tilalla. Kuluttajatyöpisteellä oli jaossa kuluttajatyömateriaalia sekä Katilan tilan kurpitsojen ja vesimelonien painoarvasta ja nännikumien heittoa maitotonkkaan.

Yhdessä apua E-P:n viljelijöille

Yhteistyössä apua E-P:n viljelijöille -tilaisuus järjestettiin 25.10., Itämäen talo Seinäjoella. Tilaisuudessa pohdittiin vaikeiden asioiden puheeksi ottamista uusista näkökulmista, Marianne Takalan johdolla. Jatkettiin auttavan verkoston rakentamista maatalousyrittäjien tueksi E-P:n alueella. Päivä järjestettiin yhteistyössä Melan, MTK:n ja Varavoimaa Farmarille hankkeen kanssa. Tilaisuuteen osallistui 40 henkeä.

Hyvinvointipäivä Sorsanpesässä

Hyvinvointipäivä Suhteet sujuviksi - arki paremmaksi järjestettiin 27.10. Sorsanpesässä Seinäjoella. Päivä oli MTK-Etelä-Pohjanmaan, Melan, Varavoimaa farmarille hankkeen, Hymy -hankkeen sekä Etelä-Pohjanmaan

maa- ja kotitalousnaisten järjestämä. Piia Solajärvi luennoi hyvinvoinnista ja kehon vetreydestä, Tommy Hellsten puolestaan vaikeuksien ja vastoinkäymisten myönteisestä merkityksestä elämässä ja ihmissuhteissa. Kulttuurikollektiivi Silta toi päivään huumoripläjäyksen. Tilaisuuteen osallistui 120 henkeä.

Koululähettiläsvalmennus

Imolla Ilmajoen agrologiopiskelijöiden toisen vuoden markkinointikurssilaisille pidettiin 14.11. MTK:n koululähettiläsvalmennus tiiviissä paketissa. Kolmen tunnin valmennuksessa käytiin läpi kouluvierailujen ja kuluttajatyön tärkeyteen liittyviä asioita sekä Jalasjärven yhdistyksen toimesta kouluvierailujen vinkkipankkia.

Imo:n joulutapahtuma

Imolla järjestettiin 1.12. perinteinen joulutapahtuma, jossa vieraili paljon lapsiperheitä. Maaseutu tutuksi -hankkeella oli tapahtumassa oma kuluttajatyön piste, jossa oli kuluttaja-asian lisäksi arvontaa.

Naisten illat

Varavoimaa Farmarille -hanke järjesti yhteistyössä Melan kanssa 3 maakunnallista naisten iltaa. Illat olivat 4.12. Töysässä, 11.12. Kauhajoella ja 11.12. Lapualla. Ohjelmassa oli hyvinvointiin liittyviä esittelyitä, saunomista ja hyvää ruokaa. Jokaiseen tapahtumaan osallistui noin 15 henkeä.

Kuluttajatyön koulutuspäivä

Kuluttajavastaaville ja koulutiedottajille pidettiin 11.12. Elinkeinotalolla Maaseutu tutuksi -hankkeen kuluttajatyökoulutus. koulutuksessa käytiin läpi Maaseutu tutuksi hankkeen aikana tehtyä kouluvierailumateriaalia ja käytiin läpi yhdistysten esimerkkejä kuluttajatyöstä. Tauon aikana sai tutkia kuluttajatyö-





Maatalousyrittäjien hyvinvointipäivässä missikokelailta kysyttiin, mitä he toivovat. Vastauksena kaikilla oli: "Maatalousyrittäjän hyvinvointia!".



Suupohjassa suuri määrä susihavaintoja sai väen liikkeelle susi-iltaan.

teltaa, joka oli pystytetty Elinkeinotalon aulaan. Teltassa oli esillä onnenpyörä, ruokavisa ja muita esimerkkejä mahdollisista kuluttajatyötempauksista.

Susi-ilta

Suurpedoista suden levittäytyminen varsinkin alueemme eteläisiin osiin on saanut runsasta huomiota osakseen. Asia puhuttaa jäseniämme ja vahinkojakin on sattunut. Tämän johdosta ja tuottajien toiveesta päätimme järjestää avoimen keskustelutilaisuuden nimellä Sudet Suupohjassa. Tilaisuus järjestettiin 13.12. Kauhajoella ja tilaisuuden puhujina oli alueen ja riistakeskuksen edustajia. Kuulimme susikannan kehittymisestä alueella sekä aiheutuneista vahingoista. Yhtenä tarkoituksena oli myös tietoisuuden lisäys ennaltaehkäisystä, sekä korvausten hakukäytännöistä. Keskustelu oli ajoittain kiivastakin, mutta ilman fyysisiä vammoja kaikki selvisivät kotiin.

HANKETOIMINTA

Varavoimaa Farmarille Etelä-Pohjanmaalla I-hanke

Hankkeen tavoitteena on toimia tilatason ensiapuna yrittäjien jaksamiseen, hyvinvointiin, talouteen ym. liittyvissä vaikeuksissa. Hanke auttaa kriisiytyneitä maatilayrittäjiä selviytymään tilanteissa, joissa oma jaksaminen on koetuksella. Auttaa heitä löytämään selviytymiskeinoja tilanteen purkamiseen. Keskustellaan ja pohditaan yhdessä mitä tilanteelle voidaan tehdä. Apuna on myös Melan 500 euron ostopalvelusitoumus talousneuvontaan, juridiseen neuvontaan tai henkiseen apuun. Tilakontakteja on ollut 136 tilan kanssa. Mukana on kaikista tuotantosuunnista, mutta maitotiloja on ollut eniten. Talousvaikeudet ja jaksaminen ovat suurimmat syyt yhteydenotoille.

Maatiloilla on keskusteltu monenlaisista asioista ja vaikeuksista. Hankkeen rahoitus tulee Maaseudun kehittämisrahastosta ja on yhteistyöhanke. Hankealue on Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus. Hanke alkoi 1.11.16 ja päättyi 30.4.2019

Maaseutu Tutuksi-hanke

Hankkeen päätavoitteena on antaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus tutustua omakohtaisesti maatilaelämään, töihin ja ruuantuotantoon. Toisena pyrkimyksenä on koota alueelle kattava verkosto maaseutuyrittäjiä kertomaan omasta ammatistaan. Tämän tueksi hanke teki valmista esittelymateriaalia eri tuotantosuunnista. Hanke on käynnissä 11/2016-1/2019. Tänä aikana järjestetään tapahtumia, tempauksia sekä vierailupäiviä eri puolilla toiminta-alueita. Hankkeen toiminta-alueena on suurin osa Etelä-Pohjanmaata, eli Leader-ryhmien Aisapari ry, Kuudesta ry, Yhyres ry ja Liiveri ry alueet. Julkisen rahoituksen osuus on 80%. Hanketta rahoitetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta.

3.5 JÄRJESTÖTYÖ 2018

Maataloustuottajayhdistysten toiminta

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen 32 yhdistyksillä oli vuonna 2018 jälleen runsaasti toimintaa. Yhdistykset toteuttivat perinteiseen tapaan esimerkiksi kokouksia ja koulutustilaisuuksia, juhlia sekä virkistyspäiviä jäsenilleen. Lisäksi yhdistykset tekivät paikallistason edunvalvontatyötä järjestämällä tapaamisia kunnallisten luottamushenkilöiden ja virkamiesten kanssa. Tuottajayhdistykset ottivat myös kantaa alueellisiin asioihin kuten kaavoitukseen, tietasioihin ja muihin infra-hankkeisiin.

Yhdistysten kevät- ja syyskokoukset

Yhdistysten kokouksissa on ollut yhteistyötahojen puheenvuoroja sekä liiton toimihenkilöt ovat alustaneet ajankohtaisista maatalouspoliittisista ja järjestöasioista. Lisäksi on tuotu esiin liiton hankkeilla tekemää työtä. Kevätkokouskierros alkoi Nurmossa ja pääaiheita olivat maakuntaudistus, eläinten hyvinvointilaki sekä EU:n ohjelmakauden suunnittelu. Syyskokouskierros aloitettiin Jalasjärveltä ja pääteemoiksi nousi ennätyskuivan ja kuuman satokauden lisäksi markkinaedunvalvonta sekä hyvinvointiasiat.

Kylvöjen siunaukset, sadonkorjuun kiitosjuhlat ja kirkkopyhät

Kylvöjen siunauksia, sadonkorjuun kiitosjuhlia ja kirkkopyhiä on pidetty useiden tuottajayhdistyksen toimesta joko yksin tai yhteistyössä muiden kanssa. Tilaisuudet ovat arvokas osa pitkää tuottajayhdistysten perinnettä kunnioittaa ja kiittää luontoa ja luojaa antimistaan.

Laskettelu- ja ulkoilutapahtumat sekä kuntoilutoiminta

Tuottajayhdistykset ovat järjestäneet yhteistyössä laskettelupäiviä ja muita koko perheen virkistystapahtumia. Yhdistyksillä on ollut myös jumppa- ja vesijumpparyhmiä sekä esimerkiksi paikallisia kuntosali- ja uimahallijäsenetuja.

Tuki- ja verokoulutukset

Tuottajayhdistykset ovat järjestäneet tuki- ja maatalousverokoulutuksia jäsenilleen. Tämän lisäksi tuottajayhdistykset ovat antaneet jäsenilleen tukea EU-avustajien muodossa varmistaen näin kaikille tuenhakijoille apua tarvittaessa.

Uusien yrittäjien huomioiminen

Useat yhdistykset huomioivat uusia yrittäjiä muistamalla heitä lahjalla tai stipendillä kokouksien yhteydessä. Myös koulusta valmistuneita on muistettu useissa yhdistyksissä. Nuorten huomioiminen on erittäin tärkeää yhdistyksen jatkuvuuden turvaamiseksi.

Tilavierailut sekä muu kuluttajatyö

Tuottajayhdistykset järjestivät paikallisia avointen ovien maatilapäiviä ja tilavierailuja koululaisryhmille sekä muille kuluttajille. Useat yhdistykset ovat myös vierailleet kouluissa kertomassa maatalon arjesta, suomalaisen ruoan tuottamisesta ja alkuperämerkinnöistä. Lisäksi muutamat yhdistykset tekivät yhteistyötä lahjoittamalla kotimaisia raaka-aineita perusopetusten kotitalousryhmien käyttöön. Koulu-yhteistyön ja tilavierailujen tukena on ollut liiton hanke Maaseutu Tutuksi.

Vuoden Helmi

MTK:n kevätvaltuuskunnassa palkitaan vuosittain yksi yhdistys Vuoden Helmi-palkinnolla. Palkinto myönnetään osoituksena esimerkillisestä ja innovatiivisesta tempauksesta. Alueemme ehdokkaaksi valikoitui MTK-Ilmajoen näyttävät 100 -vuotisjuhlat. Voiton vei tällä kertaa MHY Lounametsä. MHY Lounametsä tempaisi yhdessä Mynämäen 4H järjestön kanssa metsäaiheiset tapahtumat koululaisille.

Piirimieskokoukset

Osalla yhdistyksistä on edelleen olemassa piirimiesjärjestelmä ja nämä yhdistykset ovatkin järjestäneet piirimieskokouksia ja -iltoja. Tilaisuuksien teemoina on ollut yhdessäolo ja virkistäytyminen, mutta on myös käyty läpi ajankohtaisia asioita. Liiton toimihenkilöt ovat osallistuneet tilaisuuksiin pyydettyinä.

Seutukunnalliset yhteistyö- ja aluepalaverit

Yhdistykset järjestivät seutukunnittain mm. aluekokouksia ja muita yhteispalavereita. Aluekokouksissa pohjustettiin luottamushenkilövalintoja ja käsiteltiin seutukuntien yhteistoimintaa ja seutukunnallisten tilaisuuksien järjestämiseen liittyviä asioita. Yhdistykset järjestivät useita yhteisiä seutukunnallisia retkiä,



koulutustapahtumia ja viihteellisiä tilaisuuksia. Yhdistysten välistä yhteistyötä ovat lisänneet myös yhdessä järjestetyt syys- ja kevätkokoukset.

Messut ja näyttelyt

Yhdistykset ovat olleet näkyvillä paikallisilla markkinoilla ja messutapahtumissa. Omilla kojuilla on jaettava tietoa kotimaisesta ruoasta ja maaseudun elinkeinoista.

KURSSIT JA KOULUTUS

14.-15.2. MTK 3 (Helsinki)

Osallistujat:

Kankaanpää Johanna, Ähtäri
Sulkava Atte, Ähtäri
Kurikka-Oja Paula, Jalasjärvi
Autio Ari, Alajärvi
Aalto Teemu, Lapua
Suokko Marko, Lapua
Jätteenmäki Ismo, Lapua
Hannuksela Minna, Ilmajoki
Lahti Mari, Ilmajoki
Kankaanpää Timo, Ilmajoki
Kukkonen Jaakko, Ilmajoki
Uusitalo Arto, Ilmajoki

Paulasaari Jari Ilmajoki
Kivijärvi Seppo, Evijärvi
Alho Ari, Jurva
Haavisto Reijo, Jurva
Marttila Mikko, Jurva
Ristiluoma Jukka, Jurva
Yli-Kesäniemi, Lehtimäki
Palovuori Pentti, Lehtimäki
Kilponen Matti, Lehtimäki
Perälä Ari, Iiitto

Koululähettiläsvalmennus 8.2.

Osallistujat:

Eija Isotalo, Alahärmä
Viivi Matikainen, Seinäjoki
Sanna Ojala, Ilmajoki
Ari Perälä, Lapua
Anu Sakari, Isojoki
Atte Sulkava, Ähtäri
Merja Sänntti, Jalasjärvi
Liisa Vuorela, Jalasjärvi

MAASEUTUNUORTEN TOIMINTA



Katariina Sironen, Harri Sippola, Heikki Huhtanen ja Juha Marttila ojensivat presidentti Niinistölle uunituoreen leivän vierailullaan.

Maaseutunuorten ryhmä Mäntyniemessä

Etelä-Pohjanmaan maaseutunuoret muistivat presidentti Sauli Niinistön pojan syntymää tarjoamalla pojalle kummivasikkaa. Kummivasikkahankeen seurauksena maaseutunuoret saivat kutsun presidentti Niinistöltä keskustelemaan 19.9. maatalouden ajankohtaisasioista. Mukana tapaamisessa oli keskusliiton

maaseutunuorten valiokunnan puheenjohtaja Heikki Huhtanen ja johtokunnan puheenjohtaja Juha Marttila sekä Etelä-Pohjanmaalta maatalousyrittäjä Harri Sippola ja järjestöagrobiologi Katariina Sironen.



Kauhajoella vietetyssä maaseutunuorten kesätapaamisessa saatiin testata mm. ampumasilmän herkkyyttä.

IMOn agrologiopiskelijöiden saunailta Nuijaladolla

Maaseutunuorten valiokunta kutsui Ilmajoen toisen vuoden agrologiopiskelijät perinteiseen tutustumisaunailtaan Ilmajoen Nuijaladolle 21.2. Illan aikana tutustuttiin MTK:n toimintaan visailun merkeissä. Lisäksi Maaseutu Tutuksi -hanke esittäytyi. Paikalla oli kolmisenkymmentä osallistujaa. Toinen toisen vuoden opiskelijöiden tutustumisilta järjestettiin 27.11. myöskin Nuijaladossa. Tapaaminen oli viimeinen, joka järjestettiin agrologiopiskelijöiden opiskellessa Ilmajoella ennen koulutuksen siirtymistä Seinäjoelle.

Maaseutunuorten Kevätkirmaus-risteily

Kaikille maaseutunuorille avoin kevätparlamentti eli Kevätkirmaus-risteily Tallinaan järjestettiin 23.-24.3. Ennen risteilyä ja laivaohjelman alkua päästiin tutustumaan Simonkadulla keskusliiton toimintaan MTK:n asiantuntijöiden opastamana.

Kummitilatoiminta

Maaseutunuorista ja liiton maaseutunuorten valiokunnan jäsenistä koostuva kummitilakokoonpano vieraili Eduskuntatalolla 18.4. kummikansanedustajataapaamisessa kansanedustaja Mikko Savola isännöimänä. Vierailun aikana keskusteltiin muun muassa maatalouden kannattavuusongelmista sekä maatalayrittäjien jaksamisesta ja jatkuvuuden turvaamisesta. Kummitilallisista ja valiokunnan jäsenistä paikalla oli 18 edustajaa ja kutsutuista kansanedustajista tapaamiseen ehtivät Mikko Savola, Antti Kurvinen sekä Paula Risikko. Tapaamisen päätteeksi päästiin tutustumaan Eduskuntataloon sekä seuraamaan täysistuntoa.

Maaseutunuorten sähköturnaus

Jo perinteeksi muodostunut maaseutunuorten sähköturnaus järjestettiin 22.4. Ilmajoki-hallilla, kun IMOn agrologiopiskelijät haastoivat muut alueen nuorekkaat MTK:laiset mukaan peleihin. Turnaukseen osallistui kahdeksan joukkuetta, joista voiton nappasi toista vuotta peräkkäin IMOn joukkue. Hopealle sijoittui Korstesjärvi ja pronssia sai Kalajoen joukkue.

Maaseutunuorten kesätapaaminen

Maaseutunuoret kokoontuivat Kauhajoen MaNujen isännöimään kesätapahtumaan 20. heinäkuuta Kauhajoen Erähoiville. Ohjelmassa oli haulikkoammuntaa, LähiTapiolan opastamaa alkuammutusarjoittelua sekä rentoutumista hyvän ruuan ja saunomisen merkeissä. Osallistujia tapaamisessa oli noin 40.

Maaseutunuorten Kösep-tapaaminen Vaasassa

Maaseutunuorten perinteinen Kösep-tapaaminen, eli Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjan-



Kieli vjön alle ja säbää, kotimaisen ruoan voimalla tietenkin! Maaseutunuorten sähköherruus ratkottiin Ilmajoella.





Kummitilalliset saivat kansanedustaja Paula Risikolta kutsun eduskuntatalolle.

maan nuorten yhteistapaaminen, järjestettiin 5.-6.10. Vaasassa. Tapaamisen yhteydessä oli yritysvierailuja Vaasan, Mustasaaren ja Närpiön alueella sekä mukavaa yhdessäoloa ja verkostoitumista. Tapaamisessa mukana oli kymmenkunta maaseutunuorta Etelä-Pohjanmaalta.

Syysparlamentti Oulussa

Maaseutunuorten valtakunnallinen syysparlamentti pidettiin tänä vuonna Oulussa 8.-10.11. Vuoden 2018 syysparlamentti oli vaaliparlamentti, eli syysparlamentissa valittiin uusi maaseutunuorten edustaja keskusliiton johtokuntaan. Jännittävän vaalitaiston päätteeksi eteläpohjalainen Kaisa Pihlaja valittiin Jenna Rantasen seuraajaksi keskusliiton johtokuntaan. Parlamentissa osallistujia Etelä-Pohjanmaalta oli 15.

Pikkujoulut

Etelä-Pohjanmaan maaseutunuoret kokoontuivat 23.11. Ilmajolle viettämään pikkujouluja. Aluksi ohjelmassa oli juoksubengi-, rodeohärkä- ja puhallusput-



Maaseutunuorten Kösep-retkellä tutustuttiin muun muassa Närpiöläisen munakanalan toimintaan.



Piispan tapaamisessa tutustuttiin Kuusiston porkkanan tuotantoyksikköön.

kiamuntakisailua, minkä jälkeen jatkettiin ruokailun ja saunomisen merkeissä. Paikalla oli noin 40 osallistujaa.

Joulutervehdys piispalle

Perinteiseen tapaan maaseutunuoret tapasivat Lapuan hiippakunnan piispan Simo Peuran ja hänen puolisonsa Anni Peuran 13.12. maatalousyrittävien vierailun merkeissä. Vierailukohteena oli tällä kertaa Anu ja Heikki Kuusiston porkkanatila Ilmajoelta. Valiokuntalaisista tapaamisessa oli mukana Atte Sulkava, Matti Kortesmäki, Anni Yli-Hynnillä, Hanna Helander ja Kata-riina Sironen.

Joulutulet

Maaseutunuorten perinteiset joulutulet syttyivät 21.12. Etelä-Pohjanmaalla yhteensä 9 paikkakunnalla. Useilla joulutulilla Etelä-Pohjanmaan alueella oli perinteiseen tapaan joulutervehdysten lisäksi makkarapaistoa ja glögitarjoiluja.



Rodeohärkä ja juoksubengi sai kyytiä maaseutunuorten toimesta pikkujoulujen alkulämmittelyinä.

3.6 LIITON TALOUS

MAATALOUSTUOTTAJAIN E-P:N LIITTO TILINPÄÄTÖS 31.12.2018 TUOSLASKELMA

	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
TUOTOT				
KOULUTUS-JA VALISTUSTOIMINTA				
Opisto- ja tarviketuotot	33 449,58		33 245,70	
MSL suoritukset	260,00		502,00	
Muut koulutustuotot	0,00		0,00	
Riskienhallintayhteistyö	12 025,80		12 005,99	
Vuosikertomusilmoitustuotot	1 140,00		1 140,00	
Muut ilmoitustuotot	5 110,00		1 920,00	
Melan kulukorvaus	1 560,00		1 560,00	
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	2 820,60		5 960,88	
Hankkeen tuotot	171 425,12	227 791,10	135 997,61	192 332,18
KULUT				
PALKAT JA PALKKIOT				
Toimihenkilöiden palkat	303 942,61		312 142,32	
Lomapalkkavelan muutos	3 612,00		3 716,41	
Luottamushenkilöiden palkkiot	40 460,00		46 460,00	
Lomituskorvaus	836,04		0,00	
Muut palkat ja palkkiot	0,00	348 850,65	0,00	354 885,91
SOSIAALIKULUT				
Sotu, toimihenkilöt	2 660,74		3 427,20	
Sotu, luottamushenkilöt	0,00		0,00	
Sotu, muut	0,00		0,00	
Tapaturma- työttömyys- ja ryhmäh.vak.	4 901,31		5 434,84	
Eläkesäätiösiirto	41 947,31		44 684,32	
Eläkesäätiövaraus	0,00		0,00	
Työeläkevakuutusmaksu -hankkeet	12920,62		13284,81	
Työpaikkaruokailu	5 901,32		5 799,18	
Työterveyshuolto	4 070,66		2 158,40	
Muut henkilöstösivukulut	4 992,61	77 394,57	4 560,57	79 349,32
POISTOT				
Poistot koneista ja kalustosta	2 060,39	2 060,39	2 477,27	2 477,27
VUOKRAT				
Yhtiövastikkeet	20 794,50		20 794,50	
Muut vuokrat	1 339,20	22 133,70	1 339,20	22 133,70
KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA				
Opisto- ja tarvikekulut	38 014,27		33 700,05	
Toimihenkilöiden koulutus	3 975,16		6 008,18	
Luottamushenkilöiden koulutus	3 831,03		3 061,70	
Muu kurssitoiminta	1 387,66	47 208,12	3 141,32	45 911,25
MATKAKULUT				
Matkakulut, toimihenkilöt	23 516,30		25 298,06	
Matkakulut, luottamushenkilöt	22 267,60		25 970,07	
Matkakulut, muut	324,44	46 108,34	0,00	51 268,13
KOKOUKSET				
Yleiset kokoukset	3 442,22		3 375,26	
Muut kokoukset ja tilaisuudet	3 603,43	7 045,65	2 188,58	5 563,84
PAINATUSKULUT				
Vuosikertomus	4 615,28		4 550,80	
Muut painatukset	6 779,08	11 394,36	8 243,52	12 794,32
JOHTOKUNTA, VALIOKUNNAT				
Johto- ja valiokunnat		5 195,33		6 957,54
TOIMISTOKULUT				
Postikulut	7 286,73		8 245,96	
Puhelinkulut	326,12		572,53	
Matkapuhelinkulut	2 964,19		2 911,04	



	1.1-31.12.2018		1.1-31.12.2017	
ATK-Kulut	15 203,79		15 688,48	
Toimistotarvikkeet	2 809,92		1 091,68	
Kirjanpito/palkanlaskenta/Tilintarkastus	1 240,00		1 798,00	
Ammattikirjallisuus ja lehdet	1 883,30		1 897,70	
Mainiolehti ja Maaseudun Tulevaisuus	1 329,40		1 283,20	
Leasing-vuokrat	2 415,24		3 047,64	
Muut toimistokulut	1 636,59	37 095,28	2 172,84	38 709,07
HUONEISTOKULUT				
Muut huoneistokulut/Siivous		4 908,96		4 908,96
SUHDETOIMINTA				
Merkipäivät ja muut lahjat	0,00		0,00	
Muut tilaisuudet ja suhdetoiminta	7 005,60	7 005,60	7 184,75	7 184,75
JÄSENMAKSUT				
Jäsenmaksut MTK:lle	321 711,00		309 685,00	
Muut jäsenmaksut	30,00	321 741,00	20,00	309 705,00
VAKUUTUKSET				
Vakuutukset		843,96		829,64
Muut vakuutukset		4 031,76		1 400,00
MUUT VARSINAISEN TOIM.KULUT				
Järjestötapahtumat	42979,35		34192,03	
Luottamushenkilöretket	0,00		0,00	
Muut varsinaisen toiminnan kulut	11596,20	54575,55	53832,60	88024,63
KULUT		997 593,22		1 032 103,33
TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-769 802,12		-839 771,15
VARAINHANKINTA				
TUOTOT				
JÄSEN- JA KANNATUSMAKSUT				
Jäsenmaksut yhdistyksiltä	707 025,00		707 025,00	
Jäsenmaksut yhteisöiltä	61 754,74	768 779,74	62 713,36	769 738,36
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
TUOTOT				
Vuokratuotot	138 647,99		127 968,54	
Osinkotuotot	73 836,89		70 325,37	
Korkotuotot	23 381,44		32 957,37	
Muut sijoitusten tuotot	0,00	235 866,32	0,00	231 251,28
KULUT				
Yhtiövastikkeet	80 799,48		77 139,58	
Korko- ja lainakulut	4 146,50		6 666,49	
Muut sijoituskulut	202 995,40	287 941,38	1 250,25	85 056,32
SIJOITUSTOIMINTA/TUOTTO/KULUJÄÄMÄ		-52 075,06		146 194,96
TILIKAUDEN TULOS		-53 097,44		76 162,17
SIIRROT RAHASTOON				
Tukirahastosiiro	0,00		0,00	
Käyttörahastosiiro	0,00		0,00	
Perusrahastosiiro	0,00	0,00	0,00	0,00
YLI- / ALIJÄÄMÄ		-53 097,44		76 162,17

TASE

VASTAAVAA

1.1-31.12.2018

1.1-31.12.2017

KÄYTTÖOMAISUUS

Kalusto 1.1.2018	7 431,83		6 629,80	
Lisäys	809,72		3 279,30	
Poisto	-2 060,39	6 181,16	-2 477,27	7 431,83
Osakkeet ja osuudet		790 728,68		741 528,68
Arvopaperit		1 051 275,59		1 000 947,56
LAINASAAMISET				
Liittotili		2 466 395,45		2 493 044,07

RAHOITUSOMAISUUS

Myyntisaamiset	0,00		20 717,38	
Lainasaamiset	0,00		0,00	
Jäsenmaksusaamiset	7 031,50		4 500,00	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	183 621,58		156 837,00	
Rahat ja pankkisaamiset	191 677,08	382 330,16	229 382,00	411 436,38

VASTAAVAA

4 696 911,04

4 654 388,52

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Tukirahasto	1 764 177,26		1 764 177,26	
Perusraahasto	117 573,24		117 573,24	
Käyttöraahasto	2 059 575,41		1 983 413,24	
Käyvän arvon rahasto	-139 801,74		-223 844,96	
Tilikauden yli-/alijäämä	-53 097,44	3 748 426,73	76 162,17	3 717 480,95

VIERAS PÄÄOMA, lyhytaikainen

Saadut ennakot	0,00		0,00	
Ostovelat	13 229,90		2 337,64	
Ennakonpidätysvelka	14 735,03		16 493,84	
Sotu-velka	212,79		261,30	
Lomapalkkavelka	46 695,00		43 083,00	
Työttömyysvak.maksuvelka	0,00		1 537,33	
Lyhytaikaiset velat	873 048,43		872 901,93	
Muut siirtovelat	563,16	948 484,31	292,53	936 907,57

VASTATTAVAA

4 696 911,04

4 654 388,52





TILINTARKASTUSKERTOMUS

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liitto MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan Liitto MTK-Etelä-Pohjanmaa ry:n (y-tunnus 0209365-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1. - 31.12.2018. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.


- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Seinäjoella 29. maaliskuuta 2019



Tatu Huhtala, KHT
Ernst & Young Oy
Tiedekatu 2 (D-talo)
60320 Seinäjoki

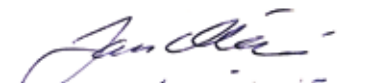


Jani Mäkelä, HT
Tilintarkastus Mäkelä Oy
Viitakastikka 5
60150 Seinäjoki

Tilinpäätösmerkintä
Suoritetusta tilintarkastuksesta on
tänään annettu kertomus.
Seinäjoella 29.3.2019



Tatu Huhtala, KHT



Jani Mäkelä, HT

Valmakauppa

MEIJERIMYYMÄLÄ



Osuuskunta
MAITOSUOMI

Tule ja tutustu valikoimaan!

- Valion tuotteet ja tehtaan erikoiseriä
- Valion leivonnais-, ruoka- sekä marjapakasteet
- maidontuotannon ja maatalouden tuotteet
- kuluttajatuotteita kilpailukykyiseen hintaan



Valmakauppa, Seinäjoen myymälä

palvelee ma-pe klo 10.00-16.30

Osmankatu 2, 60320 Seinäjoki, p. 010 381 5074

www.maitosuomi.fi

010-yrittäjänumeron hinnat: Lankapuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 7,00 snt/min.,
matkapuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 17,00 snt/min



4. TUOTTAJAIN KAUPALLISET JÄRJESTÖT 2018

ATRIALAISTEN YHTIÖIDEN VUOSI 2018

Atrian viime vuoden toiminnan keskiössä oli kaikkien liiketoiminta-alueiden liikevaihtojen ja tulosten kohentaminen. Se tuotti tulosta kotimaassa ja Viro/Tanska liiketoiminta-alueella. Atrian konsernin liikevaihto nousi viime vuonna ollen 1 438,5 M€ (1 436,2) ja liikevoitto oli ilman kertaeriä 28,2 M€ (40,9). Tunnusluvut liiketoiminta-alueittain ja ilman kertaeriä olivat seuraavat: Atria Suomen liikevaihto oli 1 019,2 M€ (986,4), Ruotsi 287,4 M€ (307,2), Venäjän 75,1 M€ (85,7) ja Viro/Tanska M€ 97,4 M€ (98,9). Atria Suomen liikevoitto oli 36,7 M€ (36,3), Ruotsi -7,1 M€ (2,4), Venäjän -4,0 M€ (0,8) ja Viro/Tanska 5,3 M€ (5,2). Tuloksellisesti kotimaa sekä Viro/Tanska olivat ilonaiheita ja Ruotsi ja Venäjä suuria pettymyksiä. Atrian jatkoi sianlihan vientiä Kiinaan ja vienti nousi noin 4,0 (3,5) miljoonaan kiloon. Atrialla on siellä monia hankkeita menossa ja niiden uskotaan tuovan lisäkauppoja kuluvalle vuodelle. Lisäksi yhtiö jatkoi menestyvää naudanlihan vientiä Tanskaan. Tanskalainen ravintolayrittäjä voitti Atrialaisella naudalla peräti neljä maailmanmestaruutta jaossa olleesta kuudesta eri sarjasta.

A-Tuottajat Oy ja A-Rehu Oy

A-Rehu kykeni edelleen kasvattamaan markkinaosuuttaan ja sen liikevaihto kipusi jälleen uuteen ennätykseen ollen 129,8 (120,5) miljoonaa euroa. Yhtiö toimitti tiloille viime vuonna peräti 633 (615) miljoonaa kiloa rehua. Molemmat rehutehtaat (Varkaus ja Kos-

kenkorva) kävivät keskeytymättömässä kolmivuorossa ja tehtaiden kapasiteetti oli lähes täyskäytössä. Jatkuvan kasvun innoittamana A-Rehu jatkaa liiketoiminnan laajentamista. Kertomusvuonna tehtiin päätökset kolmannen valmistuslinjan rakentamisesta Koskenkorvan broilerinrehu tehtaaseen. Investoinnilla saadaan turvattua jatkuvasti kasvavan broilerinrehujen valmistuskapasiteetin riittävyys. Lisäksi päätettiin merkittävästä siilo kapasiteetin nostosta Koskenkorvalle nautarehujen käyttöön. Sillä varmistetaan lypsykarjarehujen monipuolinen kehittäminen. Varkauden tehtaalle investoitiin kaurankuorintalinja ja se valmistui vuoden 2018 lopussa ja se otettiin käyttöön vuoden 2019 alussa.

A-Tuottajilla viime vuosi oli varsin tasaista tekemistä. Sian hankintaosuus laski ison salmonella tapauksen vuoksi ja naudan hankintaosuus pysyi ennallaan. Atrian hankkima broilerin markkinaosuus kasvoi vahvasti. Kotimainen lihankulutus kasvoi edelleen 1 %. Suomalaiset söivät lihaa 38,1 (34,5) miljoonaa kiloa enemmän kuin sitä tuotettiin. Sianlihan tuotanto oli 168,4 (181,2) Mkg (-7 %) ja kulutus 177,4 (183,8) Mkg (-4 %), naudanlihan tuotanto 86,4 (85,4) Mkg (+1 %) ja kulutus 107,0 (106,0) (+1 %) Mkg, siipikarjan tuotanto 136,5 (130,0) Mkg (+5 %) ja kulutus 141,3 (137,3) Mkg (+4 %) ja karitsan tuotanto 1,0 (0,9) Mkg (+4 %) ja kulutus 2,0 (2,0) Mkg (+3 %). Atrian hankintaosuudet vuonna 2018 olivat seuraavat: sika 39,3 (42,6) %, nauta 48,4 (48,4) %, siipikarja 49,1 (43,7) % ja yhteensä



kaikki lihalajit 44,6 (44,0) %. Atrian porsasvälityksen osuus oli 46,2 (48,4) %, mikä tarkoitti 721 172 (790 209) välitettyä porsasta. Vasikoita välitettiin 113 997 (110 536) kpl ja välitysosuudet olivat seuraavat: ternivasikka 59,7 (60,1) %, pihvivasikka 57,1 (57,7) % ja normaali välitysvasikka 36,6 (36,6) %. Vasikkavälitys nousi edelleen edellisvuodesta kappaleina, mutta välitysosuus hieman laski.

A-Tuottajien maksamat tuottajahinnat nousivat vuoden aikana 4,2 (4,2) %. Kaikkien lihalajien hinnat nousivat melkein saman verran. Hinnan nosto tarvetta lisäsi syksyllä voimakkaasti kallistunut rehustus. Lihantuotannon suurin tulevaisuuden uhka on yksinkertaisesti liian alhainen tulonmuodostus lihantuotantotiloille ja myöskin teollisuudelle. Atria on kovasti tehnyt ponnisteluja vaihtoehtoisten vientikanavien löytämiseen laadukkaalle kotimaiselle lihalle.

Osuuskunnat

Itikka osuuskunnan jäsenmäärä laski vähemmän kuin edellisenä vuonna. Jäseniä oli 31.12.2018 yhteensä 1 354 (1.394) kpl, vähennystä edellisvuodesta - 40 (-2,9 %) jäsentä. Lihakunnan jäsenmäärä laski reilusti enemmän kuin Itikan. Se johtuu siitä, että jäsenten erottamisprosessia kiristettiin vuodelle. Nyt toimimat-

tomana voi vain 1,5 vuotta, kun se aiemmin oli 2,5 vuotta. Sama käytäntö on ollut voimassa Itikassa jo aiemmin. Erotettavissa on siis yksi "ylimääräinen" vuosisikerta. Jäseniä oli 31.12.2018 yhteensä 2 384 (2 592) kpl, vähennystä edellisvuodesta - 208 (-8,0 %) kpl. Itikan omistusosuus Atriasta oli vuoden vaihteessa 29,90 % ja Lihakunnan omistusosuus 27,83%. Osuuskuntien äänivalta on sen sijaan merkittävästi suurempi. Itikka osuuskunnan ääniosuus on 47,42 % ja Lihakunnan 39,55 %. Molemmat osuuskunnat tekivät vuonna 2018 hyvän tuloksen. Itikka osuuskunnan tulos oli 4 652 019 € ja Lihakunnan 3 803 787 €. Molemmat osuuskunnat maksoivat osuuspääomalle korkoa 20 %. Lihakunta jatkoi Kuopion Kelloniemen tontin kaavoitusprosessia yhdessä Kuopion kaupungin kanssa.

Kiitämme kaikki tuottajiamme ja yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja toivomme menestystä vuodelle 2019.

Reijo Flink

toimitusjohtaja
Itikka osuuskunta/Lihakunta
A-Tuottajat Oy/A-Rehu Oy

OSUUSKUNTA MAITOSUOMELLA MERKITTÄVÄ VUOSI TAKANA

Meijereiden ja maidonhankintaosuuskuntien määrä on kautta vuosien laskenut. Eniten fuusioita tapahtui 80- ja 90-luvuilla, jolloin maakunnalliset osuuskunnat synnyttiin, ja Etelä-Pohjanmaalla valtaosa hankintaosuuskunnista fuusioitui Osuuskunta Maitojalosteeseen. Seuraava vaihe toteutui 2000-luvun alkupuolella, jolloin maakunnalliset osuuskunnat fuusioituivat entistä suuremmiksi. Syntyi Pohjolan Maito, Länsi-Maito, ItäMaito ja nykyinen Maitosuomi. Nyt on alkamassa seuraava vaihe, missä osuuskuntien maantieteellinen laajuus entisestään kasvaa. Uusi Maitosuomi, nykyisen Maitosuomen ja ItäMaidon fuusiosta syntyvä osuuskunta kattaa maantieteellisesti lähes puoli Suomea, noin 40 % suomalaisista tuottajista ja noin puolet Valioryhmästä. Uusi Maitosuomi aloittaa toimintansa syyskuun alussa. Uuden osuuskunnan synty, ja tapa miten yhteiset neuvottelut ItäMaidon kanssa vietiin läpi, osoittaa molemmissa osuuskunnissa hallintohenkilöiltä laajakatseisuutta ja tuottajien edun ymmärtämistä.

Merkillepantavaa on se, että kaikkien näiden fuusioiden jälkeen uudessa osuuskunnassa on ollut aina noin 2 500 tuottajaa. Niin nopeaa on tuottajien väheneminen ollut, että osuuskuntarakenteen on ollut vaikea pysyä perässä. Tähän tämä ei tule pysähtymään, kyse on ainoastaan millä aikavälillä rakenne kehittyy edelleen. Osuuskunnat eivät kykene palvelemaan tuottajiaan, elleivät elä ajassa.

Kehity tai kuole

Maitokiintiöiden vapautuminen ja Venäjän rajan sulkeutuminen on vienyt maitotilat aivan uudenlaiseen tilanteeseen. Olemme siirtyneet pysyvästi kilpailemaan ulkolaisten toimijoiden kanssa samoilla pelikentillä. Olemme siirtyneet kansallisesta liigasta Eurooppa-liigaan. Tämä johtaa tilat sellaiseen asemaan, jossa tekemällä asioita vanhalla tavalla ei tule tulevaisuudessa menestymään. Suomessa maitotilojen on selvästi heterogeenisempi kuin kilpailijamaissa. Maitosuomessa viime vuonna seitsemän suurinta tilaa tuotti saman määrän maitoa kuin noin 200 pienintä.

Tämä ei tarkoita sitä, että ainoastaan isot tilat tulevat pärjäämään. Tilojen lopettamistahti on kasvussa, ja lopettaminen kohdistuu pääoin keskiarvoa pienemmille tiloille, mutta elämisen edellytyksiä on toki myös keskikokoisilla tiloilla, mutta toimintamallit ja investoinnit pitää osata sopeuttaa mahdollisuuksiin.

Maidontuotanto ja ilmastonmuutos

Kansainvälisen hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin raportti viime vuonna toi ilmastonmuutoksen lopullisesti myös maidontuotannon arkipäivään. Ilmastonmuutoksesta on puhuttu vuosikymmeniä, mutta vasta viime vuoden aikana asia on tullut voimakkaasti vaikuttamaan maidontuotantoon. Vaikka maatalouden, ja etenkin maidontuotannon päästöt eivät sinänsä ratkaise ilmastokysymystä, tuo se yksittäisen kuluttajan eteen jopa liian yksinkertaisia toimintavaihtoehtoja. Ruoan tuotanto on hyvin monisyinen asia, ja liian yksinkertaisten totuuksien julistaminen on vaarallista. Tässä asiassa meidän on oltava mukana, ja tuotava esille maidontuotantoa osana ratkaisua sen sijaan, että olisimme osa ongelmaa. Ilmastonmuutos vaikuttaa myös viljelyolosuhteiden heikentymiseen tietyillä alueilla maapalloa. Toimisimme vastuuttomasti, elleimme tuottaisi maitoa ja naudanlihaa alueilla, mitkä eivät kovin hyvin sovellu muihin elintarviketuotantoon. Tarvitsemme merkittävästi lisää uusia tutkimustuloksia, miten suomalaisella

tavalla toteutettu maito-lihaketju vaikuttaa ympäristöön. Valiorhythmässä käynnistetty Carbo-hankekokonaisuus on yksi meidän ratkaisuihimme ongelmaan.

Markkinatilanne elää

Useita vuosia hintakehityksen tulppana ollut EU:n maitojauheen interventiovarasto on saatu purettua, ja tällä on ollut pieni tervehdyttävä vaikutus markkinalla. Myös Suomen talouden parantuminen on vaikuttanut kotimaan vähittäiskaupoissa lievään hintatason nousuun. Mitään suurta käännöstä ei ole näköpiirissä, kuitenkin enemmän positiivisia kuin negatiivisia asioita on ilmassa. Viime vuoden sääolosuhteet hidastivat maitomäärien kasvua EU:n alueella. Jos tuotanto lähtee uudelleen voimakkaaseen kasvuun, heijastuu se myös markkinoilla meidän kannaltamme negatiivisesti. Perusasetelma ei kuitenkaan ole muuttunut. Kauppojen omat merkit vievät hintatasoa alas, maidon juonti vähenee nopeasta ja maidon kokonaiskulutus on myös lievässä laskussa. Ainoa tapa selvittää tilanteesta on tuomalla markkinoille kuluttajien haluamia uusia tuotteita, ja sellaisia joita ei pysty kopioimaan kaupan merkeiksi. Pelkästään maitoa pakkaamalla ei tulla selviytymään.

Reima Luomala

Toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi

5. MAANOMISTAJIEN ARVIOINTIKESKUS OY

TOIMINTA VUONNA 2018

Arviointikeskus on tuottajajärjestöjen omistama lakitoimisto, joka tarjoaa laadukkaita ja korkeatasoisia asiantuntijapalveluita kiinteistö-, ympäristö- ja sopimusoikeudellisissa asioissa, maantie-, kaivos- ja lunastustoimituksissa sekä kiinteistöjen arvonmäärityksissä. Yhtiö on perustettu vuonna 1962 ja sillä on toimistot Espoon lisäksi Seinäjoella ja Oulussa.

Arviointikeskuksessa on jatkettu strategian toteuttamista suuntaamalla markkinointia edelleen erityisesti maa- ja metsätalousyrittäjille. Yhteistyötä omis-

tajien suuntaan on syvennetty osallistumalla MTK:n, SLC:n ja MTK-liittojen sekä metsänhoitoyhdistysten tilaisuuksiin. Osana tätä Arviointikeskus on nivoutunut tiiviimmin MTK:n jäsenille suunnattuihin lakipalveluihin. Markkinointia on suunnattu maa- ja metsätalousyrittäjille myös osallistumalla alan messuihin ja asiantuntijatilaisuuksiin sekä verkostoitumalla alan eri organisaatioiden kanssa. MTK:n ja MHY:n jäsenille avattiin uusi maksuton palvelumuoto sähköpostitse. Siinä sähköposti- kysymykseen sai kahden arkipäivän kuluessa maksuttoman pikavastauksen tai



-ohjeistuksen. Vuoden aikana jatkettiin yrityskuvan uudistamista ja palveluiden selkeyttämistä, jossa tuotiin esiin maanläheistä otetta palveluissa ja toimihenkilöiden käytännön asiantuntijatyössä.

Koko maan alueella yritys toimi asiamiehenä lukuisissa maantie- ja lunastustoimituksissa. Arviointikeskuksen auktorisoidut kiinteistöarvioijat laativat tila- ja kiinteistöarvioita sekä kävivät kauppa- ja sopimusneuvotteluita mm. myynti- ja vakuustarkoituksia sekä perinnönjakoa varten. Arviointipalvelut AKA-auktorisoidujen asiantuntijoiden tarjoamina ovat valtakunnallista huipputasoa. Arviointipalvelujen toimeksiantot kasvoivat merkittävästi vuoden aikana.

Lakimiesten toimeksiantojen määrä pysyi edellisvuosien hyvällä tasolla. Varsinaisten toimeksiantojen lisäksi annettiin runsaasti lainopillista neuvontaa. Suurimpina ryhminä olivat kaavoitukseen ja rakentamiseen, maanmittaustoimituksiin ja maatilojen sopimukseen sekä eläinsuojeluasioihin liittyvät jutut. Arviointikeskus tarjoaa korkean tason lakimiespalveluita maanomistajille kautta linjan. Seinäjoen toimiston lakimiehen Timo Torpan kokemus lakiasiantoinnasta laajensi Arviointikeskuksen toimintaa myös yleisjuridiikan toimistona. Arviointikeskuksen lakimiehet ovat myös luennoineet eri oikeudenalojen asioissa.

Merkittäviä toimeksiantoja olivat mm.:

Lakipalveluissa

Sopimus- ja urakkariita-asiat, salaojitusurakka-asiat, peruskuivatushankeasiat, perhe- ja perintöoikeuteen liittyvät järjestelyt, vahingonkorvausasiat, lunastus- ja haitankorvausasiat maa- ja metsätalouden oikeuksissa, kaavoitus- ja muut maankäyttö- ja rakennuslakiin liittyvät asiat, eläinsuojelurikos- ja muut oikeudenkäynnit.

Keski-Pohjanmaan tuottajaliiton alueella oikeudellista asiantuntija-apua annettiin erityisesti maatilojen jakoihin, sopimukseen ja kiinteistöihin liittyvissä asioissa sekä eläinsuojeluasioissa. Arviointipalveluja suoritettiin useissa kohteissa.

Arviointikeskus antoi palveluistaan alennusta MTK:n, MHY:n ja SLC:n jäsenille. Alennus on suuruudeltaan 10 % ja se koskee pääosaa yhtiön laskutusperusteistä palveluista. Arviointikeskus on lisäksi palvellut jäseniä antamalla maksutonta puhelin- ja sähköpostineuvontaa jutuissa, joissa toimeksianto ei ole ollut mahdollinen esim. asian luonteen tai jäsenen taloudellisen tilanteen vuoksi.

Arviointikeskus Oy:n toimitusjohtajana toimi varatuomari Helena Ålgars Espoon toimistossa. Varatuomari Timo-Matti Torppa toimi Seinäjoen toimiston aluejohtajana ja lakimiehenä. Arviointikeskuksen hallitukseen kuului 6 varsinaista jäsentä. Jaakko Halkilahti, pj., maanviljelijä, Salo, Jari Laukkonen, vpj., maanviljelijä, Kauhava, Håkan Fagerström, metsänhoitaja, Inkoo, Urpo Heikkinen, maanviljelijä, Kempele, Heikki Laurinen, talousjohtaja, Helsinki, Tuula Dahlman, MTK-Kaakkois-Suomi toiminnanjohtaja, Lappeenranta.

Yhtiön vuodenvaihteessa 2018/2019 uudistetut maanläheiset kotisivut löytyvät osoitteesta www.arviointikeskus.fi.

Seinäjoen toimisto
VT **Timo-Matti Torppa**,
Huhtalantie 2, 60220 SEINÄJOKI,
040 138 5890.



Arviointikeskus
Maanläheinen lakitoimisto

6. MAATALOUSYRITTÄJIEN ELÄKELAITOS

MELA-ASIAMIEHET



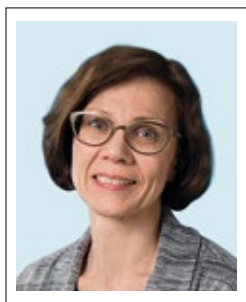
MÄKIRINTALA HEIKKI

puh. 029 435 2644
Ilmajoki, Kauhava,
Lapua, Seinäjoki



NIEMI JANNE

puh. 029 435 2667
Alajärvi, Alavus, Evijärvi,
Kuortane, Lappajärvi, Soini,
Vimpeli, Ähtäri



OLLILA HELI

puh. 029 435 2663
Isokyrö, Kauhajoki, Kurikka,
Laihia, Teuva, Vaasa (suomenk.)



SUORANTA ASTA

puh. 029 435 2666
Isojoki, Karjoki



7.OSOITE- JA HENKILÖ- HAKEMISTO 2019

LIITON JOHTOKUNTA 2019

Kankaanpää Johanna,
Puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

Kankaanpää Timo,
Varapuheenjohtaja
Nikkolantie 265
60800 Ilmajoki
050-5604258
timokankaanpaa8@gmail.com

Aro Kaija
Hirviöntie 735 B
62260 Hirvijoki
0400-012165
kaija.aro2@gmail.com

Laakso Marja-Leena
Rantakyläntie 405
62800 Vimpeli
040-7043866
marja-leena.laakso@vimpeli.fi

Yli-Rahnasto Sami
Kurikantie 1010
61860 Harja
0400-885023
sami.ylirahnasto@gmail.com

Eerola Sami
Keski-Nurmontie 54
60550 Nurmo
0500-403407
eerola.sami@gmail.com

Malm Jyrki
Siltanevantie 32
64350 Karijoki
0400-730712
jyrki.malm@gmail.com

Ylinen Mauno (MTK:n II puheenjohtaja)
Ylisenmäentie 53
62350 Ekola
040-5212642
mauno.ylinen@mtk.fi

Kytölä Kai
Sampalantie 164
61730 Yli-Valli
0400-809874
kai.kytola@gmail.com

Yli-Hynnälä Anni
Nyrhiläntie 73 B
63130 Mäyry
045-3488360
anni.ylihynnila@outlook.com

Pihlaja Kaisa (MTK:n johtokunnan jäsen)
Koskenmäentie 59 B
61710 Pentinmäki
050-4680140
kaisa.pihlaja@mtk.fi

MTK:N VALTUUSKUNNAN ETELÄPOHJALAISET EDUSTAJAT 2019

Huhtala Arto
Perälänmäentie 209
61270 Luopajarvi
0400-489880
huhtala.artomk@netikka.fi

Laukkonen Jari
Laukkosentie 424
62420 Korttesjärvi
0400-369413
jari.laukkonen@gmail.com

Rantala Suvi
Raamatuntie 429
62130 Hellanmaa
050-5905550
suvirantala@netikka.fi

Kohtakangas Kati
Peltomaantie 133
64900 Isojoki
040-5948289
kakoht@hotmail.com

Ojala Tero
Kurikantie 1077
61330 Koskenkorva
050-3459360,
kossunpossu@luukku.com

Uitto Hannu
Uitonhaaratie 32
66450 Jakkula
050-4116188
h.uitto@netikka.fi

Kankaanpää Johanna,
Puheenjohtaja
Verhorannantie 48
63780 Alastaipale
040-7204322
johanna.kankaanpaa@mtk.fi

MAATALOUSTUOTTAJAIN YHDISTYSTEN PUHEENJOHTAJAT JA SIHTEERIT 2019

	PUHEENJOHTAJA	SIHTEERI
ALAHÄRMÄ	Kleimola Jouni, 040-5316163 Pohjolantie 11, 62310 Voltti jouni.kleimola@netikka.fi	Penttala Anna, 050-66467 Ekotie 1206, 62340 Kuoppa anna.k.palo@gmail.com
ALAJÄRVI	Autio Ari, 050-5124994 Tikkasentie 157, 62900 Alajärvi arska.autio@gmail.com	Pajukangas Sakari, 050-3493122 Kaartusentie 129, 62900 Alajärvi sakari.pajukangas@japo.fi
ALAVUS	Sippola Jari, 040-7346681 Ponnenniementie 215, 63400 Alavus As. jari.sippola@pp3.inet.fi	Salo Matti, 040-5858775 Mäkinesteeentie 31 As. 1, 63340 Sapsalampi matti.salo7@gmail.com
EVIJÄRVI	Koskimäki Janne, 040-5019675 Myllytie 7, 62500 Evijärvi janne.koskimaki@multi.fi	Kivikangas Heli, 0400-830991 Kivikankaantie 39b, 62470 Purmojärvi heli.kivikangas86@gmail.com
ILMAJOKI	Nikkola Juha, 040-5647176 Tuomikyläntie 331, 60720 Tuomikylä juha.a.nikkola@netikka.fi	Kankaanpää Timo, 050-5604258 Nikkolantie 265, 60800 Ilmajoki timokankaanpaa8@gmail.com
		Uusitalo Arto, Maaseututilit Heikkilänkuja 3 F, 60800 Ilmajoki 0400-455508, Fax 06-4247880 arto.uusitalo@maaseututilit.com
ISOJOKI	Piikkilä Juha, 0400-369613 Joonantie 8, 64900 Isojoki juha@piikkila.fi	Savioja Marja, 040-7612997 Honkajoentie 96, 64900 Isojoki marjaksavioja@gmail.com
ISOKYRÖ	Laine Tommi, 040-5432915 Ritaalanraitti 100, 66440 Tervajoki lainetommi1@gmail.com	Vaismaa Kari, 040-5871440 Ruusupurontie 222, 61500 Isokyrö kari.vaismaa@netikka.fi
JALASJÄRVI	Kurikka-Oja Paula, 040-7151996 Lehtikyläntie 36, 61680 Mantila paula.kurikka-oja@netikka.fi	Kasari Taina, 050-3083826 Kasarinperäntie 70, 61730 Yli-Valli taina.kasari@nic.fi
JURVA	Haavisto Reijo, 040-5242053 Koivistonkuja 113, 66300 Jurva haavistonreijo@gmail.com	Ristiluoma Jukka, 040-5100961 Myllärintie 201, 66360 Kesti jukka.ristiluoma@gmail.com
KARIJOKI	Malm Jyrki, 0400-730712 Siltanevantie 32, 64350 Karijoki jyrki.malm@gmail.com	Röksi Terhi, 040-7176601 Kirkkotie 974, 64370 Myrkkyy terhi.roksa@elisanet.fi
KAUHAJOKI	Ojala Asko, 050-3230589 Kirvesojantie 128, 61950 Juonikylä asko.ojala@ssvnet.fi	Akseli Merja, 040-5450976 Nirvan-Kokontie 609, 61800 Kauhajoki akseli.merja@gmail.com
KAUHAVA	Aro Kaija, 0400-012165 Hirvijoentie 735 B, 62260 Hirvijoki kaija.aro2@gmail.com	Hautamäki Jarmo, 044-2942865 Lakianmäentie 57, 62240 Huhmarkoski mtk.kauhava@gmail.com
KORTESJÄRVI	Isomäki Jaakko, 040-5547319 Saarijärventie 561, 62420 Korttesjärvi jaakko.isomaki@gmail.com	Autio Raija, 050-3230560 Alarannantie 490, 62410 Rintala kleimolar@netti.fi
KUORTANE	Kiviniemi Jukka, 040-5612333 Lähteentie 2, 63130 Mäyry kiviniemi.jukka@gmail.com	Hakola Minna, 040-7347794 Lapuantie 333, 63100 Kuortane reijo.hakola@pp2.inet.fi
KURIKKA	Kriikkula Marko, 040-5405471 Korpiluhdankuja 32, 61230 Luopa marko.kriikkula@netikka.fi	Kuja-Luopa Juulia, 050-4342455 Kuja-Luovankuja 32, 61230 Luopa juulia.kuja-luopa@outlook.com



PUHEENJOHTAJA**SIHTEERI**

LAIHIA	Uitto Hannu, 050-4116188 Uitonhaaratie 32, 66450 Jakkula h.uitto@netikka.fi	Kamila Timo, 040-5489190 Keskikyläntie 516, 66450 Jakkula timo.kamila@netikka.fi
LAPPAJÄRVI	Ahopelto Kimmo, 040-7498770 Suvirannantie 9, 62600 Lappajärvi kimmo.ahopelto@pp.inet.fi	Rauhala Minna, 050-5119844 Kärnälenkki 186 A, 62600 Lappajärvi minna.rauhala@kauhava.fi
LAPUA	Aalto Teemu, 0500-860177 Alakeisalanatie 35, 62100 Lapua teemu.aalto@netikka.fi	Saari Köpi, 040-5028155 Poutuntie 190, 62100 Lapua kopi@nic.fi
KRISTIINA	Uusitalo Mikko, 040-5083332 Stenbackantie 45, 64300 Lapväärtti mikko.uusitalo81@gmail.com	Hällfast Kosti, 040-5218496 Läntinen Härkmerentie 26, 64460 Härkmeri kosti.hallfast@gmail.com
LEHTIMÄKI	Kilponen Matti, 050-5220265 Korpelantie 185, 63500 Lehtimäki matti.kilponen@gmail.com	Yli-Kesäniemi Vuokko, 040-5289280 Möljäntie 29, 63510 Lehtimäki kk. vuokko.yk@gmail.com
NURMO	Ylinen Aki, 0400-569987 Kukkolantie 39, 60550 Nurmo aki.ylinen@gmail.com	Ala-Luukko Kaija, 040-8323521 Isokoskentie 23, 60550 Nurmo kaija.ala-luukko@proagria.fi
PERÄSEINÄJOKI	Javanainen Merja, 0400-214027 Pastontie 532, 61140 Pasto merja.javanainen1@gmail.com	Puska Sami, 050-3233761 Pastontie 68, 61180 Haapaluoma sami.puska1@luukku.com
SEINÄJOKI	Hantula Jussi, 0400-561168 Peltosenkatu 6, 60320 Seinäjoki jussi.hantula@gmail.com	Kivimäki Matti, 0500-669644 Kivimäentie 4, 60200 Seinäjoki m.kivimaki@gmail.com
SOINI	Korpela Terho, 040-5693655 Patamanperäntie 116, 63880 Kukonkylä terho.korpela@gmail.com	Tohni Terhi, 044-2844017 Rintalantie 223, 63800 Soini terhi.tohni@gmail.com
TEUVA	Kaleva Jarkko, 050-3604850 Kaskistentie 564, 64700 Teuva jarkko.kaleva10@gmail.com	Ojanperä Marja-Leena, 0400-236376 Joentaustantie 691, 64720 Perälä mtk.teuva@gmail.com
TIISTENJOKI	Kattelus Esa, 050-5236960 Hirvijoentie 816, 62170 Lakaluoma esa.kattelus@netikka.fi	Koskiahde Markku, 050-5117428 Jokelantie 15, 62185 Mäki-Paavola markku.koskiahde@netikka.fi
TÖYSÄ	Pennala Sami, 040-5540205 Keskustie 26, 63600 Töysä sami.pennala@netikka.fi	Harju Timo, 040-5177635 Harjuntie 108, 63600 Töysä tharju@saunalahti.fi
VIMPELI	Kamppila Juha, 040-5288502 Ilolantie 95, 62800 Vimpeli kamppilajuha@gmail.com	Apilasaho Helena, 040-5605243 Itänurkantie 220, 62860 Sahi helena.apilasaho@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Hakala Anne, 0400-498322 Vähänkyröntie 202, 66500 Vähäkyrö anne.hakala@nic.fi	Nuuja Mariia, 040-5256473 Kalsilantie 109, 66500 Vähäkyrö matilda@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Takala Harri, 040-5853886 Ylistarontie 139, 62380 Kosolankylä harri.takala@gmail.com	Pajula Timo, 040-5032650 Pajulantie 93, 62375 Ylihärmä timo.pajula@proagria.fi
YLISTARO	Rajamäki Hannu, 040-7733992 Lapuantie 1599, 61450 Kylänpää hjrajamaki@gmail.com	Toppari Juha-Matti, 040-5635582 Kylänpääntie 195, 61450 Kylänpää juha-matti.toppari@proagria.fi
ÄHTÄRI	Rantanen Jenna, 044-5533915 Peltomaantie 90, 63920 Inha jenna.rantanen@proagria.fi	Leino Veijo, 0400-172563 Itä-Peränteentie 102, 63780 Alastaipale posti@wejjo.net

MAASEUTUNUORET 2019

PUHEENJOHTAJA

SIHTEERI

ALAHÄRMÄ	Kleimola Jouni, 040-5316163 Pohjolan tie 11, 62310 Voltti jouni.kleimola@netikka.fi		
ALAVUS		Taipalus Kristian, 040-5624181 Soukanperäntie 388, 63370 Taipalus kristian.taipalus@riikku.fi	
ILMAJOKI	Heikkilä Aleks, 045-3433222 Pojanluomantie 491, 60760 Pojanluoma aleksi.heikkila@netikka.fi	Yli-Karjanmaa Santeri, 050-3767007 Joupinkuja 162, 60800 Ilmajoki santtuuykoo@gmail.com	
ISOKYRÖ	Hypönen Antti, 040-5693499 Kivikkokuja 4, 61500 Isokyrö hyposenmaatila@gmail.com	Iso-Koivisto Tuomo, 044-5144056 Tuuralantie 630, 61500 Isokyrö tuomoisk@gmail.com	
JALASJÄRVI	Huhtakallio Päivi, 050-5340536 Kasarinperäntie 80, 61730 Yli-Valli paivi.huhtakallio@gmail.com	Peura Kaisa, 050-9194360 Teeritie 105, 61290 Taivalmaa kaisa.peura@seamk.fi	
KAUHAJOKI	Mäki-Turja Esa, 050-4321465 Viitakyläntie 360, 61820 Kainasto esamt91@gmail.com	Santala Nella, 050-4939438 Puistotie 32 A 18, 61800 Kauhajoki nella.santala@gmail.com	
KAUHAVA	Pääjärvi Petri, 050-5013088 Roikantie 63, 62200 Kauhava petripaajarvi@hotmail.com	Rintakumpu Seppo, 040-5761374 Hatuntie 56, 62200 Kauhava seppo.rintakumpu@netikka.fi	
KORTESJÄRVI	Ojanperä Juho-Matti, 045-1325222 Vistintie 32, 62410 Rintala juhomatti@gmail.com	Autio Janne, 044-3591912 Porolammintie 12, 62410 Rintala janne.autio@netikka.fi	
KUORTANE	Mäyry Mika, 040-5212145 Hynnäläntie 843 as 1, 63230 Lentilä mikamayry@gmail.com	Kivenmäki Arto, 040-7055072 Kurkisaarentie 27, 63210 Niinimaa arto.ki@hotmail.com	
LAPUA	Natri Aki, 040-7631624 Puhdonkuja 8, 62180 Hellanmaa aki.natri@gmail.com	Saranpää Annika, 050-5665881 Lankkutie 5 A 1, 62100 Lapua annika.paavola89@gmail.com	
NURMO	Katila Tomi, 0400-977443 Länsitie 187 A, 60550 Nurmo tomikatila85@gmail.com	Rajala Antti, 040-6835590 Höylätie 4-6 A, 60550 Nurmo rajalaantti@gmail.com	
LEHTIMÄKI-SOINI	Kari Ville, 0500-186054 Kätjänjoentie 266, 63530 Länsikylä villekari@luukku.com	Tohni Terhi, 044-2844017 Rintalantie 223, 63800 Soini terhi.tohni@gmail.com	

JÄSENREKISTERIN HOITAJAT = muu kuin mty:n sihteeri

ALAJÄRVI	Mäkelä Terho, 050-5615098 terho.makela@japo.fi	KARIJOKI	Pihlajaviita Teija, 040-5658587 teija.pihlajaviita@pp.inet.fi
ALAVUS	Ikola Juha, 0400-643826 ikolju@suomi24.fi	KORTESJÄRVI	Ritala Taina, 050-3614391 taina.ritala@netikka.fi
EVIJÄRVI	Mäkinen Martti, 0400-162103 martti.makinen66@gmail.com	KUORTANE	Honkola Reijo, 0400-760348 reijo.honkola@nic.fi
ILMAJOKI	Uusitalo Arto, 0400-455508 arto.uusitalo@maaseututilit.com	YLIHÄRMÄ	Takala Harri, 040-5853886 harri.takala@gmail.com



TUOTTAJAIN TILITOIMISTOT

TILITOIMISTO	PUHELIN	HOITAJA
Tuottajain Tilitoimisto Lähteentie 3 63300 Alavus tilitoimisto@tuotili.fi	06-5111370 040-1261397	Eveliina Rantala
Maaseututilit Heikkilänkuja 3 F 60800 Ilmajoki arto.uusitalo@maaseututilit.com	06-4246480, 4247490 0400-455508 06-4247880/FAX	Arto Uusitalo
Jalasjärven Mty:n Tilipalvelu Savelankuja 2 61600 Jalasjärvi rauno@mty.fi	06-4568900 06-4568950/FAX	Rauno Annala
Maataloustuottajain Tilitoimisto Asemakatu 14 62100 Lapua kopi@nic.fi	06-4388466 040-5028155	Köpi Saari
Kyrönmaan Tilitoimisto Lukkarinmäentie 4 B 2 61500 Isokyrö kyronmaan.tilitoimisto@netikka.fi	06-4713526	Ulla Alanen

HYVINVOINTIVASTAAVAT 2019

ALAHÄRMÄ	Ojanperä	Janne	044-3591930	janne_ojanpera@msn.com
ALAJÄRVI	Hautamäki	Jarkko	044-2844008	jarkkohau@suomi24.fi
ALAVUS	Saarijärvi	Pasi	040-8522756	mari.saarijarvi@luukku.com
EVIJÄRVI	Ranta-Aho	Matti	040-5467604	matti.ranta-aho@luukku.com
ILMAJOKI	Hannuksela	Minna	040-5583808	minna.hannuksela@netikka.fi
ISOJOKI	Junttila	Jukka	040-7384636	jukka.junttila@ssvnet.fi
ISOKYRÖ	Högnäsbacka	Merja	0400-973778	merja.hognasbacka@mtt.fi
JALASJÄRVI	Huhtakallio	Päivi	050-5340536	paivi.huhtakallio@gmail.com
JURVA	Hill	Simo	0500-238112	simo.hill@pp.inet.fi
KARIJOKI	Ketola	Keijo	040-5932922	keijoj.ketola@gmail.com
KAUHAJOKI	Ojala	Asko	050-323 0589	asko.ojala@ssvnet.fi
KAUHAVA	Ylirintala	Tomi	040-5004408	tomi.ylirintala@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Jaana	040-5272602	jaana.tuhkasaari@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Mattila	Jarkko	040-5859223	jarkko.mattila@luukku.com
KRISTIINA	Saloniemi	Sakari	0400-896557	sakari.saloniemi@gmail.fi
KUORTANE	Sepponen	Lina	0400-212319	lina@nic.fi
LAIHIA	Kamila	Timo	040-5489190	timo.kamila@netikka.fi
LAPPAJÄRVI	Ahopelto	Kimmo	040-7498770	kimmo.ahopelto@pp.inet.fi
LAPUA	Hirvelä	Sari	050-3263275	sari.hirvela@netikka.fi
NURMO	Ala-Luoma	Arja	050-5706300	arja.ala-luoma@seinajoki.fi
PERÄSEINÄJOKI	Pitkäranta	Juhani	0400-292588	juhani.pitkaranta@netikka.fi
SEINÄJOKI	Jouppila	Jaakko	0500-360943	
SOINI	Tohni	Terhi	044-2844017	terhi.tohni@gmail.com
TEUVA	Rintahaka	Tapio	0400-583329	
TIISTENJOKI	Paavola	Janne	050-5404399	janne.paavola@netikka.fi
VIMPELI	Laakso	Marja-Leena	040-7043866	marja-leena.laakso@vimpeli.fi
VÄHÄKYRÖ	Aurala	Marja	0400-720547	marja.aurala@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Takala	Harri	040-5853886	harri.takala@gmail.com
YLISTARO	Yliluoma	Mikko	040-5293729	mikko.yliluoma@netikka.fi
ÄHTÄRI	Sulkava	Iira	044-7000082	iirakiira@suomi24.fi

KULUTTAJAVASTAAVAT 2019

ALAHÄRMÄ	Kleimola	Jouni	040-5316163	jouni.kleimola@netikka.fi
ALAJÄRVI	Autio	Alpo	040-7364995	alpo.autio@luukku.com
ALAVUS	Mäki-Neste	Esa	0500-840925	esa.makineste@gmail.com
EVIJÄRVI	Vesala	Pertti	0400-769497	pertti.tvesala@gmail.com
ILMAJOKI	Ojala	Tero	050-3459360	kossunpossu@luukku.com
ISOJOKI	Kohtakangas	Kati	040-5948289	kakoht@hotmail.com
ISOKYRÖ	Killinen	Eija	050-3027740	eija.killinen@netikka.fi
ISOKYRÖ	Koivusalo	Päivi	0500-158427	paivi.koivusalo@berner.fi
JALASJÄRVI	Anttila	Anne	050-4626319	anttila.anne.m@gmail.com
JALASJÄRVI	Säntti	Merja	0400-371753	merja.santti@gmail.com
JURVA	Marttila	Mikko	040-7446149	marttilamtj@gmail.com
KARIJOKI	Hautaniemi	Teija	0500-764733	teija.hautaniemi@gmail.com
KARIJOKI	Mäkelä	Auli	050-5413142	auli@kotinet.com
KAUHAJOKI	Rotola-Pukkila	Johanna	040-7267725	johanna@timatticollection.com
KAUHAVA	Kamppinen	Matti	0500-667868	
KORTESJÄRVI	Ritala	Taina	050-3614391	taina.ritala@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Jaana	040-5272602	jaana.tuhkasaari@netikka.fi
KORTESJÄRVI	Tyynismaa	Arto	040-5015527	arto.tyynismaaa@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kaarina	0400-511184	
KRISTIINA	Mäntylä	Anneli	040-5345347	anmantyla@gmail.com
KUORTANE	Kangastie	Johanna	050-3591892	johanna.kangastie@gmail.com
KURIKKA	Rinta-Tassi	Marika	040-7099833	t.m.rintatassi@gmail.com
LAIHIA	Tuokko	Kati	045-6512101	kati.tuokko@gmail.com
LAPPAJÄRVI	Kujala	Ari	0400-365187	kujak@japo.fi
LAPPAJÄRVI	Lammi	Juha	044-3730826	juhalammi@hotmail.com
LAPUA	Rantala	Suvi	050-5905550	suvirantala@netikka.fi
LEHTIMÄKI	Aho	Hannamaria	040-5108746	aho.hannamaria@hotmail.com
NURMO	Vehkaoja	Heikki	0400-268643	heikki.vehkaoja@netikka.fi
PERÄSEINÄJOKI	Katila	Tarja	050-3388878	tarja.katila@gmail.com
SEINÄJOKI	Heikkilä	Esa	040-5155065	e.heikkila@netikka.fi
SEINÄJOKI	Kivimäki	Matti	0500-669644	m.kivimaki@gmail.com
SOINI	Jousmäki	Heikki	0400-510705	hjousmaki@gmail.com
TEUVA	Ojala	Jussi	040-8221705	jussi.ojala90@gmail.com
TIISTENJOKI	Muilu	Matti	050-3623830	matti.muilu86@gmail.com
TÖYSÄ	Harju	Timo	040-5177635	tharju@saunalahti.fi
VIMPELI	Mustonen	Tanja	040-5125706	tanja73mustonen@gmail.com
VÄHÄKYRÖ	Nuuja	Mariia	040-5256473	matilda@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Takala	Harri	040-5853886	harri.takala@gmail.com
YLISTARO	Lahdensuo	Janne	0500-761374	janne.lahdensuo@gmail.com
ÄHTÄRI	Sulkava	Atte	040-9304208	atte.sulkava1@gmail.com

YMPÄRISTÖASIAMIEHET 2019

ALAHÄRMÄ	Kuoppala	Jukka	050-3303002	jaakko.kuoppala@netti.fi
	Talvitie	Janne	050-3649703	talvitie.janne@suomi24.fi
ALAJÄRVI	Herttola	Johannes	050-5498419	johannes.herttola@gmail.com
ALAVUS	Vuoriluoma	Kirsi	040-5742500	
EVIJÄRVI	Tähtinen	Lauri	0400-790487	lauri.tahtinen51@gmail.com
ILMAJOKI	Kankaanpää	Timo	050-5604258	timo.kankaanpaa@ilmajoki.fi
ISOJOKI	Huhtala	Jani	0400-906021	janihuhtala2@gmail.com
ISOKYRÖ	Annala	Juha	0400-835299	annalanlammastila@outlook.com
JALASJÄRVI	Vuorinen	Mika	0400-661662	vuorinen.mika@netikka.fi
JURVA	Niemi	Erkki	050-3090065	eoniemi@wippies.fi
KARIJOKI	Leppinen	Markku	0400-190156	markku.leppinen@nic.fi
KAUHAJOKI	Lahdenmaa	Kari	0400-882317	kari.lahdenmaa@pp.nic.fi
KAUHAVA	Sippola	Hannu	050-5176304	hannu.sippola@netikka.fi



KORTESJÄRVI	Tuhkasaari	Timo	0400-769033	timo.tuhkasaari@luukku.com
KRISTIINA	Hällfast	Kosti	040-5218496	kosti.hallfast@gmail.com
KUORTANE	Honkola	Reijo	0400-760348	reijo.honkola@nic.fi
KURIKKA	Saari	Jarkko	050-5408269	saari.jarkko@netikka.fi
LAIHIA	Pensas	Tapio	0400-266120	tapio.pensas@nic.fi
LAPPAJÄRVI	Rantala	Simo	050-5926402	simo.rantala61@gmail.com
LAPUA	Pöntinen	Timo	040-5465491	pontinen.timo@gmail.com
NURMO	Teppo	Ari	050-4100072	ari.teppo@gmail.com
PERÄSEINÄJOKI	Pärnänen	Pasi	0400-167193	pasi.parnanen@hotmail.com
SEINÄJOKI	Heikkilä	Esa	040-5155065	e.heikkila@netikka.fi
SOINI	Saarinen	Esa	0400-616943	esas4@luukku.com
TEUVA	Muotio	Arto	0400-921965	arto.muotio@pp.inet.fi
TIISTENJOKI	Rintaniemi	Samu	0400-903431	s.rintaniemi@gmail.com
TÖYSÄ	Murtomäki-Kukkola	Hanna	040-7248606	hanna.murtomaki-kukkola@alavus.fi
VIMPELI	Kangasaho	Hannu	040-5871545	hannu.kangasaho@pp.inet.fi
VÄHÄKYRÖ	Rinta	Tapani	050-3636452	tapani.rinta@agrimarket.fi
YLIHÄRMÄ	Kangas	Jarkko	040-5581605	jarkko.kangas@saunalahti.fi
YLISTARO	Kangas	Heikki	040-5270651	heikki.kangas@luukku.com
ÄHTÄRI	Haarala	Vesa	0400-163595	vesku.haarala@gmail.com

YRITTÄJÄVASTAAVAT 2019

ALAHÄRMÄ	Huhtala	Ville	040-5382624	ville.huhtala@hotmail.com
ALAJÄRVI	Kuoppala	Jukka	044-2970278	jukka.kuoppala@alajarvi.fi
ALAVUS	Volanto	Aulis	0400-132088	avolanto@gmail.com
EVIJÄRVI	Anttikoski	Juho	0400-668727	juho.anttikoski@pp.inet.fi
ILMAJOKI	Nikkola	Juha	040-5647176	juha.a.nikkola@netikka.fi
ISOJOKI	Ylikoski	Jussi	040-7691202	
ISOKYRÖ	Karhu	Jaakko	050-3360163	kahru87@hotmail.com
JURVA	Närvä	Seppo	040-5432607	
KARIJOKI	Korkeamäki	Arto	040-7057716	arto.korkeamaki@pohjanmaanit.fi
KAUHAJOKI	Pihlaja	Timo	0400-736875	timo.pihlaja@gmail.com
KAUHAVA	Martikkala	Harri	040-5093348	harri.martikkala@nic.fi
KORTESJÄRVI	Isomäki	Jaakko	040-5547319	jaakko.isomaki@gmail.com
KRISTIINA	Viitala	Vesa	040-5688884	vesa.viitala@gmail.com
KUORTANE	Lähteenmaa	Riku	050-4621943	riku.lahteenmaa@gmail.com
KURIKKA	Haapoja	Jussi	050-5026582	haapojajussi@gmail.com
LAIHIA	Uitto	Hannu	050-4116188	h.uitto@netikka.fi
LAPPAJÄRVI	Hernesniemi	Antti	040-5519438	ahernesniemi@gmail.com
LAPUA	Jäätteenmäki	Ismo	0500-233626	ismo.jaattenmaki@netikka.fi
NURMO	Rajakorpi	Jyrki	050-5991466	jyrki.rajakorpi@seamk.fi
PERÄSEINÄJOKI	Kanto	Hanna	050-5496920	hanna.kanto@netikka.fi
SEINÄJOKI	Mäki-Jouppi	Markus	0400-719365	omp87@netikka.fi
SOINI	Korpela	Terho	040-5693655	terho.korpela@gmail.com
TEUVA	Korpela	Tuomo	040-7530224	tk9@luukku.com
TIISTENJOKI	Paavola	Vesa	0400-163403	vesapaavola255@gmail.com
TÖYSÄ	Levelä	Liisa	0500-861176	heikki.levela@heikintupa.com
VIMPELI	Kangasaho	Hannu	040-5871545	hannu.kangasaho@pp.inet.fi
VÄHÄKYRÖ	Valkama	Hannu	0400-260502	hannu.valkama@netikka.fi
YLIHÄRMÄ	Jussila	Kari	050-5931517	jussila.kari@hotmail.com
YLISTARO	Kentta	Antti	0400-746769	anttij.kentta@gmail.com
ÄHTÄRI	Kukkeenmäki	Jorma	040-5889549	jorma.kukkeenmaki@pp.inet.fi

8. MTK:N JÄSENEDET 2019

Jäsenetujen hyödyntäminen edellyttää jäsenyyden todistamista. Se onnistuu parhaiten jäsenmaksun yhteydessä postitetulla jäsenkortilla tai sähköisellä jäsenkortilla, joihin on merkitty jäsentunnus.

Pääosa jäseneduista on samoja, mutta LähiTapiolan maatilavakuutusetu, EU-avustajavakuutus ja tuotevastuuvakuutus edellyttävät MTK-yhdistyksen jäsenyyttä. LähiTapiolan metsävakuutusetu edellyttää metsänhoitoyhdistyksen jäsenyyttä.

Maatalousyritystoimintaa jatkavat (spv) MTK-jäsenet saavat Valtralta haalarit, Iskulta täkit ja tyynyt sekä Hankkijalta lahjakortin.

Tarkemmat ja päivitettyt tiedot jäseneduista löydät osoitteesta www.mtk.fi > Jäsenyys > Jäsenedut.

VAKUUTUS JA RAHOITUS

Tuotevastuuvakuutus

MTK:n jäsenen tuotevastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, kun vahinko johtuu tuotteen virheellisyydestä tai puutteellisuudesta. Vakuutus ei korvaa esimerkiksi vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetulle itselleen. Vakuutus on voimassa kaikilla maa- ja metsätaloutta harjoittavilla tuottajayhdistysten henkilöjäsenillä. Vakuutus koskee myös maa- tai metsätilaan liittyviä maaseutuyrityksiä.

Tuotevastuuvakuutuksessa MTK:n yhteistyökumppanina on LähiTapiola. Tarkempia tietoja vakuutuksesta saa LähiTapiolan alueyhtiöiden maatilayhteyshenkilöiltä tai LähiTapiolan toimistoista, joihin myös jätetään korvaushakemukset. Lisätietoja vakuutuksesta voi kysyä myös MTK-Etelä-Pohjanmaan toimistolta (06 416 3340).

LähiTapiola

LähiTapiola myöntää MTK-yhdistysten jäsenille tuntuvia etuja omaisuusvakuutuksista ja tarjoaa sijoitusvaihtoehtoja.

- 10 % alennus maatilavakuutuksesta. Jos maatilallasi on tehty LähiTapiolan huolenpitokäynti ja maatilasi on turvallisuuksikartoitettu tai sinulla on vähintään 10 000 euron sijoitus LähiTapiolan säästöhenkivakuutuksessa, etusi on 15 %.
- 10 % alennus kotivakuutuksesta.
- Firstbeat Hyvinvointianalyysi kahden vuoden välein Älyhenkivakuutuksen ottaneille
- Kriisipalvelu kriisitilanteen sattuessa henkivakuutuksen ottaneille.

OP Ryhmä

OP Ryhmän etujen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakas on osuuspankin omistaja-asiakas ja todentaa asiointin yhteydessä jäsenyytensä MTK/SLC jäsenkortilla.

- Vakavan sairauden turva -vakuutuksesta 15 % alennus ensimmäisen vuoden vakuutusmaksuista edellyttäen, että vakuutus on otettu vuonna 2018 tai 2019.
- Kiinteistövälityspalvelut: MTK:n jäsenet saavat 250 euron alennuksen normaalihintaisista myynnin arvonnisäverollisista OP-Kiinteistökeskuksen välityspalkkioista.
- WebWakka-kirjanpito-ohjelmasta noin 40 % alennuksen ensimmäisen 12 kuukauden käyttöhinnoista, kun se tilataan osuuspankin kautta. Tarjous koskee uusia WebWakka-asiakkaita.
- WebWakka-asiakas saa WebWisu, MobiWisu, WisuEnnuste, Minun Maatilani maidontuotanto, Minun Maatilani lihantuotanto -ohjelmia tilatessaan niiden ensimmäisen käyttövuoden hinnasta 40 % alennuksen.

Nordea

Nordean jäsenedut (MTK ja MHY) ovat uudistuneet. Kone- ja laiteinvestointeihin on saatavissa leasing- ja osamaksurahoitus. Nordea tarjoaa jäsenille maksuttoman varallisuudenhoidon konsultaatiotapaamisen ja siihen liittyvät suunnitelmat. Nordeassa asioivalle MTK:n maa- ja metsätalousyrittäjäjäsenelle nimetään oma yhteyshenkilö, johon tila voi ottaa suoraan yhteyttä pankkiasioiden hoidossa. Tämän lisäksi ympäri vuorokauden puhelimitse palveleva Nordea Business Centre palvelee yrittäjiä numerossa 0200 2121.

NEUVONTA JA LAKIAPU

MTK:n lakipalvelut

MTK:n jäsenillä on jäsenetuna käytössään Suomen parhaimmat lakiasiantuntijat maa- ja metsätalouden aloilla. Lakimiesten yhteystiedot löytyvät MTK:n nettisivuilta. Mikäli et tiedä keneen olla yhteydessä, voit esittää asiasi myös yleiseen sähköpostiosoitteeseen: lakipalvelut@mtk.fi. Muistathan kertoa jäsennumerosi yhteydenotossa!



MTK:n veropuhelin

Maa- ja metsätalouteen liittyvistä veroasioista saa järjestön veroasiantuntijoiden neuvontaa soittamalla MTK:n veropuhelimeen. Puhelin päivystää talvikuu-kausina (tammi-helmi-maalis) maanantaisin klo 9-12. Jäsenetuhintaista veroneuvontaa saa numerosta 0600 17 999. Puhelun hinta on 1,18 euroa minuutilta + pvm. Jäsenetuhintainen puhelu edellyttää jäsennumeron kertomista. Ei-jäsenten numero on 0600 17 222. Puhelu maksaa 2,19 euroa minuutilta + pvm.

Työnantajapalvelut

MTK:n jäsenet saavat Maaseudun Työnantajaliiton neuvontaa silloin, kun ovat palkkaamassa työntekijää tai tarvitset ajantasaisia tietoja työehdoista ja työnantajana toimimisesta. Neuvontaa saa jäsenetuhintaan Maaseudun Työnantajaliiton puhelimesta 0600 17 444. Puhelun hinta on 1,19 € + pvm. MTK:n jäsentunus kysytään puhelun alussa. Puhelin päivystää tiistaisin ja perjantaisin 9-12.

Pääset MTK:n jäsenille tarkoitettuun verkkopalveluun MTK:n jäsenverkko Repun kautta www.mtk.fi > jäsenyys > jäsenedut > neuvonta ja lakiapu > työnantajapalvelut.

EU-avustajat

MTK:n kouluttamat ja vakuuttamat EU-avustajat auttavat viljelijöitä tukihakemusten täyttämässä. Vakuutus korvaa tuenmenetyksen, joka aiheutuu avustajan virheellisestä toiminnasta hakemuksia täytettäessä. Pienin korvattava vahinko on 500 euroa. Vahinko korvataan 250 euron omavastuun ylittävältä osin aina 50 000 euroon saakka. Vastuuvakuutus on voimassa, kun sekä avustettava että avustaja ovat MTK:n jäseniä.

MTK:n asianajajarengas ja Maanomistajien Arviointikeskus

MTK ja Maataloustuottajien liitot ovat solmineet asianajotoimistojen kanssa yhteistyösopimuksia. MTK-Etelä-Pohjanmaa suosittelee jäsenilleen lakipalveluissa Maanomistajien Arviointikeskusta. Arviointikeskus antaa 10 % alennuksen aikaan perustuvasta palkkiosta MTK:n ja MHY:n jäsenille, lukuun ottamatta vakuutuksen tai vastapuolen korvaamia toimeksiantoja.

Maanomistajien arviointikeskuksen Seinäjoen toimiston yhteystiedot:

varatuomari Timo Torppa,
Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki
puhelin 020 741 1066/040 138 5890,
timo.torppa@arviointikeskus.fi

Uusi jäsenetumme on maksuton pikaneuvontapalvelu sähköpostitse MTK:n jäsenille! Lähetä meille sähköpostikysymys lakimiesvastaa@arviointikeskus.fi tai kiinteistoarvioijavastaa@arviointikeskus.fi ja liitä viestin alkuun tai loppuun nimesi, yhteystietosi ja jäsennumerosi, joka löytyy jäsenkortista. Asiantuntijamme antaa sinulle kahden arkipäivän kuluessa pikavastauksen tai -ohjeistuksen.

MTK:n Yrittäjäkortti

MTK tarjoaa jäsenilleen edullisesti hankittavaksi Yrittäjäkortin, joka täyttää työturvallisuuslain edellyttämät tiedot ja toimii samalla jäsenen omana id-korttina yritystään edustaessa. Kortti maksaa 10 euroa (sis. pakkaus-, käsittely- ja postikulut).

VIESTINTÄ JA YHTEYDET

Jäsenverkko Reppu

MTK:n jäsenenä saat käyttöösi jäsenverkko Repun palvelut osoitteessa www.mtk.fi, jäsenverkko Reppu. Jäsentietoverkon käyttäjätunnus on oma jäsennumero tai sähköpostiosoite. Aloitussalasana on jäsennumeron 6 viimeistä numeroa. Repusta löydät esimerkiksi videoklippejä uudesta tukiohjelmasta ja tukihausta, pellon vuokrasopimusmallin, puun hintatiedot, maataloustuotteiden markkinakatsaukset, sopimusmallit, työnantajapalvelut, ajantasaiset jäsenedut.

Mainio

Mainio ilmestyy neljästi vuodessa, ja se postitetaan jäsenmaksuun kuuluvana maatalousyrittäjäjäsentalouksiin. Mainiossa kerrotaan tietoa MTK:n toiminnasta, saavutuksista ja maaseutuelinkeinoille tärkeistä asioista järjestön jäsenten näkökulmasta.

Sähköinen jäsenkortti

Voit tilata MTK:n sähköisen jäsenkortin jäsenverkko Repusta. Sivulle kirjaututaan Reppu-tunnuksilla eli jäsennumerolla ja salasanalla. Jäsenmaksu tulee olla maksettu ennen tilausta.

Maahengen kirjat

MTK:n jäsenenä saat Maaseudun Sivistysliiton yhteydessä toimivan Maahengen kirjoista 30 % alennuksen. Ilmoita MTK:n jäsennumero, kun teet kirjatilausta. Tutustu Maahengen kirjoihin verkkosivuilla www.maahenki.fi.

Sähköiset uutiskirjeet

MTK:n jäsenten tilattavana on yhdeksän erilaista sähköistä uutiskirjettä, joita lähetetään tilaajille säännöllisin väliajoin sähköpostilla. Tilaustoiminto ei ole kuitenkaan toistaiseksi käytettävissä MHY-jäsennumerolla.

Maaltavastaajat-podcast

MTK:n Maaltavastaajat-podcast on moderni ”radio-kuunnelma”, jossa teemoina mm. kotimainen ruoka, tuotantosuuntaiset katsaukset ja edunvalvonta. Aiheita voi myös ehdottaa MTK:n Facebook-sivulla tai sähköpostitse. Kuuntele Maaltavastaajat-podcastia Soundcloud alustalla (nettisivu tai app). Podcastit ovat vapaasti kaikkien kuunneltavissa, kirjautumista ei tarvita.

VIRKISTYS JA VAPAA-AIKA

Kunnonpaikka

Kylpylähotelli Kunnonpaikka Siilinjärven Vuorelassa (vain 10 km Kuopion keskustasta) tarjoaa MTK ry:n ja Metsänhoitoyhdistysten jäsenille majoitusta erikoishintaan: 60 €/hlö/vrk kahden hengen huoneessa tai 90 €/hlö/vrk yhden hengen huoneessa. Hinnat ovat voimassa arkisin ja viikonloppuisin. Alennus on tarkoitettu vapaa-ajan majoituksiin.

Hintoihin sisältyy aamiainen, kylpylän ja kuntosalien vapaa käyttö sekä vapaa-ajanohjelmaa. Kysy myös muita tarjouksia ja erikoispaketteja myyntipalvelutamme tai www.kunnonpaikka.com sivuilta. Todista jäsenyys, kun saavut hotelliin. Varauksen yhteydessä mainitse varaustunnus MTK19.

ENERGIA JA POLTTOAINEET

Aurinkosähkö

MTK:n jäsenenä voit valita useammasta verkkoon kytkettävän aurinkosähköjärjestelmän tarjoajasta omalle tilallesi sopivimman tai lähettää saman sisältöisen tarjouspyynnön samalla kertaa useammalle toimijalle. Listan aurinkosähköjärjestelmiä tarjoavista jäsenetukumppaneistamme ja heidän tarjoamistaan eduista löydät jäsenverkko Repusta.

E85-jäsenetu

E85-jäsenetu tarjoaa MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille edullisen mahdollisuuden päivittää bensiinillä kulkeva henkilöautonsa bioetanoli pohjaisella E85-polttoaineella toimivaksi. Jäsenetu koskee eFlexFuel-laitteiston hankintaa sekä RE85-polttoaineen tankkausta St1-asevilla.

Veni-energia

VENI Energia toimii sähkön puolueettomana ammattitajana ja tarjoaa kaikille MTK:n jäsenille hankintaa asiantuntijapalvelut 10 % alennuksella.

Neste Oyj

MTK:n jäsenet saavat alennusta Neste Yrityskortilla bensiinistä ja dieselistä. Jäsenalennus bensiinistä on -2,5 senttiä ja dieselistä -2,7 senttiä litralta (sis. alv). Alennus ei koske Neste Express -automaattiasemia.

St1

Kotimainen St1 tarjoaa MTK:n jäsenille lämmityspolttoöljyä ja pellettiä MTK-sopimushinnalla. St1-yrityskortilla, St1 Visa-kortilla ja St1-käteisalennuskortilla MTK:n jäsenet saavat sopimusalennuksen St1-automaatti- ja St1/Shell-palveluasemien bensiinistä, dieselistä ja polttoöljystä.

Teboil

Teboil antaa MTK:n jäsenille Teboil Yrityskortilla 3,19 senttiä litralta alennusta bensiinistä ja dieselöljystä. Myös voiteluaineista sekä autokemikaleista ja pesuista saa 10 % alennuksen. Alennusta saa kaikilla Teboil-huoltamoilla ja -automaattiasemilla lukuun ottamatta nettointipohjaisia Teboil Express -automaattiasemia.

Envitecpolis Oy

Envitecpolis Oy tarjoaa MTK:n jäsenille apua maatalokohthaisten biokaasulaitosten suunnitteluvaiheeseen. Jäsenetusopimukseen kuuluu jäsenalennus kahdesta eri biokaasuinvestointiin liittyvästä palvelu-tuotteesta, Maatilan Startti, jossa alennusta 15 % ja Investointiluotsi, jossa alennusta 10-15 %.

YLEISHYÖDYLLISET PALVELUT

Fortum (Ekokem)

Fortum tarjoaa edullisemman maatalousmuovien noutohinnan MTK-yhdistysten jäsenille. Maatalousmuovien noutopalvelun hinta vuonna 2018 lajittelemattomalle maatalousmuoville on 80€/tonni + alv ja lajitellulle 60€/tonni + alv. Jäsenetu päättyy 12.8.2019.

MUUT EDUT JA BONUKSET

Isku

MTK-yhdistysten ja metsänhoitoyhdistysten jäsenet saavat alennuksia Iskun tuotteista.



Ruokaasuomesta.fi

Ruokaasuomesta.fi-verkkokaupassa voit aloittaa nettimyynnin ilman perustamiskustannuksia tai kuukausimaksuja. Maksat vain myynnistä ja siitäkin MTK:n jäsenenä vähemmän.

Hankkija

Hankkija tarjoaa 10 % alennuksen myymälän valikoimissa olevista normaalihintaisista moottori- ja ketjusahoista, näiden varaosista ja tarvikkeista sekä metsuritavikkeista. Sukupolvenvaihdoksen tehneille uusille maatalousyrittäjille Hankkija tarjoaa kertaluonteisen 100 euron edun Hankkijan verkkokauppaan.

Ramirent

Ramirent tarjoaa MTK:n jäsenille oman kilpailukykyisen hinnaston konevuokrauksista. Edun saa käyttöön avaamalla tilin vuokraamossa ja esittämällä MTK:n jäsenkortin sekä mainitsemalla MTK:n hinnastosta. Valtra-traktori ja Sampo-puimuri
Valtra tarjoaa halutun ja arvostetun monitoimityökälyn Leatherman Charge Plus TTi:n kaikille Valtra -traktorin tai Sampo -puimurin ostaneille.
Can-Am-mönkijät ja Lynx-moottorikelkat
MTK-yhdistysten ja mhy:n jäsenet ovat oikeutettuja jäsenetuun ostaessaan uuden kotimaisen Lynx-moottorikelkan tai uuden Can-Am-traktorimönkijän. Etu tulee käyttää oston yhteydessä ajo- ja/tai lisävaruste-hankintoihin laitteen ostopaikassa.

Hyvää Suomesta -merkki

MTK:n jäsenenä saat Suomen arvostetuimman alkuperämerkin käyttöoikeuden jäsenetuhintaan. MTK:n jäsenet saavat 50 % alennuksen Hyvää Suomesta -merkkiin oikeuttavan Ruokatiedon alimmasta jäsenmaksusta. Jäsenetuhinta on siten 145 €/vuosi.

Kultajousi

Kultajousi tarjoaa MTK:n jäsenille 20 % alennuksen kaikista myymälän valikoimassa olevista tuotteista. Kalevala Koruista ja sveitsiläisistä kelloista alennus on 15 %. Alennukset lasketaan Kultajousen kuluttajahinnoista.

Grolls

Työvaate- ja henkilösuojainmyymäläketju Grolls Oy tarjoaa MTK-yhdistysten ja MHY:n jäsenille jäsenetuja kaikista Björnkläder-työvaatteista ja henkilösuojaimista. Etu ei koske alennustuotteita.

FMG

FMG tarjoaa etuna MTK:n jäsenille opintomatkan Pietariin. Kaikki vaihtolavaperävaunun tai tielanan vuoden 2019 aikana ostavat ovat oikeutettuja kolmen vuorokauden opintomatkaan Pietarissa. Matka tehdään Allegro-junalla ja mukaan voi astua joko Helsingin, Lahden tai Kouvolan asemalta. Matkan tarkoituksena on tutustua FMG:n ja MTK:n yhteistyöjärjestö AKKOR:in toimintaan Venäjällä sekä Pietarin nähtävyyksiin. Bonusetu oikeuttaa yhden henkilön matkaan ja halutessaan asiakas voi ottaa kumppanin mukaan hintaan 550 €.

SKED

SKED-sovellus on puhelimeen ladattava appi, jonka avulla voit vuokrata koneita, työvoimaa ja muita resursseja. SKEDin avulla voit saada lisätuloja koneista ja laitteista silloin, kun et niitä itse tarvitse. MTK:n jäsenet saavat jäsenetuna 10 % alennuksen normaalimaksusta. Lataa sovellus Google Play:ssa tai Apple Store:ssa.

SPV-EDUT

Lahjakortti Hankkijaan

Sukupolvenvaihdoksen tehneille uusille maatalousyrittäjille Hankkija tarjoaa kertaluonteisen 100 euron edun Hankkijan verkkokauppaan.

Jatkajille haalarit (Valtra)

Valtra tarjoaa kaikille vuonna 2019 yritystoiminnan aloittaville jäsenille suomalaiset laadukkaat kesätyöhaalarit. Tulevaisuuden haalarit -bonuksen ehtona on, että sukupolvenvaihdos tehdään tai yritystoiminta aloitetaan vuonna 2019, sukupolvenvaihdoksesta ilmoitetaan Maaseudun Tulevaisuuden Uusia yrittäjiä -palstalla ja jatkajan on oltava MTK:n jäsen. Ilmoitus lehdessä on maksuton. Valtran traktorimyyjä toimittaa haalarit bonusehdot täyttävälle jatkajille.

Iskun SPV-etu

Vuonna 2018 tai 2019 Maaseudun Tulevaisuuden Uusia yrittäjiä -palstalla sukupolvenvaihdoksesta ilmoittaneille jatkajapariskunnille annetaan peitto- & tyynysetit (2 settiä/jatkajapariskunta). Peitto- & tyynysettejä noutaessa jatkajan on esitettävä MTK:n jäsenkortti, Maaseudun Tulevaisuuden Jatka-jat-palstalla ollut ilmoitus sekä henkilöllisyystodistus. Huom. etu ei ole voimassa Vaasan "Vepsäläinen Isku"- myymälöissä.

WebWakka/Wisu

OP-ryhmä tarjoaa SPV-tilanteessa jatkajalle WebWakka ja WebWakkaPro ensimmäiset 12 kuukautta veloituksetta sekä WebWisu ja Minun Maatilan maidontuotanto 6 kuukautta veloituksetta. Tarjous koskee tilakauppoja, joissa kauppakirjan allekirjoitus on 1.1.2018 tai sen jälkeen.

KUMPPANUUDET LIITOILLE JA YHDISTYKSILLE

Viking Line

Viking tarjoaa etuja sekä yhdistysten kokous- että jäsenten vapaa-ajanmatkoihin. Edut ovat päivitettyinä osoitteessa <http://www.vikingline.fi/mtk>.

Eckerö Line

Eckerö Line tarjoaa 20 % alennuksen päivän risteily- tai reittihinnasta ajalla 1.1.2019-28.2.2020. Ajalla 1.7.-12.8.2019 alennus on -10 % kansipaikan osuudesta.

Sokos hotellit

Sokos Hotellit tarjoavat jäsenille käyttöön sopimushinnat majoituksiin sekä kokouspaketteihin Sokos Hotelleihin Suomessa.

Holiday Club Resorts Oy

MTK:n jäsenille tarjotaan edullisia kokouspaketteja Holiday Club Resorts Oy:n kokoushotelleihin.

MTK-ETELÄ-POHJANMAAN OMAT MAAKUNNALLISET JÄSENEDET

Pelto-NFC

MTK-EP:n jäsenet saavat Pelto-NFC -palvelusta alennusta. Pelto-NFC -palvelu on kännykällä toimiva sovellys, jolla on mahdollista tehdä peltolohkomuistintäpanoja ilman vihko- tai paperimerkintöjä. Jäsenetuhinta on 299 €/vuosi (alv 0 %). Normaalihinta vuoden sopimuksella on 365 €/vuosi (alv 0 %). Jäsenedun saa käyttöön ilmoittamalla tilaamisen yhteydessä MTK:n jäsennumeron.

Oy Woikoski Ab Hitsaus- ym. kaasut ja kaasupulot

Woikoski on ainoa suomalainen kaasuyritys, joka tuottaa teollisia, lääkkeellisiä ja erikoiskaasuja. Lisäksi tuotevalikoimaan kuuluvat hitsauskoneet ja -tarvikkeet.

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat alennuksia eri kaasuista. Lisätietoja saa soittamalla numeroon 045 788 15400, sähköpostitse asiakaspalvelu@woikoski.fi tai lähimmältä jälleenmyyjältä. Jälleenmyyjät löytyvät osoitteesta www.woikoski.fi.

Polttoöljy ja tarvikkeet E-P:n Koneyrittäjien EPK Markkinointi Oy:stä

MTK-Etelä-Pohjanmaan jäsenet saavat poltto- ja voiteluaineita sekä tarvikkeita (mm. suodattimet) jäsenetuhintaan. Polttoaineissa alennus koskee kesä- ja talvilaadun moottoripolttoöljyä moottori- ja lämmityskäyttöön sekä kesä- ja talvilaadun dieseliä. Toimituskoko on vähintään 1000 litraa polttoöljyä ja 1500 litraa dieselöljyä. Päivän jäsenetuhinnan saa kysymällä suoraan EPK Markkinointi Oy:stä 0400 297 528 tai epk@epkmarkkinointi.fi. Tiedusteluja ja tilauksia tehdessä tulee esittää MTK:n jäsennumero. Aktiivi-ohjelmat maaseutu-yrityksille ja pk-yrityksille MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat alennusta ylihärmäläisen Datatech Oy:n Aktiivi-ohjelmista. Alennus on 50 % OVH ostohinnoista. Aktiivi W kirjanpito-ohjelma sopii erityisesti maanviljelijöiden ja metsänomistajien tarpeisiin helpottaen tilan talouden suunnittelua. Aktiivi PeltoW on monipuolinen EU-ympäristötuen huomioiva viljelysuunnitteluohjelma. Lisätietoja ohjelmista löytyy osoitteesta www.datatech.fi. Tiedustelut ja tilaukset Datatech Oy, puh. 044 550 1431 tai aktiivi@datatech.fi. Netin kautta tilatessa muista lisätä koodikenttään MTK-E-P.

Suonentiedon maatalousohjelmat

MTK-Etelä-Pohjanmaan alueen jäsenet saavat 15 % alennuksen pysyvän käyttöoikeuden ohjelmistokokonaisuuden hinnasta (Maatalousneuvos tai Agrineuvos). Alennus ei koske vuokrasovelluksia, SaaS-palvelua (pilvipalvelu) eikä huoltosopimus- tai päivitysmaksuja. Jäsenyyden toteamiseksi on tilauksen yhteydessä annettava jäsentunnus. Tilaukset: puh. 017 264 2642/myynti. Lisätietoja: Susanna Hämäläinen 044 700 5206, susanna.hamalainen@suonentieto.fi tai myynti@suonentieto.fi.

NCH voitelu- ja puhdistusaineet

Tuubivaseliini K-Nate NLGI 1 ja 2- kalsiumsulfonaattirasva, myyntierän koko 24x440gr. 20 kg astiakoko myynnissä myös. Ever Bright (entinen Cavalier Super Plus) desinfioiva puhdistusaine, myyntierän koko 1x30 litraa tai 8x5 litraa. Toimitus kotiin hoituu Kiitolinjan kuljetuksella. Lisätietoja tuotteista osoitteesta www.kernite.fi. Tilaukset piiriedustaja Jaakko Ristimäeltä 0400 988 530.



9. LIITON TOIMINTA-SUUNNITELMA 2019

Maataloustuottajain Etelä-Pohjanmaan liitto MTK-Etelä-Pohjanmaa ry toimii alueensa maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien etujärjestönä. Liiton toiminnan tarkoituksena on turvata jäsenistönsä taloudelliset, sosiaaliset ja yhteiskunnalliset oikeudet sekä lisätä maaseudun elinvoimaa.

Liiton toimintaa ohjaa MTK-järjestön visio: ”Me huolehdimme, että tulevaisuus kasvaa maalla”. Järjestön arvot ovat: Jatkuvuus yli sukupolvien, Yrittäjyys ja uudistumiskyky, Avoimuus ja asiantuntevuus sekä Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo.

MTK:n valtuuskunta on määrittänyt vuodelle 2019 koko järjestön yhteisiksi avaintavoitteiksi vaikuttamisen ennakoivasti poliittiseen päätöksentekoon kotimaassa ja EU:ssa, jäsenten tuotteiden ja palveluiden kysynnän edistämisen ja järjestön uudistumisen jäsenten tarpeiden mukaan.

Liiton vuoden 2019 avaintavoitteet ovat seuraavat:

Avaintavoite 1: Vaikutamme ennakoivasti elinkeinojamme koskevaan päätöksentekoon

- Edistämme omalta osaltamme sitä, että maa- ja metsätaloutta sekä maaseutua koskevat päätökset toimeenpannaan Suomessa tavalla, joka tukee jäsentemme toimeentuloa ja hyvinvointia sekä edistää maaseudun vihreiden elinkeinojen kehittymistä.
- Nostamme esille alueemme maatalouden erityispiirteitä ja ongelmia ja edistämme näihin liittyviä tavoitteita kansallisessa päätöksenteossa.
- Pidämme yhteyttä oman alueemme päätöksentekijöihin varmistaen, että päättäjillä on ajantasainen ja oikea tieto tulevan EU:n 2021-2017 rahoituskehityksen, maatalouspolitiikan sekä maaseutu- ja aluepolitiikan sisällön vaikutuksista maaseutuun ja maaseudun elinkeinoihin.
- Kannustamme järjestömme jäseniä osallistumaan tuleviin vaaleihin sekä ehdokkaina että äänestäjinä. Osallistumme järjestömme omien vaaliohjelmien valmisteluun eduskuntavaaleja, EU-parlamenttivaaleja ja maakuntavaaleja koskien.

- Viestimme järjestön tavoitteista ja näkemyksistä julkisessa keskustelussa, vaalikeskusteluissa ja tulevissa hallitusohjelmaneuvotteluissa.
- Vaikutamme hyvällä yhteistyöllä maakuntahallintoon ja varmistamme sen toimivan maaseutua edistävästi. Osallistumme maakuntien strategia-työhön ja osallistumme keskeisiin yhteistyöryhmiin ja valmistelutehtäviin.
- Vaikutamme ratkaisuihin, jotka liittyvät viljelijöiden tulotasoon ja yritystoiminnan kannattavuuteen sekä yleisiin toimintaedellytyksiin maaseudulla.
- Turvaamme maa- ja metsätalousyrittäjien sosiaalietuuksia. Edistämme jäsentemme hyvinvointia ja työssäjaksamista ja edesautamme kuntoutustoimintaa.
- Viestimme ennakoivasti ympäristöasioista ja elinkeinojemme tarjoamista ratkaisusta ilmastopolitiikan, vesienhoidon, kiertotalouden ja kestävä kehityksen kysymyksiin liittyen.
- Osallistumme ympäristökysymysten alueellisiin työryhmiin, neuvottelukuntiin ja tutkimushankkeisiin. Verkostoidumme ja vaikutamme alueellamme ympäristöasioissa sekä viestimme faktopohjaisesti ja asiantuntevasti eri kanavilla jäsentemme elinkeinoista ja niiden vastuullisista käytännöistä.
- Vaikutamme toimintaympäristöön niin, että se palvelee biotalouden toimijoita mahdollisimman hyvin (maankäyttö, ympäristöpolitiikka, omaisuuden suoja, rakentaminen, kaavoitus, strategiat, ohjelmat, kilpailu- ja hankintalain soveltaminen, rahoitus, maaseudun infra, asuminen ja liikkuminen).

Avaintavoite 2. Edistämme jäsenten tuotteiden ja palveluiden kysyntää


- Viestimme maatalouden aluetaloudellisista vaikutuksista: rahavirroista, työllisyysvaikutuksista ja tuottajien osuudesta elintarvikkeiden kuluttajahinnoista.
- Tuotamme jäsenten käyttöön tietoa markkinoiden ja kuluttajien odotusten muutoksista. Edistämme maaseudulla vastuullisesti tuotettujen tuotteiden ja palveluiden tarjonnan kehittymistä markkinoiden kysyntää vastaavaksi.
- Toimimme aktiivisesti uusien toimintamallien löytämiseksi vahvistamaan jäsentemme markkina-asemaa. Kannustamme jäseniämme mukaan uusien kauppapaikkojen (mm. Viljatori, Ruokaa Suomesta ja Kuutio) toimintaan.
- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista julkisista hankinnoista ja kilpailutuksista.
- Edistämme selkeitä alkuperämerkintöjä, jotka helpottavat kuluttajien valintoja vähittäiskaupassa ja ruokapalveluissa.
- Edistämme koulu yhteistyötä ja tarjoamme koululaisille mahdollisuuksia tutustua maaseudun yrityksiin ja ammatteihin sekä ruoan syntyyn.
- Edistämme ruoantuotannon kilpailukyvyyn parantamista kestävyuden, ruokaturvallisuuden ja laadun kautta. Viestimme suomalaisen elintarviketuotannon vahvuuksista ja jäljitettävyydestä.
- Toimimme aktiivisesti vahvistaaksemme jäsenten asemaa tuotantopanosmarkkinoilla. Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista riskienhallinnasta, sopimuksista ja markkinoiden toiminnasta.
- Vaikutamme reilujen kauppatapojen ja sopimuskäytäntöjen vakiinnuttamiseksi elintarviketekijussa sekä ruokamarkkinoiden toiminnan parantamiseksi.

- Toimimme vuorovaikutuksessa osuuskuntien hallinnon ja osuuskuntien omistamien hankinta- ja jalostusyriyten kanssa. Teemme yhteistyötä maatalouden ja maaseudun kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa.

Avaintavoite 3. Järjestö uudistuu jäsenten tarpeiden mukaan

- Osallistumme järjestön kehitystyöhön, jäsenmaksujärjestelmän uudistamiseen ja jäsenpalveluiden kehittämiseen.
- Kehitämme osaltamme toimintamalleja siten, että koko järjestön sisäinen yhteistyö voimistuu ja paikallisen toiminnan edellytykset paranevat.
- Kehitämme jäsenistön ja järjestön toimihenkilöiden osaamista uusien palveluiden ja sähköisten työvälineiden hyödyntämisessä. Edistämme osaltamme järjestön uuden viestintäohjelman ja järjestökoulutuksen toteuttamista.
- Tuemme asiantuntijapalveluilla yhdistysten toiminnan kehittämistä.





**ILMAN TEITÄ
MONELLA OLISI
TYHJÄ OLO.**

**ITIKKA OSUUSKUNTA KIITTÄÄ MTK-ETELÄ-POHJANMAAN
TUOTTAJIA MAAILMAN PARHAAN LIHAN TUOTTAMISESTA.
KIITOKSEKSI TARJOAMME MAAN PARHAAN OSUUSPÄÄOMAN KORON
JA TUOTTEIDEN MARKKINOINTIKANAVAN. KUN ON JUHLAN AIKA,
HERKUTELLAAN ATRIALAISILLA MAKUELÄMYKSILLÄ!**



Kukaan ei täytä saappaitasi kuten sinä.

Henkeä ei mitata rahassa, paitsi silloin, jos maatilán toiminta sellaisenaan päättyy vahingon sattuessa.

LähiTapiolan Älyhenkivakuutus turvaa läheisesi ja auttaa sinua voimaan paremmin. Saat työkaluja levon, liikunnan, stressin ja ravinnon tasapainottamiseen elämässä.

Yrittäjähenkilö vie pitkälle, hyvinvointiasi turvaa Älyhenkivakuutus.
lahitapiola.fi/voiparemmiin

Vakuutuspalvelut: puh. 06 534 2100
Toimistojen yhteystiedot: lahitapiola.fi/etela-pohjanmaa



MTK:n jäsenenä saat lisätuna Firstbeat Hyvinvointianalyysin.



Palveluntarjoajat: LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, LähiTapiola Varainhoito, LähiTapiolan alueyhtiöt ja Firstbeat.

MAATALOUSTUOTTAJAIN E-P:n LIITTO
Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

Posti Green

